

Kuishi Maisha ya Kifalme

**HARVESTIME
INTERNATIONAL
NETWORK**

© Harvestime International Institute

<http://www.harvestime.org>

YALIYOMO

Contents

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU.....	3
MAPENDEKEZO YA MAFUNZO YA KIKUNDI	4
UTANGULIZI	5
MALENGO YA KOZI.....	7
FALME ZISIZOONEKANA.....	8
MFALME WA WAFALME	17
UFALME: ZAMANI, SASA, BAADAYE.....	41
FUNGUO ZA UFALME.....	60
KUTUPWA NJE YA UFALME.....	73
SURA NA KANUNI: UTANGULIZI.....	86
UTAMADUNI WA UFALME: KANUNI ZA UFALME - SEHEMU YA I.....	99
UTAMADUNI WA UFALME: KANUNI ZA UFALME - SEHEMU YA II.....	112
UTAMADUNI WA UFALME: KANUNI ZA UFALME - SEHEMU YA TATU	126
MIFANO YA UFALME.....	134
MABALOZI WA UFALME.....	144
MAJIBU YA KUJITAHINI	156

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU

MPANGILIO WA MWONGOZO

Kila somo lina:

Malengo: Haya ndio malengo ambayo unapaswa kufikia kwa kusoma sura hiyo. Soma kabla ya kuanza sura.

Mstari muhimu: Aya hii inasisitiza wazo kuu la sura hiyo. Tia maanani kukumbuka.

Yaliyomo katika Sura: Jifunze kila sehemu. Tumia Biblia yako kutafuta marejeo yoyote ambayo hayakuchapishwa mwongozoni.

Jitahini mwenyewe: Chukua mtihani huu baada ya kumaliza kusoma sura hiyo. Jaribu kujibu maswali bila kutumia Biblia yako au mwongozo huu. Unapomaliza Jaribio la Kujichunguza, angalia yako majibu katika sehemu ya majibu iliyotolewa mwishoni mwa kitabu.

Kwa Mafunzo Zaidi: Sehemu hii itakusaidia kuendelea na masomo yako ya Neno la Mungu, kuboresha ujuzi wako wa kusoma, na utumie yale uliyojifunza kwa maisha yako na huduma.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa umejiandikisha katika kozi hii, ulipokea mtihani wa mwisho pamoja na kozi hii. Baada ya kumaliza kozi hii, unapaswa kujibu mtihani kwa mujibu wa maagizo na uirudishe kwa ukakuaji kama ilivyoagizwa.

VIFAA VINGINE HITAJIKA

Utahitaji tafsiri ya Biblia ya King James.

MAPENDEKEZO YA MAFUNZO YA KIKUNDI MKUTANO WA KWANZA

Ufunguzi: Fungua kwa sala na utangulizi. Jifahamishe na uwasajili wanafunzi.

Anzisha/Panga Taratibu za Kikundi: Tambua ni nani atakayeongoza mikutano, wakati, mahali, na tarehe kwa vikao.

Sifa na Kuabudu: Alika uwepo wa Roho Mtakatifu kwenye kikao chako cha mafunzo.

Sambaza Mwongozo kwa Wanafunzi: Tambulisha kichwa cha mwongozo, muundo, na malengo ya kozi iliyotolewa katika kurasa za kwanza za mwongozo.

Fanya Mgawo wa Kwanza: Wanafunzi watasoma sura zilizowekwa na kuchukua Jaribio la Kujitathmini kabla ya mkutano ujao. Idadi ya sura unazofanya kwa kila mkutano zitategemea urefu wa sura, yaliyomo, na uwezo wa kikundi chako.

MIKUTANO YA PILI NA YAFUATAYO

Ufunguzi: Omba. Karibisha na uandikishe wanafunzi wowote wapya na uwape mwongozo. Chukua mahudhurio. Kuwa na wakati wa kusifu na kuabudu.

Pitia/Rejelea: Toa muhtasari mfupi wa yale uliyojifunza kwenye mkutano uliopita.

Somo: Jadili kila sehemu ya sura ukitumia **VICHWA VYA mkazo wa rangi nyeusi** kama muhtasari wa kufundisha. Waulize wanafunzi maswali au maoni juu ya kile wao wamejifunza. Tumia somo hilo kwa maisha na huduma za wanafunzi wako.

Jijaribu mwenyewe: Pitia mitihani ya kujitahini ambayo wanafunzi wamekamilisha. (Kumbuka: Ikiwa hautaki wanafunzi kifikia majibu ya Jaribio la Kujitathmini, unaweza kuondoa kurasa za majibu kutoka nyuma ya kila mwongozo.)

Kwa Mafunzo Zaidi: Unaweza kufanya miradi hii kama kikundi au mtu binafsi.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa kikundi chako kimejiandikisha katika kozi hii kwa malipo, ulipokea mtihani wa mwisho uliokuja pamoja na kozi hii. Toa nakala kwa kila mwanafunzi na usimamie mtihani hitimisho la kozi hii.

Moduli: Unaibu

Kozi: Kuishi kwa Ufalme: Sampuli na Kanuni

UTANGULIZI

Watu wote wanaishi katika ufalme wa asili wa ulimwengu huu. Wanaishi katika mji au kijiji ambacho ni sehemu ya taifa. Taifa hilo ni ufalme wa ulimwengu.

Mbali na falme za asili za ulimwengu huu kuna falme mbili za kiroho ambazo zipo. Kila mtu aliye hai ni mkazi wa moja ya falme hizi mbili: Ufalme wa Shetani au Ufalme wa Mungu.

Kozi hii inahusu Ufalme wa Mungu. Inatoa utangulizi wa falme mbili za kiroho, watawala wao, na wakaazi wao. Inatoa funguo za kiroho za kupata ufikiaji wa Ufalme wa Mungu na inaonya juu ya mambo ambayo husababisha kutupwa nje ya Ufalme. Hatima ya zamani, ya sasa, na ya baadaye ya Ufalme huu inachunguzwa, na mifano au mitindo na kanuni zake za zimetiliwa mkazo.

Kwa nini kujifunza juu ya Ufalme wa Mungu ni muhimu?

Yesu aliwaambia wafuasi wake:

Na hii Injili ya Ufalme itahubiriwa ulimwenguni kote kwa a

shuhudia kwa mataifa yote; na hapo ndipo ule mwisho utakapokuja. (Mathayo 24:14)

Kabla Yesu hajarudi kuanzisha Ufalme Wake katika hali yake ya mwisho, Injili ya Ufalme lazima ipelekwe kwa mataifa yote ya ulimwengu.

Ili kuhubiri Injili ya Ufalme, lazima uuelewe Ufalme wa Mungu. Kabla ya kuwa mlinzi wa funguo za Ufalme, lazima kwanza ujue na uishi kwa huo Ufalme.

Hapo zamani, msisitizo mkubwa umewekwa juu ya maisha na huduma ya Mfalme wa Ufalme, Yesu Kristo, na ni sawa. Lakini hakuna mkazo wa kutosha umepewa Injili ya Ufalme. Yesu aliwaambia viongozi wa dini wa wakati Wake:

Mnaufunga Ufalme wa Mbingu dhidi ya wanadamu; wenyewe, wala msiwaruhusu wale wanaoingia waingie. (Mathayo 23:13)

Ilikuwa Injili hii ya Ufalme ambayo ilikuwa kusudi kuu la maisha ya Kristo. Alianza huduma yake duniani kwa kutangaza kuwasili kwa Ufalme (Mathayo 4:17). Alimaliza huduma yake hapa duniani kwa kusema juu ya mambo yanayohusu Ufalme (Matendo 1: 3). Katikati ya mwanzo na mwisho wa huduma yake ya kidunia, msisitizo ulikuwa juu ya Ufalme:

Akawaambia, Imenipasa kuhubiri Ufalme wa Mungu katika miji mingine pia; kwa maana ndiyo maana nimetumwa. (Luka 4:43)

Ufalme wa Mungu ulikuwa jambo kuu zaidi kwa Yesu. Mafundisho yake na mifano yake ililenga Ufalme. Miujiza yake ilikuwa onyesho la Ufalme wa Mungu ukifanya kazi.

Maneno "Ufalme wa Mungu" na "Ufalme wa Mbinguni" hutumiwa zaidi ya mara 100 katika vitabu vya Mathayo, Marko, Luka, na Yohana. Tumeambiwa tuutafute kwanza Ufalme, tuombee, na kuuhubiri. Tunaambiwa jinsi ya kuingia katika Ufalme na kufundishwa kuwa ukaaji ndani yake unahitaji mtindo mpya wa maisha.

Kuingia katika Ufalme huu, kudumisha ukaazi, na kutimiza agizo la kuhubiri Injili yake kwa ulimwengu ni muhimu kuelewa kanuni na mifumo ya Ufalme. Hiyo ndio kusudi la kozi hii.

Lakini kuna kusudi kubwa zaidi kuliko kuelewa tu kanuni za Ufalme. Lazima uende zaidi ya maarifa tu ya Ufalme ili uipate na kuifanya kusudi kuu la maisha yako.

Watu hutafuta maana ya maisha. Wanataka sababu ya kuishi na kufa. Fanya Ufalme wa Mungu kuwa kusudi lako kuu la maisha na huduma. Ni Ufalme ambao hauwezi kutikiswa na vikosi vya maadui. Ni sababu ya milele ambayo unaweza kutoa utiifu wako kabisa.

MALENGO YA KOZI

Baada ya kumaliza kozi hii utaweza:

- Tambua falme za kiroho zisizoonekana.
- Tambua watawala wa falme zisizoonekana.
- Tambua wakaazi wa falme zisizoonekana.
- Eleza jinsi kuingia kunapatikana katika Ufalme wa Mungu.
- Fanya muhtasari wa zamani, wa sasa, na wa baadaye wa Ufalme wa Mungu.
- Orodhesha dhambi zinazozuia kuingia katika Ufalme wa Mungu.
- Tambua umuhimu wa mifumo na kanuni za kiroho.
- Onyesha uelewa wa kanuni za msingi za Ufalme wa Mungu.
- Onyesha uelewa wa mifano ya Ufalme.
- Kuwa balozi wa Ufalme wa Mungu kwa kueneza Injili ya Ufalme.
- Endelea kusoma kwa uhuru wa Ufalme wa Mungu.
- Endelea kusoma kwa kujitegemea huduma na mafundisho ya Yesu Kristo.

SURA YA KWANZA

FALME ZISIZOONEKANA

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Onyesha Kuelewa Kwa ulimwengu wa asili na wa kiroho.
- Fafanua neno "ufalme."
- Tambua falme mbili za kiroho.
- Tambua watawala wa falme za kiroho.
- Tambua wakaazi wa falme za kiroho.
- Fafanua kifungu "Ufalme wa Shetani."
- Fafanua kifungu "Ufalme wa Mungu."

AYA MUHIMU:

Na hii injili ya ufalme itahubiriwa katika ulimwengu wote, kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; na hapo ndipo mwisho utakapokuja. (Mathayo 24:14)

UTANGULIZI

Sura hii inahusu ulimwengu wa asili na wa kiroho. Ulimwengu wa asili ni ile ambayo unaweza kuona, kusikia, kugusa, au kuonja. Ni ulimwengu unaoonekana karibu nawe.

Lakini kuna ulimwengu mwingine unaokuzunguka ambao wewe ni sehemu yake. Ni ulimwengu usioonekana ambao unaundwa na falme mbili za kiroho. Katika sura hii utajifunza juu ya falme hizi za kiroho, watawala wao, na wakaazi. Utajifunza juu ya Ufalme wa Shetani na Ufalme wa Mungu.

ASILI NA KIROHO

Mtu yupo katika ulimwengu mbili: Ulimwengu wa asili na ulimwengu wa kiroho. Ulimwengu wa asili ni ule ambao unaweza kuonekana, kuhisi, kuguswa, kusikia, au kuonja. Inaonekana na inayoonekana. Nchi, taifa, jiji au kijiji unachoishi ni sehemu ya ulimwengu wa asili. Wewe ni mkazi wa ufalme wa asili ulio kwenye moja ya mabara ya ulimwengu. Unaweza kuona watu ambao ni sehemu ya mazingira yako. Unaweza kuwasiliana nao. Unaweza kupata vituko, sauti, na harufu karibu na wewe.

Lakini kuna ulimwengu mwingine ambao unaishi. Ulimwengu huo ni ulimwengu wa kiroho. Huwezi kuuona kwa macho yako ya mwili, lakini ni halisi kama ulimwengu wa asili. Paulo anazungumzia mgawanyiko huu wa asili na wa kiroho:

Kuna mwili wa asili, na kuna mwili wa kiroho. (1 Wakorintho 15:40)

Watu wote wana mwili wa asili ambao huishi katika ulimwengu wa asili. Lakini mwanadamu pia ni kiumbe wa kiroho na nafsi na roho ya milele. Mtu ni mwili, nafsi, na roho. Kiumbe chako cha kiroho (nafsi na roho) ni sehemu ya ulimwengu wa kiroho kama vile mwili wako wa asili ni sehemu ya ulimwengu wa asili.

UFALME WAWILI WA KIROHO

Kuna falme za asili za ulimwengu huu. Ufalme wa asili ni eneo au watu ambao mfalme anatawala juu yao. Biblia inazungumza juu ya falme za ulimwengu. Falme za ulimwengu sasa ziko chini ya udhibiti wa Shetani:

Tena, Ibilisi akamchukua (Yesu) juu ya mlima mrefu mno, akamwonyesha falme zote za ulimwengu, na utukufu wake;

Akamwambia, Haya yote nitakupa ikiwa utaanguka chini na kuniabudu. (Mathayo 4: 8-9)

Katika siku zijazo, falme zote za ulimwengu zitakuwa falme za Mungu na atazitawala:

Malaika wa saba akapiga tarumbeta. kukawa na sauti kuu mbinguni, zikisema, Falme za ulimwengu zimekuwa falme za Bwana wetu na za Kristo wake; naye atatawala milele na milele. (Ufunuo 11:15)

Katika ulimwengu wa asili mfalme ndiye mtawala mkuu wa ufalme. Maeneo yote na watu wa ufalme ni wake. Ana nguvu ya uzima na kifo juu ya raia wake.

Ulimwengu wa kiroho unaundwa na falme mbili za kiroho, Ufalme wa Shetani na Ufalme wa Mungu. Ufalme wa Shetani unajumuisha Shetani, viumbe wa kiroho wanaoitwa mapepo, na watu wote wanaoishi katika dhambi na kuasi Neno la Mungu. Ufalme wa Mungu una Mungu Baba, Yesu Kristo, Roho Mtakatifu, viumbe wa kiroho wanaoitwa malaika, na watu wote wanaoishi kwa utii wa haki kwa Neno la Mungu.

UFALME WA MUNGU

Kuna Ufalme mmoja wa Mungu, lakini umeelezewa kwa njia tofauti katika Maandiko. Maneno "Ufalme wa Mbinguni" pia hutumiwa kama jina la Ufalme wa Mungu.

Ufalme huu unafanana na Ufalme wa Baba (Mathayo 26:29), wa Yesu (Ufunuo 1: 9), wa Kristo Yesu (II Timotheo 4: 1), wa Kristo na Mungu (Waefeso 5: 5), wa " Bwana wetu na Kristo wake "(Ufunuo 11:15), ya" Mungu wetu, na uweza wa Kristo wake "(Ufunuo 12:10), na" wa Mwana

wa pendo lake "(Wakolosai 1:13). Yote haya ni majina ya Ufalme wa Mungu. Kwa madhumuni ya unyenyekevu, jina moja "Ufalme wa Mungu" hutumiwa katika kozi hii.

Ufalme wa Mungu sio dhehebu. Madhehebu ni mashirika yaliyoundwa na wanadamu ya vikundi vya makanisa. Yameanzishwa kwa madhumuni ya vitendo ya shirika na utawala. Madhehebu ni mashirika makubwa ya kanisa kama Baptist, Assembly of God, Methodist, Lutheran, n.k.

Biblia inazungumza juu ya Kanisa la kweli ambalo sio dhehebu au shirika la kidini. Kanisa la kweli linaundwa na wale wote ambao wamekuwa wakaazi wa Ufalme wa Mungu. Kanisa la kweli ni mwili wa kiroho uliojumuishwa ambao Mungu alianzisha ambao Injili ya Ufalme inapaswa kupanuliwa kwa mataifa ya ulimwengu. Kanisa hili linaundwa na wanaume na wanawake wote ambao ni wakaazi wa Ufalme wa Mungu. Kanisa sio tu kuhubiri na kufundisha Injili ya Ufalme, lakini inapaswa kutoa mfano wa maisha katika Ufalme wa Mungu. Kanisa linapaswa kufanya kazi kwa mifumo na kanuni za Ufalme na kuonyesha katika mtindo wake wa maisha mafundisho ya Mfalme wake, Yesu Kristo.

Ufalme wa Mungu ulikuwepo zamani, upo kwa sasa, na utakuwepo siku za usoni, zote kwa aina tofauti. Kwa wakati wa sasa katika ulimwengu wa asili, Ufalme wa Mungu upo mmoja mmoja ndani ya kila mwanamume, mwanamke, mvulana au msichana ambaye amemfanya Yesu Mfalme wa maisha yao. Katika siku zijazo, kutakuwa na ufunuo halisi wa Ufalme wa Mungu. Utajifunza zaidi juu ya zamani, ya sasa, na ya baadaye ya Ufalme wa Mungu baadaye katika kozi hii.

Kwa sababu Ufalme wa Mungu ni ufalme wa kiroho na sio ufalme wa asili wa ulimwengu huu, lazima ueleweke na akili ya kiroho:

Lakini mtu wa asili hapokei vitu vya Roho wa Mungu; kwa maana ni upumbavu kwake; wala hawezi kuzijua, kwa sababu zinatambuliwa kiroho. (1 Wakorintho 2:14)

WATAWALA WA UFALME

Ufalme wa Shetani unatawaliwa na Shetani. Utajifunza zaidi kumhusu yeye na ufalme wake katika sehemu ya "Kwa Mafunzo Zaidi" ya sura hii. Shetani hapo awali alikuwa malaika mzuri aliyeumbwa na Mungu na alikuwa sehemu ya Ufalme wa Mungu, lakini alijaribu kuchukua Ufalme wa Mungu. Unaweza kusoma juu ya uasi wake katika Isaya 14: 12-17 na Ezekieli 28: 12-19. Malaika kadhaa walijiunga na Shetani katika uasi huu na wote walifukuzwa kutoka kwa Ufalme na Mungu. Waliunda ufalme wao wenyewe ambao unaitwa Ufalme wa Shetani.

Ufalme wa Mungu unatawaliwa na Utatu wa Mungu ambao unaundwa na Baba, Mwana Yesu Kristo, na Roho Mtakatifu. Utajifunza zaidi juu ya mtawala wa Ufalme huu katika Sura ya Pili ya kozi hii.

WAKAZI WA UFALME

Mbali na watawala, kuna wakaazi wengine wa falme mbili za kiroho. Roho mbaya zitwazo mashetani ni wakaazi wa Ufalme wa Shetani. Roho hizi zinaweza kuingia, kutesa, kudhibiti, na kuwatumia wanadamu ambao ni wa ufalme wa Shetani. Wanahamasisha vitendo vingi viovu vinavyofanywa na wanaume na wanawake.

Kabla ya mwisho wa ulimwengu, Shetani atatumia viumbe wawili wa kiroho katika ufalme wake uitwao Mpinga Kristo na Nabii wa Uongo. Watakuwa sehemu ya mpango wa mwisho wa udanganyifu wa Shetani kuuangusha Ufalme wa Mungu. Ufalme wa Mungu pia una wakaazi. Kuna malaika ambao ni viumbe wa kiroho ambao huwahudumia wanaume na wanawake ambao ni sehemu ya Ufalme wa Mungu. Kama vile pepo hufanya kazi ya Shetani ulimwenguni, malaika hufanya mapenzi ya Mungu.

Ingawa malaika na mashetani ni viumbe wa kiroho, hujifunua waziwazi na kwa maneno katika ulimwengu wa asili wakati mwingine. Mapepo yaliyo na miili ya wanadamu huongea na kutenda kwa njia mbaya kupitia wao na malaika wakati mwingine huonekana katika sura inayoonekana.

Mbali na viumbe hawa wa kiroho, watu wote walio hai ni wakaazi wa Ufalme wa Shetani au Ufalme wa Mungu.

KUINGIA KWENYE UFALME

Moja ya mifano iliyosimuliwa na Yesu inaonyesha kwamba watu wote ni sehemu ya Ufalme wa Shetani au Ufalme wa Mungu. Yesu alilinganisha ulimwengu na shamba. Mbegu nzuri shambani walikuwa watoto wa Ufalme wa Mungu. Mbegu mbaya, ambayo ilisababisha ukuaji wa magugu (magugu) walikuwa watoto wa yule mwovu:

Shamba ni ulimwengu; mbegu nzuri ni watoto wa Ufalme; lakini magugu ni watoto wa yule mwovu. (Mathayo 13:38)

Watu huingia katika Ufalme wa Shetani kupitia kuzaliwa kwa asili. Biblia inafundisha kwamba watu wote wamezaliwa katika dhambi. Hii inamaanisha kuwa wana asili ya dhambi au "uzao" wa dhambi ndani. Mwelekeo wao wa asili ni kufanya maovu:

Tazama, niliumbwa katika uovu; na mama yangu alinichukua mimba dhambi. (Zaburi 51: 5)

Kwa hiyo, kama kwa mtu mmoja (Adamu) dhambi iliingia ulimwenguni, na mauti kwa dhambi; na kwa hivyo mauti ikapita juu ya watu wote, kwa sababu wote wamefanya dhambi. (Warumi 5:12)

Kwa maana wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu. (Warumi 3:23)

Kwa sababu tumezaliwa na asili ya dhambi, sisi wote kwa wakati mmoja tumekuwa sehemu ya Ufalme wa Shetani. Ujumbe wote wa Neno la Mungu lililoandikwa, Biblia Takatifu, ni kusihi mwanadamu kuhama kutoka kwa Ufalme huu mbaya wa Shetani na kuingia Ufalme wa Mungu wa haki.

Watu huzaliwa katika Ufalme wa Shetani kupitia kuzaliwa kwa asili. Lazima wazaliwe upya katika Ufalme wa Mungu kupitia kuzaliwa kwa kiroho. Utajifunza zaidi juu ya hii katika Sura ya Nne, "*Funguo za Ufalme.*"

Wale ambao wamezaliwa mara ya pili hubadilisha makazi yao kutoka Ufalme wa Shetani kwenda Ufalme wa Mungu. Wanabadilisha utii wao kutoka kwa Shetani kwenda kwa Mungu. Wanapoingia katika Ufalme wa Mungu lazima watajifunza kanuni zinazotawala maisha katika Ufalme huu. Ni kama kujifunza mtindo wa maisha wa nchi mpya ambayo umehamia. Utajifunza zaidi juu ya kanuni hizi muhimu katika masomo mengine ya kozi hii.

MAHUSIANO BAINA YA UFALME

Tangu wakati wa uasi wa Shetani, kumekuwa na vita vya kiroho vikiendelea kati ya Ufalme wa Shetani na Ufalme wa Mungu. Biblia ni rekodi iliyoandikwa ya vita kati ya falme hizi mbili.

Vita hivi vya kiroho vinavyoendelea ulimwenguni kote viko juu ya akili, roho na roho za wanadamu. Shetani anajaribu kuwaweka watu mateka wa dhambi katika ufalme wake. Kupitia njia za udanganyifu yeye hushawishi wanaume na wanawake kushiriki tamaa za muda za maisha ya dhambi. Analenga mapenzi ya roho na roho ambayo ni haki ya Mungu:

Mwizi (Shetani) haji ila aibe, na kuua, na kuharibu: mimi (Yesu) nimekuja ili wapate uzima, na wawe nao tele. (Yohana 10:10)

Vita hivi katika ulimwengu wa roho vitaendelea hadi mwisho wa wakati kama tunavyojua sasa. Vita vya kiroho ni mada ya kina sana kwamba kozi nzima ya Taasisi ya Kimataifa ya Mavuno, "*Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho,*" imeandikwa juu yake. Kozi hiyo inazingatia Ufalme wa Shetani, mikakati yake, na mbinu za kiroho za kushinda nguvu za uovu

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Je! Kuna mgawanyiko gani uliofanywa katika I Wakorintho 15: 44-49?

3. Je! Ni falme mbili gani zisizoonekana ulimwenguni leo?

4. Ni nani watawala wa falme mbili zisizoonekana?

5. Ni akina nani wakaazi wa Ufalme wa Shetani?

6. Wakazi wa Ufalme wa Mungu ni akina nani?

7. Je! Ni tofauti gani kati ya misemo hii miwili: "Ufalme wa Mungu" na "Ufalme wa Mbinguni"?

8. Fafanua neno "ufalme."

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kozi hii imetilia mkazo kusoma kwa Ufalme wa Mungu. Lakini kama ulivyojifunza katika sura hii, kuna ufalme mwingine asiyeonekana, Ufalme wa kiroho wa Shetani. Ni muhimu uelewe falme zote mbili za kiroho.

Kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Mavuno inayoitwa "*Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho*" hutoa habari zaidi juu ya ufalme huu na mikakati ya kiroho ya kukabiliana na Shetani. Pata mwongozo huu kama rafiki wa kozi hii, "*Kuishi kwa Ufalme*." Kwa madhumuni ya kozi hii, muhtasari ufuatao hutoa habari ya kimsingi juu ya Shetani na ufalme wake.

UFALME WA SHETANI

I. Mtawala wa Ufalme wa Shetani: Shetani

- A. Asili yake: Viumbe vyote viliumbwa na Mungu: Yohana 1: 3; Wakolosai 1: 16-17
- B. Utukufu wake wa zamani: Isaya 14: 12-15; Ezekieli 28: 12-17
- C. Nafasi yake ya zamani: Ezekieli 28:14
- D. Kuanguka kwake: Ezekieli 28: 12-19
- E. Majina yake:
 - 1. Mungu wa ulimwengu huu: 2 Wakorintho 4: 4
 - 2. Malaika wa nuru: II Wakorintho 11:14
 - 3. Ibilisi: I Petro 5: 8; Mathayo 4: 1 4.
 - 4. Yohana 13:27
 - 5. Lusifa: Isaya 14:12
 - 6. Joka: Ufunuo 12: 3
 - 7. Nyoka: Ufunuo 12: 9; 20: 2; 2 Wakorintho 11: 3; Mwanzo 3: 4,14
 - 8. Adui: I Petro 5: 8
 - 9. Belial: II Wakorintho 6:15
 - 10. Beelzebuli: Mathayo 12:24; Luka 11:15; Marko 3:22
 - 11. Muuaji: Yohana 8:44
 - 12. Mjaribu: Mathayo 4: 3; 1 Wathesalonike 3: 5
 - 13. Kerubi aliyepakwa mafuta: Ezekieli 28:14
 - 14. Mwangamizi: Ufunuo 9:11
 - 15. Mdanganyifu: Ufunuo 12: 9; 20: 3
 - 16. Apollyoni (neni la Kiyunani la mwangamizi): Ufunuo 9:11
 - 17. Abadoni (neni la Kiebrania kwa malaika anayeangamiza): Ufunuo 9:11
 - 18. Mtawala wa giza: Waefeso 6:12
 - 19. Malaika wa shimo lisilo na mwisho: Ufunuo 9:11
 - 20. Adui: Mathayo 13:39
 - 21. Mkuu wa mashetani: Mathayo 12:24

22. Mwongo, baba wa uongo: Yohana 8:44
23. Mfalme wa Tiro: Ezeieli 28: 12-15
24. Mkuu wa ulimwengu huu: Yohana 12:31; 14:30; 16:11
25. Mkuu wa nguvu ya anga: Waefeso 2: 2
26. Roho atendaye kazi ndani ya watoto wa uasi: Waefeso 2: 2
27. Mwovu: I Yohana 5: 9
28. Simba Mkali: I Petro 5 : 8
29. Mtuhumiwa wa ndugu: Ufunuo 12:10

F. Sifa zake:

1. Akili na hila: II Wakorintho 11: 3
2. Kihemko: Ufunuo 12:17
3. Kujitakia mwenyewe: II Timotheo 2:26
4. Kiburi: I Timotheo 3: 6
5. Mwenye nguvu: Waefeso 2: 2
6. Mdanganyifu: Waefeso 6:11
7. Wenye ukali na wakatili: I Petro 5: 8
8. Mdanganyifu: II Wakorintho 11:14

G. Rekodi ya Maneno ya Shetani:

1. Mwanzo 3: 1,4,5
2. Ayubu 1: 7-12
3. Ayubu 2: 1-6
4. Mathayo 4: 1-11
5. Luka 4: 1-13

II. Wakazi wa Ufalme wa Shetani: Roho za pepo

A. Shetani ndiye mtawala wa jeshi kubwa la mapepo: Mathayo 12: 22-28

B. Asili Yao: Ufunuo 12: 7-9; Yuda 6

C. Sifa zao:

1. Viumbe vya roho: Mathayo 8:16; Luka 10: 17,20
2. Ongea: Marko 5: 9,12; Luka 8:28; Mathayo 8:31
3. Amini: Yakobo 2:19

4. Fanya mapenzi yao: Luka 8:32; 11:24
5. Onyesha akili: Marko 1:24
6. Kihisia: Luka 8:28; Yakobo 2:19
7. Tambua: Matendo 19:15
8. Nguvu isiyo ya kawaida: Matendo 19:16; Marko 5: 2,3
9. Uwepo wa kawaida: Danieli 9: 21-23; 10: 10-14

D. Muundo wao:

1. Umoja: Mathayo 12: 26,45; Luka 8:30; I Timotheo 4: 1
2. Imepangwa kijeshi: Luka 8:30
3. Kuna viwango vya uovu: Mathayo 12: 43-45
4. Kuna muundo uliopangwa: Waefeso 1:21; 3:10; 6:12; Warumi 8:38
5. Kuna aina tofauti za mapepo: Mathayo 10: 1; I Timotheo 4: 1

III. Wakazi wa Ufalme wa Shetani: Watu wote ambao sio wakaazi wa Ufalme wa Mungu: Ufunuo 20:15; 21: 8

IV. Eneo la shughuli za Shetani na mapepo:

- A. Ufikiaji wa uwepo wa Mungu: Ayubu 1: 6-7
- B. Ufikiaji wa dunia yote: Ufunuo 12:10

V. Shughuli za Shetani na mashetani:

Shughuli za Shetani na mashetani hushughulikiwa kwa kina katika kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayoitwa "*Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho.*" Kufupisha: Shughuli zao zinaelekezwa kila mara dhidi ya Mungu, makusudi yake, na watu wake.

VI. Waumini wana nguvu kuu kuliko Shetani na mapepo yake:

- A. Mathayo 10: 1; Marko 6: 7; 9: 38; 16:17; Luka 10:17; Matendo 5:16; 8: 7; 16: 16-18; 19:12
- B. Mbinu za vita vya kiroho zinashughulikiwa katika kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Mavuno, "*Mikakati ya Kiroho: Mwongozo wa Vita vya Kiroho.*" Hii ni miongozo yenye nguvu ya kiroho ambayo itakusaidia kutumia mamlaka yako sahihi juu ya Ufalme wa Shetani.

VII. Hatima ya baadaye ya Ufalme wa Shetani: Mathayo 8: 29; 25: 41; 2 Petro 2: 4; Yuda 6; Ufunuo 12: 7-9; 20:10; I Yohana 3: 8; Luka 8:28; Mathayo 25:41

SURA YA PILI

MFALME WA WAFALME

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "mfalme."
- Tambua Yesu kama Mfalme wa Ufalme wa Mungu.
- Endelea kusoma zaidi juu ya maisha na huduma ya Mfalme Yesu.

AYA MUHIMU:

Naye atamiliki juu ya nyumba ya Yakobo milele; na ufalme wake hautakuwa na mwisho. (Luka 1:33)

UTANGULIZI

Hakuna ufalme bila mfalme. Katika sura hii utajifunza juu ya Mfalme mkuu aliyewahi kutawala, Mfalme wa Wafalme, Yesu Kristo.

MFALME NI NINI?

Mfalme ni mtawala huru wa taifa, kabila, au nchi. Neno "mkuu" linamaanisha ana nguvu kuu, mamlaka ya juu, na yuko huru kutoka kwa udhibiti wa nje.

Katika nyakati zilizopita katika ulimwengu wa asili kulikuwa na wafalme na falme nyingi. Katika ufalme wa kidunia mfalme alikuwa anamiliki eneo lote katika ufalme na alikuwa na mamlaka juu ya kila kitu katika ufalme pamoja na watu.

Mfalme alitengeneza sheria za ufalme na wakaazi wa ufalme walitii sheria hizi. Mfalme alikuwa na nguvu juu ya watu, pamoja na nguvu ya maisha au kifo.

MFALME WA WAFALME

Mfalme mkuu kuliko wote ni Bwana Yesu Kristo. Paulo anamtaja Yesu kama Mfalme wa Wafalme:

Ambayo katika nyakati zake ataonyesha, ambaye ni Mwenye Enzi aliyebarikiwa na wa pekee, Mfalme wa wafalme, na Bwana wa mabwana. (I Timotheo 6:15)

Kitabu cha Ufunuo kinamwita Mfalme wa wafalme:

... kwa kuwa Yeye ndiye Bwana wa mabwana, na Mfalme wa wafalme ... (Ufunuo 17:14)

Juu ya vazi lake na juu ya paja lake ana jina lililoandikwa, Mfalme wa wafalme, na Bwana wa mabwana. (Ufunuo 19:16)

Yesu ni Mfalme wa wafalme kwa sababu anatawala juu ya Ufalme wa milele na huru. Ufalme wa Mungu hautakwisha kamwe. Kamwe haiwezi kupinduliwa na mapinduzi. Hakutakuwa na mtawala mwingine atakayemfuata Mfalme wa wafalme.

UWEPO WA MFALME ULIOPITA

Biblia inaelezea hadithi ya Mfalme wa wafalme. Sehemu ya hadithi hiyo ni akaunti ya maisha yake na huduma duniani. Lakini Yesu alikuwepo kabla ya huduma Yake hapa duniani. Unaweza kusoma juu ya uwepo wake na Mungu katika Yohana 1: 1-18. (Katika kifungu hiki Yesu anaitwa "Neno.")

UNABII KUHUSU MFALME

Agano la Kale lina unabii mwingi juu ya Mfalme wa wafalme. Unabii ni neno la mara moja kutoka kwa Mungu ambalo linafunua mambo juu ya siku za usoni ambayo hayawezi kujulikana na hekima ya asili.

Unabii huu wa Agano la Kale unafunua jinsi, wakati, na wapi Mfalme alizaliwa na maelezo mengi juu ya maisha yake, huduma, kifo, na ufufuo. Agano Jipya linaonyesha jinsi Yesu alivyotimiza unabii huu. (Orodha ya kina ya unabii huu imetolewa katika kozi nyingine ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayoitwa "*Njia Bunivu za Kujifunza Biblia*").

KIZAZI CHA MFALME

Unaweza kusoma nasaba ya Mfalme wa wafalme, Yesu, katika Mathayo 1: 1-17 na Luka 3: 23-38. Ukoo hufuata mababu za Yesu kupitia baba na mama yake wa kidunia. Lakini kumbuka, Yesu alikuwa kweli Mwana wa Mungu aliyezaliwa na bikira Maria.

KUZALIWA KWA MFALME

Unaweza kusoma juu ya kuzaliwa kwa Mfalme Yesu hapa duniani katika Mathayo 1 na 2 na Luka 1 na 2.

MAJINA YA MFALME

Yesu aliitwa kwa majina mengi tofauti, ambayo mengine yanaonyesha huduma na kusudi Lake. Yafuatayo ni majina yote ya Yesu, Mfalme wa Wafalme:

Adamu, wa Pili:	Wakorintho wa kwanza 15: 45-47
Wakili:	I Yohana 2: 1
Mwenyezi:	Ufunuo 1: 8
Alfa na Omega:	Ufunuo 21: 6
Amina:	Ufunuo 3:14
Mzee wa Siku:	Danieli 7: 9
Malaika Wake Uwepo:	Isaya 63: 9
Watiwa Mafuta Juu ya Wenzake:	Zaburi 45: 7
Mtume wa Taaluma yetu:	Waebrania 3: 1
Mkono wa Bwana:	Isaya 51: 9-10
Mwandishi na Mkamilishaji wa Imani yetu:	Waebrania 12: 2
Mwandishi wa Wokovu wa Milele :	Waebrania 5: 9
Mzaliwa wa Mungu:	I Yohana 5:18
Mpendwa:	Waefeso 1: 6
Askofu wa Nafsi:	I Petro 2:25
Mbarikiwa na Mwenye Uwezo tu:	I Timotheo 6:15

Tawi,	Zekaria 3: 8
Tawi, La Mwenye haki:	Yeremia 23: 5
Tawi la Haki:	Yeremia 33:15
Tawi la Shina la Yese:	Isaya 1: 1
Mkate wa Uzima:	Yohana 6:35
Nyota Njema na ya Asubuhi:	Ufunuo 22:16
Nahodha wa Jeshi la Bwana:	Yoshua 5 : 15
Mwana wa seremala:	Mathayo 13:55
Jiwe Kuu la Pembeni:	I Petro 2: 6
Mkuu kati ya Maelfu Kumi: Wimbo wa Sulemani	5:10
Kristo, :	Yohana 1:41
Kristo Bwana:	Luka 2:11
Kristo Yesu Bwana Wetu:	Warumi 8:39
Kristo Nguvu ya Mungu:	1 Wakorintho 1:24
Mshauri:	Isaya 9: 6
Agano la Watu:	Isaya 42: 6
Mchana wa asubuhi:	Luka 1:78
Nyota ya mchana:	II Petro 1:19
Mkombozi:	Warumi 11:26
Mlango, The:	Yohana 10: 9
Wateule:	Isaya 42: 1
Emmanuel:	Mathayo 1:23
Uzima wa Milele:	I Yohana 5:20
Baba wa Milele:	Isaya 9: 6
Mwaminifu na wa Kweli:	Ufunuo 19:11
Shahidi Mwaminifu:	Ufunuo 1: 5
Mzaliwa wa Kwanza:	Waebrania 1 : 6
Alizaliwa Kwanza:	Zaburi 89:27

Alizaliwa Kwanza Kati ya Ndugu Wengi:	Warumi 8:29
Matunda ya Kwanza:	1 Wakorintho 15:23
Kwanza na Mwisho:	Ufunuo 22:13
Msingi Uliowekwa Sayuni:	Isaya 28:16
Bwana Mtukufu:	Isaya 33: 21
Mungu wa Israeli:	Isaya 45:15
Mungu pamoja nasi:	Mathayo 1:23
Mchungaji Mzuri:	Yohana 10:11
Mungu Mkuu:	Tito 2:13
Kuhani Mkuu:	Waebrania 4:14
Kichwa cha Mwili:	Wakolosai 1:18
Kichwa juu Vitu vyote:	Waefeso 1:22
Jiwe kuu la Kona:	Zaburi 118: 22
Mrithi wa Vitu vyote:	Waebrania 1: 2
Watiwa-mafuta wake:	Zaburi 2: 2
Mtakatifu wa Israeli:	Isaya 41:14
Tumaini la Utukufu:	Wakolosai 1:27
I Am:	Yohana 8:58
Picha ya Mungu asiyeonekana:	Wakolosai 1:15
Imanueli:	Isaya 7:14
Yesu Kristo Bwana Wetu:	Warumi 1: 3
Jaji wa Israeli:	Mika 5: 1
Mfalme wa Utukufu:	Zaburi 24: 7
Mfalme:	Zekaria 9: 9
Mfalme juu ya Dunia yote:	Zekaria 14: 9
Mwana-Kondoo wa Mungu:	Yohana 1:29
Nuru ya Ulimwengu:	Yohana 8:12
Nyinyoro ya Mabonde:	Wimbo wa Sulemani 2: 1

Mkate Hai:	Yohana 6:51
Bwana Mungu Mwenyezi:	Ufunuo 4: 8
Bwana na Mwokozi Yesu Kristo:	II Petro 2:20
Bwana wa Wote:	Matendo 10:36
Bwana wetu Haki:	Yeremia 23: 6
Bwana, Mkombozi wako:	Isaya 43:14
Upendo:	I Yohana 4: 8
Mtu wa huzuni:	Isaya 53: 3
Mwalimu:	Mathayo 23:10
Masihi:	Danieli 9:25
Mungu Mwenye Nguvu:	Isaya 9: 6
Mweza wa Yakobo:	Isaya 60:16
Malaika Wangu:	Kutoka 23: 20-23
Mtakatifu Zaidi:	Danieli 9 : 24
Mwenye Nguvu zaidi:	Zaburi 45: 3
Mnazareti:	Mathayo 2:23
Mungu Mwenye Hekima tu:	I Timotheo 1:17
Pasaka yetu:	I Wakorintho 5: 7
Atugangaye:	Luka 4:23
Mfalme wa Amani:	Isaya 9: 6
Mkuu wa Wafalme ya Dunia:	Ufunuo 1: 5
Nabii:	Kumbukumbu 18: 15-18
Utakasaji:	Warumi 3:25
Rabi:	Yohana 1:49
Mkombozi:	Isaya 59:20
Ufufuo:	Yohana 11:25
Mtumishi Mwadilifu:	Isaya 53:11
Mwamba:	I Wakorintho 10: 4

Mzizi wa Yese:	Isaya 11:10
Ua ya Sharon:	Wimbo wa Sulemani 2: 1
Mwokozi wa Ulimwengu:	I Yohana 4:14
Mbegu ya Daudi:	Yohana 7:42
Mbegu ya Mwanamke:	Mwanzo 3:15
Mwana ya Mungu:	Warumi 1: 4
Mwana wa Mtu:	Matendo 7:56
Mwana wa Mariamu:	Marko 6: 3
Mwana wa Aliye juu:	Luka 1:32
Nyota kutoka kwa Yakobo:	Hesabu 24:17
Jiwe:	Mathayo 21:42
Jua la Haki:	Malaki 4: 2
Msingi wa Hakika:	Isaya 28:16
Mwalimu:	Yohana 3: 2
Kweli:	Yohana 14: 6
Zawadi isiyoelezeka:	II Wakorintho 9:15
Mzabibu:	Yohana 15: 1
Njia:	Yohana 14: 6
Ajabu:	Isaya 9: 6
Neno:	Yohana 1:14
Neno la Mungu:	Ufunuo 19:13

MAISHA YA MFALME

Vitabu vya Mathayo, Marko, Luka, na Yohana vinasimulia hadithi ya maisha ya Mfalme Yesu. Vitabu hivi viliandikwa na wanafunzi wanne wa Yesu ambao walihudumu pamoja Naye wakati wa huduma Yake duniani.

WIZARA YA MFALME

Huduma na mafundisho ya Yesu yameandikwa katika vitabu vya Mathayo, Marko, Luka, na Yohana. Katika "*Mbinu za Kufundisha*," kozi nyingine ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, orodha kamili ya mafundisho ya Kristo na masomo hutolewa.

Ingawa kuna mengi yaliyoandikwa katika Injili nne juu ya maisha na huduma ya Yesu, Yohana anatarifu:

Na pia kuna mambo mengine mengi ambayo Yesu alifanya, ambayo, ikiwa yangeandikwa kila moja, nadhani hata ulimwengu wenyewe haungekuwa na vitabu ambavyo vingemandikwa. (Yohana 21:25)

MFALME ALIYEKATALIWA

Kwa habari ya asili ya asili, Yesu alizaliwa Myahudi. Alikuwa kama Mfalme kwa watu wake wa Kiyahudi kwanza, lakini walimkataa. Aliulizwa ikiwa ni yeye au ndiye Mfalme aliyetarajiwa (Mathayo 27:11; Marko 15: 2). Alidaiwa kuwa ni wa Shetani badala ya Mungu (Mathayo 12: 25-28; Luka 11: 17-20). Wakati mmoja watu walijaribu kumchukua Yesu na kumfanya Mfalme kwa nguvu kwa sababu hakuwa akianzisha ufalme unaoonekana walioutaka (Yohana 6:15).

Mara moja tu kulikuwa na sifa ya hadharani ya Yesu kama Mfalme. Hii ilikuwa wakati alipokuja Yerusalemu kwa mara ya mwisho (Mathayo 21: 1-9). Lakini watu wale wale waliomheshimu kama mfalme siku hiyo hivi karibuni walimwasi. Wengi wa wale waliopaza sauti "Hosana" wakati Yesu alikuwa akiingia Yerusalemu alikuwa akipiga kelele "Msulubishe" siku chache tu baadaye. Walisikitishwa kwamba Yesu hakuangusha serikali ya Kirumi na kuanzisha ufalme mkubwa wa kidunia. Wale ambao walitamani kuachiliwa kutoka kwa utawala wa kigeni walikasirika wakati Yesu hakuanzisha ufalme unaoonekana, wa kidunia.

Yesu hakuwa Mfalme ambaye Wayahudi walikuwa wamemwonyesha. Hakuponda Dola ya Kirumi. Hakuanzisha Ufalme wa kidunia uliotarajiwa. Hakufanya kama walivyofikiria mfalme anapaswa kutenda. Kile walichoshindwa kutambua ni kwamba kabla Yesu hajathibitisha ukuu wake wa nje, ilimbidi kwanza atawale ngome ya ndani ya moyo wa mwanadamu.

Uhitaji mkubwa wa watu wa Kiyahudi haukuwa uhuru kutoka Roma, lakini kuachiliwa kutoka kwenye minyororo ya dhambi. Ufunguo wa Ufalme wa Yesu ulikuwa toba, sio mapinduzi. (Utajifunza zaidi juu ya hii katika sura inayofuata.)

Shetani alimjaribu Yesu kuanzisha Ufalme wa kidunia unaoonekana (Mathayo 4: 8; Luka 4: 5). Hadi mwisho wa huduma ya Yesu hapa duniani, wanafunzi walitamani Ufalme wa kidunia (Matendo 1: 6). Lakini Ufalme wa Mungu haukupaswa kuwekwa kwa wakati huu kwa sura inayoonekana. Yesu alisema:

... Ufalme wangu sio wa ulimwengu huu: ikiwa Ufalme wangu ungekuwa wa ulimwengu huu, basi watumishi wangu wangepigana, ili nisikabidhiwe kwa Wayahudi: lakini sasa Ufalme wangu sio wa hapa. (Yohana 18:36)

Kwa hivyo Mfalme wa Wafalme alikataliwa na watu Wake mwenyewe:

Alikuwa kwa walio wake, na walio wake hawakumpokea. (Yohana 1:11)

Ni watu wachache tu waliomtambua Yesu kama Mfalme. Nathanaeli, mmoja wa wanafunzi Wake, alikuwa mmoja wa hawa:

Nathanaeli akamjibu, "Rabi, wewe ni Mwana wa Mungu; wewe ndiye Mfalme wa Israeli. (Yohana 1:49)

Lakini kwa wale wachache waliomkubali Yesu kama Mfalme, uhusiano maalum uliongezwa:

Lakini wale wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kuwa watoto wa Mungu, hata wale waliaminio jina lake. (Yohana 1:12)

Maisha yote yanategemea uhusiano. Sio kile unachojua ambacho ni muhimu zaidi, ni nani unajua. Sio kile tunachojua juu ya Biblia au Ukristo ambacho kinatuhakikishia kuingia kwetu katika Ufalme wa Mungu. Ni nani tunajua. Lazima umjue Mfalme wa wafalme. Katika Sura ya Nne, "Funguo za Ufalme," utajifunza jinsi ya kuingia na kudumisha ukaazi katika Ufalme wa Mungu.

KIFO CHA MFALME

Mtu mwenye dhambi hakuweza kuingia katika Ufalme wa Mungu. Ufalme wa Mungu ulikuwa tofauti na falme zingine zote. Ulikuwa Ufalme wenye haki. Kupitia kifo cha Mfalme Yesu, njia ilitolewa kwa watu wote kuwa sehemu ya Ufalme. Yesu hakufanya chochote kinachostahili kifo. Hakuwahi kutenda dhambi, lakini alikufa badala ya wote waliotenda dhambi. Alilipa adhabu ya kifo kwa dhambi zao:

Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, lakini karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu. (Warumi 6:23)

Unaweza kusoma juu ya kifo cha Mfalme Yesu katika Mathayo 26-27, Marko 14-15, Luka 22-23, na Yohana 18-19.

UFUFUO WA MFALME

Baada ya kifo chake kwa kusulubiwa, Mfalme alizikwa lakini hakubaki kaburini. Unaweza kusoma juu ya ufufuo wake wa miujiza kutoka kwa wafu katika Mathayo 28, Marko 16, Luka 24, na Yohana 20.

Kupitia ufufuo wake kutoka kwa wafu, Yesu alipata ushindi juu ya kifo cha mwili. Wale ambao wanakuwa sehemu ya Ufalme wa Mungu wanaweza kupata kifo cha mwili kama Yesu, lakini pia watapata ufufuo kutoka kwa wafu kama alivyofanya. Kwa sababu Mfalme wetu ni wa milele, sisi ni sehemu ya Ufalme wa milele na tuna uzima wa milele.

INAONEKANA NA MFALME

Baada ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu, Mfalme Yesu alionekana kwa watu wengi. Unaweza kusoma juu ya kuonekana kwake katika Mathayo 28, Marko 16, Luka 24, Yohana 20-21, na Matendo 1.

MFALME ANARUDIA MBINGUNI

Baada ya Yesu kuonekana kwa watu wengi kwa kipindi cha siku arobaini, alirudi Mbinguni. Atakaa hapo mpaka wakati wa kurudi kwake na kuanzisha Ufalme wa Mungu unaoonekana katika fomu ya mwisho. Utajifunza zaidi juu ya hii katika sura inayofuata unapojifunza yaliyopita, ya sasa, na ya baadaye ya Ufalme wa Mungu. Unaweza kusoma juu ya kurudi kwa Yesu Mbinguni katika Mathayo 28: 16-20, Marko 16: 19-20, Luka 24: 50-53, na Matendo 1: 1-11.

TUME YA MFALME

Kabla tu ya kurudi Mbinguni, Yesu aliwapa wafuasi wake agizo muhimu la kuwa mabalozi wa Ufalme ulimwenguni kote. Utajifunza zaidi kuhusu tume hii baadaye.

MFALME ANAYEKUJA

Biblia inafunua kwamba Yesu atarudi duniani kwa nguvu kubwa na utukufu ili kuanzisha Ufalme unaoonekana katika hali yake ya mwisho. Unaweza kusoma juu ya kurudi kwake katika 1 Wathesalonike 4: 13-18. Unaweza kusoma juu ya kuanzishwa kwa Ufalme na matukio yaliyotangulia katika kitabu cha Ufunuo. Biblia inafunua kwamba Ufalme wa Yesu utakuwa wa milele:

... ya Ufalme wake hakutakuwa na mwisho. (Luka 1:33)

Kila ufalme wa dunia na ufalme wa Shetani utashindwa na Mfalme wa wafalme. Mwishowe tangazo litatolewa kuwa ..

... falme za ulimwengu huu zimekuwa falme za Bwana wetu, na za Kristo wake, naye atatawala milele na milele. (Ufunuo 11:15)

ENDELEA KUJIFUNZA

Hadithi ya Mfalme wa wafalme ni kubwa sana kuweza kufungwa kwa urefu wa sura moja katika mwongozo huu. Sehemu ya "Kwa Kujifunza Zaidi" ya sura hii inakupa fursa ya kusoma maisha ya Kristo kwa undani kupitia muhtasari wa vitabu vya Mathayo, Marko, Luka, na Yohana.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Fafanua neno "mfalme."

3. Mfalme wa Ufalme wa Mungu ni nani?

4. Ni vitabu gani vinne vya Agano Jipya vinaelezea hadithi ya maisha ya kidunia, huduma, na mafundisho ya Mfalme Yesu?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Jifunze maisha ya Mfalme na mafundisho yake ya Ufalme kwa kutumia muhtasari ufuatao. Muhtasari unachanganya rekodi nne za Agano Jipya za Mathayo, Marko, Luka, na Yohana:

Mfalme Na Ufalme Wake

- I. Kuwepo Kwa Awali Kwa Mfalme: Yohana 1: 1-18
- II. Utangulizi wa Mfalme
 - A. Kuwasili kwa Mfalme
 1. Historia ya Mababu/Uzao wa Mfalme: Mathayo 1: 1-17; Luka 3: 23-38
 2. Kuwasili kwa Mfalme:
 - a. Tangazo la kuzaliwa kwa Yohana: Luka 1: 5-25
 - b. Tangazo kwa Mariamu juu ya kuzaliwa kwa Yesu: Luka 1: 26-38
 - c. Kuwasili kwa Maria kule Uyahudi: Luka 1: 39-45
 - d. Sifa ya Mariamu: Luka 1: 46-56
 - e. Kuzaliwa kwa Yohana: Luka 1: 57-80
 - f. Tangazo la kuzaliwa kwa Yesu kwa Yusufu: Mathayo 1: 18-25
 - g. Kuzaliwa kwa Mfalme Yesu: Luka 2: 1-7
 - h. Tangazo la kuzaliwa kwa Yesu kwa wachungaji: Luka 2: 8-20
 3. Utoto na utoto wa Mfalme
 - a. Tohara ya Mfalme: Luka 2:21
 - b. Uwasilishaji wa Mfalme: Luka 2: 22-38
 - c. Utoto wa Mfalme:
 - (1) Katika Bethlehemu: Mathayo 2: 1-12
 - (2) Katika Misri: Mathayo 2: 13-18
 - (3) Katika Nazareti: Mathayo 2: 19-23; Luka 2:39
 - d. Utoto wa Mfalme
 - (1) Ukuaji wa Mfalme: Luka 2:40

(2) Mfalme atembelea Yerusalemu: Luka 2: 41-50

(3) Ukuaji wa Mfalme: Luka 2: 51-52

B. Mtangulizi wa Mfalme: Yohana Mbatizaji

1. Ujumbe kwa Yohana: Marko 1: 1; Luka 3: 1-2

2. Ujumbe wa Yohana: Mathayo 3: 1-6; Marko 1: 2-6; Luka

3: 3-6 3. Maelezo ya Yohana: Mathayo 3: 7-10; Luka 3: 7-14

4. Ahadi ya Yohana: Mathayo 3: 11-12; Alama: 7-8; Luka 3: 15-18

III. Idhini ya Mfalme

A. Idhini ya Mfalme

1. Wakati wa Ubatizo wake: Mathayo 3: 13-17; Marko 1: 9-11; Luka 3: 21-23

2. Kwa kujaribiwa kwake: Mathayo 4: 1-11; Marko 1: 12-13; Luka 4: 1-13

3. Na mtangulizi wake, Yohana:

a. Ushuhuda wa Yohana kwa viongozi: Yohana 1: 19-28

b. Ushuhuda wa Yohana kwa Yesu: Yohana 1: 29-34

B. Kukubaliwa kwa Mfalme

1. Imani ya wanafunzi wa kwanza: Yohana 1: 35-51

2. Imani kupitia muujiza wa kwanza: Yohana 2: 1-12

3. Umiliki wa hekalu: Yohana 2: 13-22

4. Kukubalika huko Yudea: Yohana 2: 23- 3:21

5. Ushuhuda wa Yohana: Yohana 3: 22-36

6. Katika Zabuloni / Naftali: Mathayo 4:12; Marko 1:14; Luka 3: 19-20; 4:14; Yohana 4: 1-4

7. Kukubaliwa huko Samaria: Yohana 4: 5-42

8. Kukubaliwa huko Galilaya: Yohana 4: 43-45

C. Mamlaka ya Mfalme

1. Mamlaka yake ya kuhubiri: Mathayo 4:17; Marko 1:15; Luka 4: 14-15
2. Mamlaka yake juu ya magonjwa: Yohana 4: 46-54
3. Kukataliwa kwa mamlaka yake kule Nazareti: Luka 4: 16-30
4. Makaazi huko Kapernaumu: Mathayo 4: 13-16
5. Mamlaka yake juu ya maumbile: Mathayo 4: 18-22; Marko 1: 16-20; Luka 5: 1-11
6. Mamlaka yake juu ya mapopo: Marko 1: 21-28; Luka 4: 31-37
7. Mamlaka juu ya magonjwa: Mathayo 8: 14-17; Marko 1: 29-34; Luka 4: 38-41
8. Mamlaka ya kuhubiri: Mathayo 4: 23-25; Marko 1: 35-39; Luka 4: 42-44
9. Mamlaka juu ya unajisi: Mathayo 8: 1-4; Marko 1: 40-45; Luka 5: 12-16
10. Mamlaka yake ya kusamehe dhambi: Mathayo 9: 1-8; Marko 2: 1-12; Luka 5: 17-26
11. Mamlaka yake juu ya watu: Mathayo 9: 9-13; Marko 2: 13-17; Luka 5: 27-32
12. Mamlaka juu ya mila: Mathayo 9: 14-17; Marko 2: 18-22; Luka 5: 33-39
13. Mamlaka yake juu ya Sabato:
 - a. Kupitia uponyaji wa aliyepooza: Yohana 5: 1-47
 - b. Kupitia hoja juu ya nafaka: Mathayo 12: 1-8; Marko 2: 23-28; Luka 6: 1-5
 - c. Kupitia kuponya mkono uliopooza: Mathayo 12: 9-14; Marko 3: 1-6; Luka 6: 6-11
14. Mamlaka yake ya kuponya: Mathayo 12: 15-21; Marko 3: 7-12
15. Mamlaka yake ya kuwaamuru: Marko 3: 13-19; Luka 6: 12-16
16. Mamlaka yake ya kutafsiri sheria: Mathayo 5: 1-7; 29; Luka 6: 17-42
 - a. Yeye ndiye utimilifu: Mathayo 5: 17-20
 - b. Kukataliwa kwa tafsiri ya jadi ya sheria:
 - (1) Mauaji: Mathayo 5: 21-26
 - (2) Uzinzi: Mathayo 5: 27-30

- (3) Talaka: Mathayo 5: 31-32
- (4) Viapo: Mathayo 5:33 -37
- (5) Kulipiza kisasi: Mathayo 5: 38-42
- (6) Upendo: Mathayo 5: 43-48; Luka 6: 27-30; 32-36

c. Kukataa kwa mazoea/tabia za Mafarisayo:

- (1) Kutoa: Mathayo 6: 1-4
- (2) Sala: Mathayo 6: 5-15
- (3) Kufunga: Mathayo 6: 16-18
- (4) Mtazamo kuhusu mali: Mathayo 6 : 19-24
- (5) Ukosefu wa imani: Mathayo 6: 25-34
- (6) Kuhukumu: Mathayo 7: 1-6; Luka 6: 37-42

d. Maagizo kwa wale watakaoingia katika Ufalme:

- (1) Sala: Mathayo 7: 7-11
- (2) Haki: Mathayo 7:12; Luka 6:31, 43-45
- (3) Njia ya ufikiaji: Mathayo 7: 13-14
- (4) Kuonya kwa waalimu wa uwongo: Mathayo 7: 15-23
- (5) Misingi miwili: Mathayo 7: 24-8: 1; Luka 6: 46-49

17. Kutambua mamlaka ya Mfalme huko Kapernaumu: Mathayo 8: 5-13

Luka 7: 1-10

18. Kutambua mamlaka ya Mfalme huko Naini: Luka 7: 11-17

19. Ushuhuda wa wale kumi na wawili kwa Ufalme: Mathayo 9: 35-11: 1;
Marko 6: 6-13; Luka 9: 1-6

IV. Utata juu ya Mfalme

A. Kukataliwa kwa Yohana: Mathayo 11: 2-19; Luka 7: 18-35

1. Kifo cha Yohana: Mathayo 14: 1-12; Marko 6: 14-29; Luka 9: 7-9

B. Laana ya miji ya Galilaya: Mathayo 11: 20-30

1. Kuhukumiwa kwa kutokuamini kwao: Mathayo 11: 20-24

2. Maelezo ya kutokuamini kwao: Mathayo 11: 25-27

3. Mwaliko wa kuamini: Mathayo 11: 28-30

- C. Malumbano juu ya mwenye dhambi: Luka 7: 36-50
- D. Shuhudia kwa Mfalme: Luka 8: 1-3
- E. Kukataliwa kwa Mfalme na viongozi: Mathayo 12: 22-37; Marko 3: 19-30
- F. Ombi la viongozi kwa ishara kutoka kwa Mfalme: Mathayo 12: 38-45
- G. Kukataliwa kwa taifa: Mathayo 12: 46-50; Marko 3: 31-35; Luka 8: 19-21
- H. Ufunuo wa Mfalme aliyekataliwa:

1. Ufalme kwa sasa: Mathayo 13: 1-53; Marko 4: 1-34; Luka 8: 4-18
2. Nguvu juu ya maumbile: Mathayo 8:18, 23-27; Marko 4: 35-41; Luka 8: 22-25
3. Nguvu juu ya pepo: Mathayo 8: 28-34; Marko 5: 1-20; Luka 8: 26-39
4. Nguvu juu ya magonjwa / kifo: Mathayo 9: 18-26; Marko 5: 21-43; Luka 8: 40-56
5. Nguvu juu ya upofu: Mathayo 9: 27-34

- I. Kukataliwa huko Nazareti: Mathayo 13: 54-58; Marko 6: 1-6

V. Mafundisho ya wanafunzi na Mfalme

- A. Kulisha watu 5,000: Mathayo 14: 13-21; Marko 6: 30-44; Luka 9: 10-17; Yohana 6: 1-13
- B. Kukataliwa kujitolea kuwa Mfalme: Mathayo 14: 22-23; Marko 6: 45-46; Yohana 6: 14-15
- C. Maagizo kwa mfano katika Genesareti: Mathayo 14: 34-36; Marko 6: 53-56
- D. Maagizo kuhusu Mkate wa Uzima: Yohana 6: 22-71
- E. Maagizo juu ya unajisi: Mathayo 15: 1-20; Marko 7: 1-23; Yohana 7: 1
- F. Maagizo katika:
 1. Tiro na Sidoni: Mathayo 15: 21-28; Marko 7: 24-30
 2. Dekapoli: Mathayo 15: 29-38; Marko 7: 31-8: 9
 3. Magadan: Mathayo 15: 39-16: 4; Marko 8: 10-12
 4. Onyo dhidi ya kukataliwa: Mathayo 16: 5-12; Marko 8: 13-26
- G. Kukiri kwa Petro: Mathayo 16: 13-20; Marko 8: 27-30; Luka 9: 18-21

H. Maagizo kuhusu kifo cha Mfalme: Mathayo 16:21; 17: 22-23; Marko 8: 31-33; 9: 30-32; Luka 9:22; 43-45

I. Kuhusu uanafunzi: Mathayo 16: 22-28; Marko 8: 34-9: 1; Luka 9: 23-27

J. Ufunuo wa Ufalme: Mathayo 17: 1-8; Marko 9: 2-8; Luka 9: 28-36

K. Maagizo kuhusu Eliya: Mathayo 17: 9-13; Marko 9: 9-13

L. Kuhusu utegemezi: Mathayo 17: 14-21; Marko 9: 14-29; Luka 9: 37-43

M. Maagizo kuhusu uwana: Mathayo 17: 24-27

N. Unyenyekevu: Mathayo 18: 1-5; Marko 9: 33-37; Luka 9: 46-48

O. Kiburi: Mathayo 18: 6-14; Marko 9: 38-50; Luka 9: 49-50

P. Msamaha: Mathayo 18: 15-35

Q. Uanafunzi: Mathayo 8: 19-22; Luka 9: 57-62

R. Changamoto ya ndugu wa Mfalme: Yohana 7: 2-9

S. Safari ya kwenda Yerusalemu: Luka 9: 51-56; Yohana 7:10

VI. Upinzani kwa Mfalme

A. Migogoro katika Sikukuu ya Vibanda

1. Mamlaka ya Mfalme yanalyizwa: Yohana 7: 11-15

2. Ufafanuzi wa Mfalme: Yohana 7: 16-24

3. Mtu wa Mfalme anaulizwa: Yohana 7: 25-27

4. Ufafanuzi wa Mfalme: Yohana 7: 28-30

5. Jibu: Yohana 7 : 31-36

6. Mwaliko kutoka kwa Mfalme: Yohana 7: 37-52

B. Migogoro juu ya sheria: Yohana 7: 53-8: 11

C. Migogoro juu ya nuru: Yohana 8: 12-20

D. Migogoro juu ya nafsi ya Mfalme: Yohana 8: 21-59

E. Migogoro juu ya uonyaji wa kipofu: Yohana 9: 1-41

F. Migogoro juu ya mchungaji: Yohana 10: 1-21

G. Shahidi wa wale saba: Luka 10: 1-24

H. Migogoro juu ya swali la uzima wa milele: Luka 10: 25-37

I. Migogoro kwenye sikukuu ya kujitolea: Yohana 10: 22-39

- J. Migogoro juu ya uponyaji wa mtu bubu: Luka 11: 14-36
- K. Mgogoro juu ya mila: Luka 11: 37-54

VII. Mafundisho ya wanafunzi na Mfalme

- A. Mfano wa ushirika: Luka 10: 38-42
- B. Maagizo katika sala: Luka 11: 1-13
- C. Kanuni za Ufalme zinazohusu:
 - 1. Unafiki: Luka 12: 1-12
 - 2. Tamaa: Luka 12: 13-34
 - 3. Kukesha: Luka 12: 35-41
 - 4. Uaminifu: Luka 12: 42-48
 - 5. Athari za kuja kwa Mfalme: Luka 12: 49-53
 - 6. Ishara za nyakati: Luka 12: 54-59
 - 7. Toba: Luka 13: 1-9
 - 8. Uhitaji wa Israeli: Luka 13: 10-17
 - 9. Programu ya Ufalme: Luka 13: 18-21
- D. Kujiondoa Uyahudi: Yohana 10: 40- 42
- E. Maagizo kuhusu kuingia katika Ufalme: Luka 13: 22-35
- F. Maagizo katika nyumba ya Mfarisayo: Luka 14: 1-24
- G. Maagizo juu ya kanuni za Ufalme kuhusu:
 - 1. Unafunzi: Luka 14: 25-35
 - 2. Mtazamo wa Mungu kwa wenye dhambi: Luka 15: 1-32
 - 3. Utajiri: Luka 16: 1-31
 - 4. Msamaha: Luka 17: 1-6
 - 5. Huduma: Luka 17: 7-10
- H. Kufufuliwa kwa Lazaro:
 - 1. Muujiza: Yohana 11: 1-44
 - 2. Mgongano juu ya muujiza huo: Yohana 11: 45-54
- I. Maagizo juu ya kanuni za Ufalme kuhusu:

1. Shukrani: Luka 17: 11-19
2. Kuja kwa Mfalme: Luka 17: 20-37
3. Maombi: Luka 18: 1-14
4. Talaka: Mathayo 19: 1-12; Marko 10: 1-12
5. Kuingia kwa Ufalme: Mathayo 19: 13-15; Marko 10: 17-31; Luka 18: 31-34
6. Israeli: Mathayo 20: 29-34; Marko 10: 46-53; Luka 18: 35-43
7. Imani ya kibinafsi: Luka 19: 1-10
8. Ufalme ulioahirishwa: Luka 19: 11-28

VIII. Uwasilishaji wa Mfalme

- A. Mfalme afika Bethania: Yohana 11: 55-12: 1, 9-11
- B. Kuingia Yerusalemu: Mathayo 21: 1-11, 14-17; Marko 11: 1-11; Luka 19: 29-44; Yohana 12: 12-19
- C. Mamlaka ya Mfalme: Mathayo 21: 12-13, 18-19; Marko 11: 12-18; Luka 19: 45-48
- D. Mialiko ya Mfalme: Yohana 12: 20-50
- E. Uthibitisho wa mamlaka: Mathayo 21: 20-22; Marko 11: 19-25; Luka 21: 37-38
- F. Mamlaka ya Mfalme yapewa changamoto:
 1. Na makuhani na wazee: Kukataliwa kwa Mfalme: Mathayo 21: 23- 22:14; Marko 11: 27-12: 12; Luka 20: 1-19
 2. Na Mafarisayo na Waherode: Kanuni za Ufalme kuhusu ushuru: Mathayo 22: 15-22; Marko 12: 13-17; Luka 20: 20-26
 3. Na Masadukayo: Kanuni za Ufalme kuhusu ufufuo: Mathayo 22: 23-33; Marko 12: 18-27; Luka 20: 27-40
 4. Na Mafarisayo: Amri kuu katika Ufalme: Mathayo 22: 34-40; Marko 12: 28-34
- G. Changamoto ya Mfalme: Mathayo 22: 41-46; Marko 12: 35-37; Luka 20: 41-44

H. Kanuni za hukumu: Mathayo 23: 1-39; Marko 12: 38-40; Luka 20: 45-47

I. Kanuni za Ufalme za utoaji: Marko 12: 41-44; Luka 21: 1-4

IX. Maandalizi ya kifo cha Mfalme

A. Utabiri wa Mfalme

1. Swali: Mathayo 24: 1-3
2. Dhiki: Mathayo 24: 27-30
3. Kuja mara ya pili: Mathayo 4: 27-30
4. Kukusanywa tena kwa Israeli: Mathayo 24:31
5. Mifano ya nyakati za mwisho:
 - a. Mtini: Mathayo 24: 32-44
 - b. Mtumishi mwaminifu: Mathayo 24: 45-51
 - c. Mabikira kumi: Mathayo 25: 1-13
 - d. Vipaji: Mathayo 25: 14-30
6. Hukumu kwa watu wa mataifa: Mathayo 25: 31-46

B. Maandalizi ya kifo cha Mfalme:

1. Utabiri wa kifo chake: Mathayo 26: 1-2; Marko 14: 1; Luka 22: 1
2. Mpango wa watawala: Mathayo 26: 3-5; Marko 14: 1-2; Luka 22: 2
3. Kumwagwa kwa marashi: Mathayo 26: 6-13; Marko 14: 3-9; Yohana 12: 2-8
4. Ahadi ya kumsaliti: Mathayo 26: 14-16; Marko 14: 10-11; Luka 22: 3-6
5. Maandalizi ya Pasaka: Mathayo 26: 17-19; Marko 14: 12-16; Luka 22: 7-13
6. Pasaka: Mathayo 26:20; Marko 14:17; Luka 22: 14-16; 24-30
7. Utoaji wa mfano: Yohana 13: 1-20
8. Utabiri wa usaliti wa Yuda: Mathayo 26: 21-25; Marko 14: 18-21; Luka 22: 21-23; Yohana 13: 21-30

9. Utabiri wa kukana kwa Petro: Mathayo 26: 31-35; Marko 14: 27-31; Luka 22: 31-38; Yohana 13: 37-38
10. Ukumbusho: Mathayo 26: 26-30; Marko 14: 22-26; Luka 22: 17-20

C. Ujumbe wa mwisho wa Mfalme:

1. Utangulizi: Yohana 13: 31-35
2. Matatizo: Yohana 13: 36-14: 24
3. Ahadi: Yohana 14: 25-31
4. Maagizo kuhusu :
 - a. Kuzaa matunda: Yohana 15: 1-17
 - b. Maadui wa wanafunzi: Yohana 15: 18-16: 4
 - c. Huduma ya Roho Mtakatifu: Yohana 16: 5-15
 - d. Matokeo ya ufufuo: Yohana 16: 16-28
 - e. Hitimisho: Yohana 16: 29-33

D. Maombi ya mwisho ya Mfalme

1. Kujiombea mwenyewe: Yohana 17: 1-5
2. Maombi yake kwa wanafunzi Wake: Yohana 17: 6-19
3. Maombi yake kwa waamini wote: Yohana 17: 20-26

E. Maombi ya Bustani: Mathayo 26: 36-46; Marko 14: 32-42; Luka 22: 39-46; Yohana 18: 1

X. Kifo cha Mfalme

- A. Kukamatwa: Mathayo 26: 47-56; Marko 14: 43-52; Luka 22: 47-53; Yohana 18: 2-12
- B. Jaribio la kidini la Mfalme
 1. Uchunguzi mbele ya Anasi: Yohana 18: 12-14,19-23
 2. Uchunguzi mbele ya Kayafa: Mathayo 26:57, 59-68; Marko 14:53, 55-56; Luka 22:54, 63-65; Yohana 18:24
 3. Kukataliwa na Petro: Mathayo 26:58, 69-75; Marko 14:54; 66-72; Luka 22: 54-62; Yohana 18: 15-18, 25-27
 4. Hukumu ya Sanhedrini: Mathayo 27: 1; Marko 15: 1; Luka 22: 66-71.

5. Kifo cha Yuda: Mathayo 27: 3-10
- C. Kesi ya madai ya Mfalme
1. Kesi mbele ya Pilato: Mathayo 27: 2, 11-14; Marko 15: 2-5; Luka 3: 1-5; Yohana 18: 28-38
 2. Kushtakiwa mbele ya Herode: Luka 23: 6-12.
 3. Kushtakiwa mbele ya Pilato: Mathayo 27: 15-26; Marko 15: 6-15; Luka 23: 13-25; Yohana 18: 39-19: 1, 4-16
 4. Kumdhihaki Mfalme: Mathayo 27: 27-30; Marko 15: 16-19; Yohana 19: 2-3
- D. Safari ya kwenda Kalvari: Mathayo 27: 31-34; Marko 15: 20-23; Luka 23: 26-33; Yohana 19: 16-17
- E. Kusulubiwa kwa Mfalme
1. Saa tatu za kwanza: Mathayo 27: 35-44; Marko 15: 24-32; Luka 23: 33-43; Yohana 19: 18-27
 2. Saa tatu za pili: Mathayo 27: 45-50; Marko 15: 33-37; Luka 23: 44-46; Yohana 19: 28-30
 3. Ishara wakati wa kifo cha Mfalme: Mathayo 27: 51-56; Marko 15: 38-41; Luka 23: 45,47-49
- F. Mazishi ya Mfalme: Mathayo 27: 57-60; Marko 15: 42-47; Luka 23: 50-56; Yohana 19: 31-42
- G. Kufungwa kwa kaburi la Mfalme: Mathayo 27: 62-66
- XI. Ufufuo wa Mfalme
- A. Maandalizi na wanawake: Mathayo 28: 1; Marko 16: 1
 - B. Kufunguliwa kwa kaburi: Mathayo 28: 2-4
 - C. Ziara ya wanawake: Mathayo 28: 5-8; Marko 16: 2-8; Luka 24: 1-8; Yohana 20: 1
 - D. Ripoti kwa wanafunzi: Luka 24: 9-12; Yohana 20: 2-10
 - E. Kuonekana kwa Mfalme kwa Mariamu: Marko 16: 9-11; Yohana 20: 11-18
 - F. Kuonekana kwa Mfalme kwa wanawake: Mathayo 28: 9-10 G. Ripoti ya walinzi: Mathayo 28: 11-15

- H. Kuonekana kwa wanafunzi katika Barabara ya Emmaus: Marko 16:12 -13; Luka 24: 13-32
 - I. Ripoti ya wanafunzi wawili: Luka 24: 33-35
 - J. Kuonekana kwa wanafunzi kumi: Marko 16:14; Luka 24: 36-43; Yohana 20: 19-25
 - K. Kuonekana kwa Mfalme kwa wanafunzi kumi na mmoja: Yohana 20: 26-31
 - L. Kuonekana kwa Mfalme kwa wale wanafunzi saba: Yohana 21: 1-25
- XII. Ametumwa na Mfalme: Mathayo 28: 16-20; Marko 16: 15-18; Luka 24: 44-49
- XIII. Mfalme arudi Mbinguni: Kupaa kwa Yesu: Marko 16: 19-20; Luka 24: 50-53

SURA YA TATU

UFALME: ZAMANI, SASA, BAADAYE

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu
- Onyesha ufahamu wa Ufalme wa Mungu katika hali yake ya zamani.
- Onyesha ufahamu wa Ufalme wa Mungu katika hali yake ya sasa.
- Onyesha ufahamu wa Ufalme wa Mungu katika hali yake ya baadaye.
- Wasilisha ukweli wa kimsingi kuhusu Ufalme wa Mungu.

AYA MUHIMU:

Ndipo Mfalme atawaambia wa mkono wake wa kuume, Njoni, mmebarikiwa na Baba yangu, urithi Ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuumbwa ulimwengu. (Mathayo 25:34)

UTANGULIZI

Sura zilizopita zilianzisha Ufalme wa Mungu na mtawala wa Ufalme huu, Bwana Yesu Kristo. Sura hii inatoa muhtasari wa zamani, wa sasa, na wa baadaye wa Ufalme wa Mungu. Inatoa pia ukweli wa kimsingi juu ya Ufalme.

Kuna mada kuu inayounganisha Agano la Kale na Jipya la Biblia. Mada hiyo ni Ufalme wa Mungu na Mfalme. Maneno "Ufalme wa Mungu" na "Ufalme wa Mbinguni" hazionekani katika Agano la Kale. Haya ni maneno ya Agano Jipya. Lakini utakavyogundua unapojifunza historia ya zamani ya Ufalme wa Mungu, misingi yake iliwekwa katika nyakati za Agano la Kale. Aina za Ufalme za sasa na zijazo zimejengwa juu ya misingi hii ya Agano la Kale.

UFALME WA ZAMANI: AGANO LA KALE

Ufalme wa Mungu ni wa milele. Hii inamaanisha imekuwa ikiwepo na itakuwepo kila wakati:

**Ufalme wako ni Ufalme wa milele, na enzi yako inadumu kwa vizazi vyote.
(Zaburi 145: 13)**

Ufalme wa Mungu ulikuwepo Mbinguni kwanza. Wakati Mungu aliumba dunia, ilikuwa hamu yake kwamba Ufalme Wake wa Mbinguni uenezwe kwa ulimwengu alioumba.

MTU ALIYECHAGULIWA:

Ili kutimiza hamu hii, Mungu aliunda mazingira kamili kama upanuzi wa Ufalme Wake. Katika Bustani hii ya Edeni Aliumba mwanamume na mwanamke wa kwanza ambao wangepidisha na kujaza dunia. Kwa njia hii ya kuzaa walipaswa kupanua Ufalme ulimwenguni kote.

Uumbaji wa ulimwengu uliashiria utayarishaji wa Ufalme wa Mungu utakaorithiwa na mwanadamu:

**Ndipo Mfalme atawaambia wa mkono wake wa kuume, Njoni, mmebarikiwa na Baba yangu, urithi Ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuumbwa ulimwengu.
(Mathayo 25:34)**

Mwanamume na mwanamke wa kwanza, Adamu na Hawa, walipewa mamlaka juu ya upanuzi wa kidunia wa Ufalme wa Mungu:

Mungu akasema, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu; kitu kinachotambaa juu ya nchi.

Kwa hiyo Mungu alimuumba mwanadamu kwa mfano wake mwenyewe, kwa mfano wa Mungu alimuumba; mwanamume na mwanamke aliwaumba.

Mungu akawabariki, Mungu akawaambia, Zaeni, mkaongezeke, mkajaze nchi, na kuitiisha; nanyi mtawala juu ya samaki wa baharini, na juu ya ndege wa angani, na juu ya kila kiumbe chenye uhai kiendacho juu ya nchi. (Mwanzo 1: 26-28)

Mungu hakutaka utumwa wa kulazimishwa kutoka kwa raia katika Ufalme wake wa kidunia. Alitaka mwanadamu awe sehemu ya Ufalme wa Mungu kwa hiari. Kwa hivyo alifanya sheria katika Ufalme mpya. Sheria ilikuwa msingi wa uhuru wa kuchagua. Chaguo lingeamua ikiwa mwanadamu ataendelea kuishi katika Ufalme wa Mungu au la:

Bwana Mungu akamwamuru huyo mtu, akisema, Katika kila mti wa bustani unaweza kula kwa hiari;

Lakini za mti wa ujuzi wa mema na mabaya, usile; kwa maana siku utakapokula matunda yake utakufa hakika. (Mwanzo 2: 16-17)

Katika Mwanzo sura ya 3 unaweza kusoma hadithi ya uchaguzi mbaya uliofanywa na Adamu na Hawa. Wakati Adamu na Hawa walitenda dhambi, walipoteza urithi wao katika Ufalme wa Mungu. Walipoteza uzima wa milele na mazingira mazuri ya Ufalme.

Kwa sababu ya dhambi, laana zingine zilimjia Shetani, dunia, na mwanadamu. Unaweza kusoma juu ya laana hizi katika Mwanzo sura ya 3. Dunia haikuwa tena mazingira kamili, upanuzi usio na kasoro wa Ufalme wa Mbinguni. Mwanadamu hakuwa tena na mamlaka juu ya dunia, na alitengwa na uwepo wa Mfalme kwa sababu ya dhambi.

Mungu alikuwa amejitolea kupanua Ufalme Wake kupitia mtu, lakini Ufalme huo ulikuwa umekataliwa. Mwanadamu alipoteza urithi aliotayarishiwa na Mungu tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu na Shetani alidhibiti dunia. Lakini katika saa hii yenye giza ilikuja ahadi ya Mungu ya kurudisha Ufalme wa Mungu kwa mwanadamu. Mungu alimwambia Shetani:

Nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; hiyo itakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino. (Mwanzo 3:15)

Hii ilikuwa ahadi ya kwanza ya Mfalme ambaye siku moja atakuja kuponda nguvu za adui, Shetani. Kutoka kwa mwili wa mwanamke Mfalme, Yesu Kristo, angekuja. Kupitia kifo chake mwanadamu angeweza kusafishwa kutoka kwa dhambi, kuzaliwa tena katika Ufalme wa Mungu, kupata uzima wa milele, na kurudisha urithi wake halali.

WATU WALIOCHAGULIWA:

Baada ya mwanadamu kushindwa, Mungu alichagua taifa ambalo angeweza kupanua Ufalme Wake ulimwenguni kote. Mungu alimwinua Ibrahimu kama mtu ambaye taifa hili litatoka. Alitoa ahadi nyingi juu ya taifa la Israeli na jukumu lao katika kupanua Ufalme wa Mungu ulimwenguni kote. Unaweza kusoma hadithi ya Ibrahimu na ahadi alizopewa na taifa la Israeli katika Mwanzo 12 hadi 25.

Taifa la Israeli lilichaguliwa kwa kusudi, sio upendeleo. Hawakuchaguliwa kwa sababu walikuwa bora kuliko mataifa mengine au Mungu aliwapenda zaidi. Ilikuwa uchaguzi wa jukumu. Jukumu hilo lilikuwa kupanua Ufalme wa Mungu duniani kote. Mungu alitoa sheria za Ufalme kwa taifa la Israeli. Sheria nyingi hizi zimeandikwa katika kitabu cha Kutoka.

Wafalme wa kidunia waliteuliwa baadaye kusaidia kutawala Ufalme wa Mungu. Lakini taifa la Israeli lilishindwa katika jukumu lake la kupanua Ufalme. Mara kwa mara taifa lilitenda dhambi na kugeukia miungu ya uwongo. Unaweza kusoma mifano ya kutofaulu kwao katika kitabu cha Waamuzi katika Agano la Kale.

Mungu alilinganisha taifa la Israeli na mzabibu katika ulimwengu wa asili. Israeli imechaguliwa kuzaa "tunda" la Ufalme wa Mungu. Mwishowe Mungu alisema juu ya Israeli:

Israeli ni mzabibu mtupu, hujiletea matunda; kulingana na wingi wa matunda yake ameongeza madhabahu; kulingana na uzuri wa nchi yake wametengeneza sanamu nzuri.

Mioyo yao imegawanyika; sasa watapatikana na makosa; Atazivunja madhabahu zao, Atazipora sanamu zao.

**Kwa maana sasa watasema, Hatuna mfalme, kwa sababu hatumwogopi Bwana ..
(Hosea 10: 1-3)**

**Walakini nilikuwa nimekupanda mzabibu mzuri, mbegu kamili kabisa; basi
umegeuzwaje kuwa mmea mbovu wa mzabibu wa kigeni kwangu. (Yeremia 2:21)**

Kwa sababu ya kukataa kwao Ufalme wa Mungu na kutotimiza jukumu la kuongezwa, Israeli ikawa taifa lililogawanyika. Walitengwa katika mataifa ya Israeli na Yuda. Mwishowe mataifa haya yote yalishindwa na kutawaliwa na mataifa ya kipagani.

Licha ya kushindwa kwa Israeli, Mungu aliahidi kwamba Ufalme Wake siku moja utarejeshwa kwa sura inayoonekana na Israeli itakuwa sehemu yake tena. Kupitia manabii, Mungu alitoa ahadi nyingi juu ya Mfalme anayekuja na Ufalme wa Mungu katika hali yake ya baadaye.

Ahadi zilipewa Daudi (II Samweli 7:16; Zaburi 22: 27-28; 72: 7-11; 89: 1-4; 96 na 98) na kwa Yeremia (Yeremia 3: 17-18; 23: 5- 6; 31: 31-34). Ahadi zilitolewa na nabii Isaya (Isaya 2: 2-5; 33: 20-22; 35; 62: 1-2; 65: 17-25). Ahadi pia zilipewa Ezekieli (Ezekieli 26: 25-30; 37: 22-28), Yoeli (Yoeli 2:28), Zekaria (Zekaria 8: 20-23; 12:10; 14: 9-17), Amosi (Amosi 9:15), na Mika (Mika 4). Kulikuwa na ahadi zingine nyingi zilizotolewa kuhusu Ufalme pamoja na zile zilizoordheshwa.

Taifa la Israeli lilingoja kuja kwa Masihi ambaye atatimiza ahadi hizi kuu. Walisubiri Mfalme ambaye angewaokoa kutoka kwa udhibiti wa mataifa mengine. Walingojea Ufalme ambao walipoteza urejeshwe kwa sura inayoonekana.

UFALME WA ZAMANI: AGANO JIPYA

Kuna aya muhimu ambayo inaunganisha pamoja akaunti za Agano la Kale na Jipya za Ufalme:

**Sheria na manabii vilikuwako mpaka Yohana; Tangu wakati huo Ufalme wa
Mungu unahubiriwa, na kila mtu anaingia katika Ufalme huo. (Luka 16:16)**

Unabii wa Agano la Kale ulitabiri Ufalme ujao na Mfalme wake. Agano Jipya lilitimiza utabiri huu. Sheria ya Agano la Kale iliweka msingi wa kanuni za Agano Jipya ambazo zingetawala maisha katika Ufalme. Wakati Yesu alikuja hakuondoa sheria lakini aliitimiza na kupanua kanuni za Ufalme juu ya msingi huu.

Wakati Yohana Mbatizaji alipopaza sauti yake katika jangwa la Yudea na kutangaza, "Ufalme wa Mbinguni umekaribia," alitumia maneno ya kawaida kwa siku yake. Maneno haya yalielewewa na taifa la Israeli, kwa sababu tumaini la Ufalme ulioahidiwa na Mfalme wake ulichomwa moyoni mwa kila Myahudi:

Siku hizo Yohana Mbatizaji alikuja akihubiri katika jangwa la Yudea,

Akisema, Tubuni, kwa maana ufalme wa mbinguni umekaribia.

**Kwa maana huyu ndiye aliyenenwa na nabii Isaya, akisema, Sauti ya mtu anayelia
jangwani, Itengenezeni njia ya Bwana, nyoosheni njia zake. (Mathayo 3: 1-3)**

MTU ALIYECHAGULIWA:

Katika Agano la Kale, Mungu alichagua mtu kupanua Ufalme Wake ulimwenguni kote. Adamu alishindwa katika jukumu hili. Katika Agano Jipya, Mungu alimtuma Mwanawe mwenyewe, Yesu, kupanua Ufalme kwa ulimwengu. Yesu alitimiza jukumu hili, kwani alilifanya kuwa lengo kuu la maisha na huduma Yake.

Baada ya kufungwa na kifo cha Yohana Mbatizaji, Yesu alianza kushiriki ujumbe wa Ufalme:

Baada ya Yohana kuwekwa gerezeni, Yesu alikwenda Galilaya, akihubiri Injili ya Ufalme wa Mungu,

Akisema, Wakati umetimia, na Ufalme wa Mungu umekaribia; tubuni, na kuiamini Injili. (Marko 1: 14-15)

Tangu wakati huo Yesu alianza kuhubiri, na kusema, Tubuni, kwa maana Ufalme wa mbinguni umekaribia. (Mathayo 4:17)

Wakati wa huduma yake hapa duniani, Yesu alichagua wanaume kadhaa muhimu kuwa wanafunzi Wake. Yesu aliwaagiza waende kuhubiri akisema "Ufalme wa Mbinguni umekaribia" (Mathayo 10: 7). Je! Neno "karibu" linamaanisha nini? Angalia maneno yale yale ya Yesu yaliyotumika katika muktadha tofauti:

Ondokeni twendeni! Ananisaliti yuko karibu. (Mathayo 26:46)

Wakati Yesu alisema yule atakayemsaliti alikuwa "yuko karibu," Alimaanisha mtu (Yuda) alikuwa amewasili. Wakati wa usaliti ulikuwa "umekaribia." Wakati Yesu alisema Ufalme wa Mungu "umekaribia," ilimaanisha kwamba Ufalme umewadia. Yesu alitumia maisha yake yote kuwaambia watu Ufalme ulikuwa umekuja, akifundisha kanuni za kuishi kwa Ufalme, na kuelezea jinsi wanaume na wanawake wanaweza kuingia katika Ufalme wa Mungu.

Ingawa Ufalme wa Mungu ulikuwa karibu, haukuja kwa sura inayoonekana:

Alipoulizwa na Mafarisayo, ni lini Ufalme wa Mungu utakuja, aliwajibu, akasema, Ufalme wa Mungu hauji kwa kutazama;

Wala hawatasema, Tazama hapa! au, tazama! kwa maana, tazama, Ufalme wa Mungu uko ndani yenu. (Luka 17: 20-21)

Mifano ya Yesu juu ya Ufalme ilifananisha kama mbegu ambayo ilipandwa, mbegu ya haradali iliyofichwa ardhini, hazina iliyofichwa, na lulu iliyofichwa ya bei kubwa. Katika aina hizi zote, Ufalme ulikuwepo lakini hauonekani.

Israeli walitarajia Ufalme wa Mungu uje kwa sura inayoonekana, na shangwe kubwa, ikitawaliwa na Mfalme anayeonekana na mwenye nguvu:

Na waliposikia hayo, Yesu (akaongeza) na kusema mfano, kwa sababu alikuwa karibu na Yerusalemu, na kwa sababu walidhani ya kuwa Ufalme wa Mungu utatokea mara moja. (Luka 19:11)

Mfano ule Yesu aliuambia ulikuwa wa mtu mashuhuri ambaye alienda katika nchi ya mbali na atarudi kupokea ufalme wake. Wakati Yesu alikuwa akikaribia Yerusalemu, alikuwa akiwaandaa watu kwa kifo Chake kinachokuja. Kupitia mfano huu Alifunua kwamba Ufalme katika hali yake inayoonekana ungeahirishwa hadi ujio mwingine. Aliporudi, ingeanzishwa.

Israeli waliamini kwamba Mfalme wa kweli ataanzisha Ufalme mara moja katika utukufu wote wa sura yake ya zamani inayoonekana chini ya Mfalme Daudi. Mungu alikuwa amemuahidi Mfalme Daudi:

Yeye atajenga nyumba kwa jina langu, na nitaimarisha kiti cha enzi cha ufalme wake milele. (II Samweli 7:13)

Wakati Yesu alipanda kuingia Yerusalemu, watu walidhani anakuja kuanzisha Ufalme unaoonekana na Yerusalemu kama mji mkuu wake kama ilivyotabiriwa tangu nyakati za Agano la Kale. Kwa sababu ya hili, walifurahi na kumheshimu kama Mfalme alipoingia mjini. Walilia:

Ubarikiwe Ufalme wa baba yetu Daudi, ujao kwa jina la Bwana, Hosana juu mbinguni. (Marko 11:10)

Lakini Ufalme haukupaswa kuanzishwa dhahiri. Yesu alikuwa tayari ametoa mfano juu ya chachu kwenye donge la unga kuonyesha kuenea kwa Ufalme (Mathayo 13:33). Ilikuwa kupitia ukuaji wa kimya, thabiti kama vile chachu inavyoenea kupitia unga wa mkate.

Yesu alikuwa tayari ametoa mfano wa yule mtukufu ambaye alikwenda nchi ya mbali na baadaye akarudi kupokea ufalme wake. Lakini Israeli hawakuelewa mifano hii ya Ufalme. Kwa sababu Yesu hakuanzisha Ufalme unaoonekana mara moja, muda mfupi baadaye watu wale wale waliompokea kama Mfalme walimkataa. Walimwasi na kutaka kifo chake kwa kusulubiwa.

Wakati Yesu alikuja duniani, Ufalme wa Mungu ulikuwa "umekaribia." Kwa sababu haikuja kama vile walivyotarajia, watu wa Kiyahudi walikataa Ufalme na Mfalme wake:

Alikuwa kwa walio wake, na walio wake hawakumpokea.

Lakini wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kuwa watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake.

Waliozaliwa, si kwa damu, au kwa mapenzi ya mwili, wala kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu. (Yohana 1: 11-13)

Kwa sababu ya kukataliwa huku, Yesu alitangaza kwamba Ufalme wa Mungu umechukuliwa kutoka Israeli na kupewa watu ambao watazaa matunda ya haki:

Kwa sababu hiyo nawaambia, Ufalme wa Mungu utachukuliwa kutoka kwenu, na kupewa taifa lenye kuzaa matunda yake. (Mathayo 21:43)

Kwa hili, Yesu alimaanisha kwamba ujumbe wa Ufalme utapelekwa kwa mataifa ya Mataifa (mataifa yote isipokuwa Israeli). Walikuwa tayari kuipokea na kuitikia.

Yesu alisema taifa la Israeli na Yerusalemu, mji wao mkuu, utakuja chini ya hukumu:

Wataanguka kwa makali ya upanga, na watachukuliwa mateka kwenda katika mataifa yote; na Yerusalemu utakanyagwa na Mataifa, hata nyakati za Mataifa zitakapotimia. (Luka 21:24)

Kwa sababu Israeli waliukataa Ufalme na Mfalme, uanzishwaji unaoonekana wa Ufalme katika hali yake ya mwisho uliahirishwa hadi kuja tena kwa Mfalme. Ujio mwingine huo unaitwa ujio wa pili wa Yesu Kristo.

WATU WALIOCHAGULIWA:

Katika Agano la Kale, Mungu alichagua taifa la Israeli kama kikundi cha watu ambao Ufalme ungeweza kupanuliwa ulimwenguni kote. Israeli ilishindwa katika jukumu hili. Katika Agano Jipya, Mungu alichagua Kanisa, wale wanaopokea na kuitikia Injili, kama shirika la ushirika ambalo Ufalme utapanuliwa.

Mtume Paulo, aliyechaguliwa na Mungu kupeleka Injili ya Ufalme kwa Mataifa, aliandika maneno haya:

Kwangu mimi, aliye mdogo kuliko mdogo wa watakatifu wote, neema hii imepewa, kwamba nihubiri kati ya Mataifa utajiri wa Kristo usioweza kutafutwa.

Na kuwafanya watu wote waone ushirika wa ile siri, ambayo tangu mwanzo wa ulimwengu imefichwa kwa Mungu, aliyeumba vitu vyote kwa Yesu Kristo.

Kusudi sasa, kwa enzi na enzi na mamlaka katika ulimwengu wa roho zijulikane na kanisa hekima ya Mungu ya namna nyingi;

Kulingana na kusudi la milele alilokusudia katika Kristo Yesu Bwana wetu. (Waefeso 3: 8-11)

Kumbuka kwamba Ufalme uliandaliwa kwa mwanadamu na Mungu tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu. Kanisa limechaguliwa na Mungu kufunua siri hii ya Ufalme kwa mataifa ya ulimwengu. Kupitia hii, kusudi la milele la Mungu litatimizwa:

Kwa kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na mapenzi yake mema aliyoyakusudia ndani yake;

Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati, Akusanye pamoja vitu vyote katika Kristo, vyote vilivyo Mbinguni, na vilivyo duniani; hata ndani Yake. (Waefeso 1: 9-10)

Kanisa ni mwili unaoonekana wa ushirika ambao kupitia huo Ufalme wa Mungu unapaswa kupanuliwa ulimwenguni kote. Jifunze mchoro ufuatao:

Shirika la Ulimwenguni -----> Ufalme

**Shirika la Mitaa la Ufalme ambalo Kwalo Ufalme hupanuliwa ---->
Kanisa**

Watu ambao Kwao Kanisa linaundwa -----> Waumini

Yesu aliliacha Kanisa na jukumu:

Nendeni ulimwenguni mwote na muhubiri Injili kwa kila kiumbe. (Marko 16:15)

Aliwapatia waumini nguvu ya kukamilisha kazi hiyo:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na katika Samaria, na hata mwisho wa dunia. (Matendo 1: 8)

Mwishowe, vitu vyote vitaletwa chini ya Mfalme, Yesu, ambaye atarudi kuanzisha Ufalme unaoonekana.

UFALME WA SASA

Yesu alifundisha kwamba "Ufalme wa Mungu uko ndani yenu." Hiyo ni, ambapo Mfalme yuko na ambapo utawala Wake unakubaliwa, Ufalme wa Mungu wa sasa upo. Ufalme wa Mungu ni uwanja wa utawala wa Mungu. Ufalme ulimwenguni kwa sasa ni uwanja ambao, wakati wowote, utawala Wake unakubaliwa.

Kumbuka kwamba tangu wakati wa uasi wa Shetani Mbinguni, kulikuwa na vita kati ya Ufalme wa Mungu na Ufalme wa Shetani. Dunia ndio eneo la uasi huu wa ulimwengu dhidi ya Mungu. Kupitia dhambi ya mwanadamu, laana ilikuja duniani na Shetani ametumia fursa hiyo kujaribu kuanzisha ufalme wake mbaya. Ilikuwa dhahiri kwamba alidhibiti falme za kidunia wakati alimjaribu Yesu:

Tena, Ibilisi akamchukua mpaka juu ya mlima mrefu sana, akamwonyesha falme zote za ulimwengu, na utukufu wake;

Akamwambia, Haya yote nitakupa ikiwa utaanguka chini na kuniabudu.

Ndipo Yesu akamwambia, Ondoka hapa Shetani; (Mathayo 4: 8-10)

Lakini Mungu hajaachia enzi yake kama Mfalme mbele ya uasi wa mwanadamu. Ametangaza kusudi lake la kuianzisha:

Na katika siku za wafalme hawa Mungu wa mbinguni ataweka ufalme ambao hautaangamizwa milele;

watu, lakini utavunja vipande vipande na kuteketeza falme hizi zote, nao utasimama milele. (Danieli 2:44)

Ufalme wa Mungu pia uko hapa na sasa. Sio kitu katika siku zijazo ambacho hatuwezi kujua hadi kiwe wazi mwishoni mwa ulimwengu. Utawala wa Mfalme sasa unakubaliwa katika mioyo ya waamini mmoja mmoja. Utawala wa Mfalme unatambuliwa katika Kanisa la kweli la Yesu Kristo. Ufalme upo popote watu wanapompenda Mungu, wamezaliwa katika Ufalme, hufuata kanuni za Ufalme kama mtindo wao wa maisha, na wanakubali utawala wa Bwana Yesu Kristo kama Mfalme.

Ufalme unasemekana kuwa "siri" sasa (Marko 4:11) kwa sababu haiko kati ya nguvu za asili za uchunguzi:

Ufalme wa Mungu hauji kwa kuzingatia ... (Luka 17:20)

Ufalme kwa sasa unatambuliwa tu kiroho hapa duniani. Imekuwa ya kiroho, lakini bado haijaonekana wazi. Ufalme wa Mungu unaoonekana sasa uko Mbinguni. Hii sio mbingu ambayo tunazungumza tunapozungumza juu ya anga juu yetu. Huu ndio Mbingu ambayo Yesu aliishi kabla ya kuja duniani (Yohana 17: 5). Ni Mbingu ambayo alipaa baada ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu (Matendo 1: 9-11).

Mbingu ni makazi ya Mungu, Yesu, na malaika kwa sura inayoonekana. Mbinguni ni pale ambapo Yesu anasubiri hadi wakati wa kurudi kwake duniani kuanzisha Ufalme katika hali yake ya kudumu, inayoonekana. Wakati anasubiri Mbinguni, Yesu hutumika kama mwombezi. Yeye huketi mkono wa kuume wa Mungu na huwaombea waumini wangali duniani (Waebrania 7:25).

UFALME WA BAADAYE

Ingawa Yesu aliwaambia wanafunzi wake kwamba Ufalme umekaribia na kweli alikuwa katikati yao, pia alizungumzia Ufalme huo katika hali yake ya baadaye. Aliwaambia wanafunzi waombe "Ufalme wako uje" (Mathayo 6:10).

Wanafunzi walitarajia Yesu kuanzisha "kuja" au Ufalme ujao mbele ya Kalvari. Wakati Yesu alikufa, matumaini yao yalipotea. Baada ya kufufuka kwake tumaini lao lilifufuka. Katika kipindi cha muda kati ya ufufuo na kurudi kwake Mbinguni, Yesu aliongea mambo mengi juu ya Ufalme wa Mungu. Hii ilisababisha wanafunzi kuuliza, "Je! Wakati huu utarudisha Ufalme kwa Israeli?" (Matendo 1: 6). Yesu akajibu:

... Sio kwako kujua nyakati au majira, ambayo Baba ameweka katika nguvu Zake mwenyewe. (Matendo 1: 7)

Kuja kwa Ufalme ni hakika, lakini wakati wa urejesho wake unaoonekana uko kwa Baba. Yesu alishiriki mambo mengi ambayo lazima yatokee duniani kabla Ufalme ungekuwa imara katika fomu yake ya mwisho. Ishara hizi zilifunuliwa ili kutusaidia kutambua wakati wakati umekaribia. Unaweza kusoma ishara hizi katika Mathayo sura ya 24 na 25, Marko sura ya 13 na

Luka 17: 20-37; 21: 8-36. Yesu aliwaambia wanafunzi kwamba wakati mambo haya yalipoanza kutokea, yalikuwa ishara kwamba marejesho ya Ufalme wa Mungu yalikuwa karibu.

Vivyo hivyo nanyi, mkiona mambo haya yakitendeka, jueni kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia. (Luka 21:31)

INJILI KWA MATAIFA YOTE YALIYOASHIRIA ALAMA YA MWISHO:

Na Injili hii ya Ufalme itahubiriwa ulimwenguni kote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; na hapo ndipo ule mwisho utakapokuja. (Mathayo 24:14)

YESU ATARUDI DUNIANI:

... Yesu huyu huyu, aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda Mbinguni, atakuja vile vile kama vile mlivyomwona akienda Mbinguni. (Matendo 1:11)

YESU ATASHINDA UFALME ZOTE ZA ULIMWENGU:

Ndipo utakapokuja mwisho, hapo atakapomkabidhi Mungu Baba Ufalme, wakati atakapoweka chini utawala wote na mamlaka yote na nguvu.

Kwa maana imempasa kutawala, hata aweke maadui wote chini ya miguu yake. (1 Wakorintho 15: 24-25)

Malaika wa saba akapiga tarumbeta. kukawa na sauti kubwa Mbinguni, zikisema, Falme za ulimwengu zimekuwa falme za Bwana wetu, na za Kristo wake; naye atatawala milele na milele. (Ufunuo 11:15)

SHETANI NA WAKAZI WA UFALME WAKE WATASHINDWA:

Ibilisi aliyewadanganya alitupwa ndani ya ziwa la moto na kiberiti, alimo yule mnyama na yule nabii wa uwongo, na watateswa mchana na usiku, milele na milele. (Ufunuo 20:10)

TAIFA ZOTE ZITAKUINGIA KWENYE UFALME:

Nawaambia, Watu wengi watakuja kutoka mashariki na magharibi, nao wataketi pamoja na Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo, katika Ufalme wa Mbingu. (Mathayo 8:11)

WATU WOTE WATAMTAMBUA YESU KUWA MFALME:

Kwa hiyo Mungu pia amemtukuza sana, akampa jina lililo juu ya kila jina.

Ili kwa jina la Yesu kila goti lipigwe, la vitu vya Mbinguni, na vya duniani, na vya chini ya dunia;

Na kila ulimi ukiri kwamba Yesu Kristo ndiye Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba. (Wafilipi 2: 9-11)

Nikasikia kama sauti ya umati mkubwa, na kama sauti ya maji mengi, na kama sauti ya ngurumo kuu, ikisema, Haleluya! (Ufunuo 19: 6)

WATU WOTE, WALIO HAI NA WALIOKUFA, WATAHUKUMIWA NA MUNGU:

Ninakuamuru mbele ya Mungu, na mbele ya Bwana Yesu Kristo, atakayewahukumu walio hai (walio hai) na wafu katika kuonekana kwake na Ufalme wake. (II Timotheo 4: 1)

Nikawaona wafu, wakubwa kwa wadogo, wakisimama mbele za Mungu; na vitabu vikafunguliwa; na kitabu kingine kikafunguliwa, ambacho ni kitabu cha uzima; na wafu wakahukumiwa kutokana na yale yaliyoandikwa katika vitabu, sawasawa na matendo yao.

Bahari ikawatoa wafu waliokuwamo ndani yake; na kifo na kuzimu vilitoa wafu waliokuwamo ndani yao; wakahukumiwa kila mtu kwa kadiri ya matendo yake.

Na mtu yeyote ambaye hakuonekana ameandikwa katika kitabu cha uzima alitupwa katika ziwa la moto. (Ufunuo 20:12, 13, 15).

Yesu alisema mfano juu ya Ufalme kuwa kama wavu mkubwa uliotupwa baharini ambao ulikusanya kila aina ya samaki. Wakati wavu ulipovutwa, samaki wazuri walitengwa na wabaya (Mathayo 13: 47,48).

Alisema pia juu ya Ufalme kama magugu na ngano zinazokua kwa muda pamoja. Lakini mwishowe, ngano nzuri ilitengwa na magugu (Mathayo 13: 24-30, 36-42). Kwa mfano wa magugu kati ya ngano Yesu alifundisha kwamba Ufalme umekuja, lakini watu wabaya walikuwa bado wapo. Kwa muda, wawili hao wataishi pamoja. Wakati wa hukumu, wangetengwa.

Mifano yote miwili inahusu utengano ambao utatokea wakati wa hukumu. Wale ambao wameingia katika Ufalme kupitia kuzaliwa upya watakubaliwa katika Ufalme unaoonekana katika hali yake ya mwisho. Wengine wote watatupwa nje ya Ufalme:

Huko kutakuwa na kulia na kusaga meno, hapo mtakapowaona Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo, na manabii wote katika Ufalme wa Mungu, na ninyi wenyewe mmetupwa nje. (Luka 13:28)

UFALME WA MUNGU UTAANZISHWA KWA FOMU YAKE INAYOONEKANA:

Akapewa mamlaka, na utukufu, na ufalme, ili watu wote, mataifa, na lugha, wamtumikie yeye: Utawala wake ni utawala wa milele, ambao hautapita, na Ufalme wake ule ambao hautaangamizwa. (Danieli 7:14)

WAUMINI WA KWELI WATATAWALA NA YESU KATIKA UFALME:

Yeye ashindaye nitampa kukaa pamoja nami katika kiti changu cha enzi, kama vile vile mimi nilishinda na kuketi pamoja na Baba yangu katika kiti chake cha enzi. (Ufunuo 3:21)

KUTAKUWA NA MBINGU MPYA NA NCHI MPYA:

Unaweza kusoma maelezo ya Mbingu mpya na dunia katika Ufunuo sura ya 21 na 22. Yerusalemu itakuwa kiti cha enzi cha Bwana, na mataifa yote yatakusanywa ndani yake:

Wakati huo wataita Yerusalemu kiti cha enzi cha Bwana; na mataifa yote watakusanyika huko, kwa jina la Bwana, Yerusalemu; wala hawatatembea tena kwa kufuata ushupavu wa mioyo yao mibaya. (Yeremia 3:17)

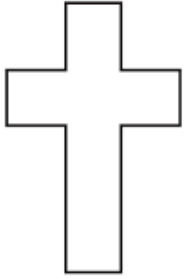
MUHTASARI

Sasa hebu tufanye muhtasari wa zamani, wa sasa, na wa baadaye wa Ufalme wa Mungu.

Jifunze chati ifuatayo kisha ujifunze muhtasari unaofuata chati.

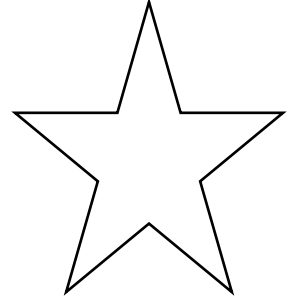
UFALME WA MUNGU MBINGUNI

Ufalme Wa Mungu
Ulimwenguni

Kurejea Kwa Mfalme
Mwisho wa Wakati

Kuanzisha Ufalme Wa
Mungu Katika
Umbo/Fomu yake
Ionekanayo

Iliyoongezwa na -----> Mtu -----> Israeli ----> Kanisa ----->

Kumbuka mstari ulio na alama juu ya mchoro. Inaonyesha kwamba Ufalme wa Mungu ulikuwepo Mbinguni kabla ya kuumbwa kwa dunia na utaendelea kuishi milele.

Kumbuka mishale iliyo chini ya mchoro. Mungu aliumba dunia kama upanuzi wa Ufalme Wake wa Mbinguni. Alimchagua mtu kama kifaa ambacho Ufalme wake ungeongezwa. Mwanadamu alishindwa katika jukumu hili.

Ndipo Mungu akachagua taifa ambalo kupitia Ufalme wake litapanuliwa. Lakini Israeli ilishindwa katika jukumu hilo. Waligeukia miungu ya kipagani na wakakubali viwango vya kilimwengu badala ya kanuni za Ufalme.

Ndipo Mungu akamtuma Mwanawe, Yesu Kristo. Ambapo mtu wa kwanza, Adamu, alishindwa, mtu wa pili, Yesu, alifaulu. Alianzisha Ufalme wa Mungu duniani. Yesu alitoa njia, kupitia kuzaliwa upya kiroho, kwamba mtu anaweza kuishi katika Ufalme wa Mungu na Ufalme huo upo ndani yake ingawa alikuwa bado akiishi katika ulimwengu wa asili. Kwa sababu Mfalme na Ufalme Wake walikataliwa, kuanzishwa kwa Ufalme kuliahirishwa hadi kuja mara ya pili.

Kupanua ujumbe au "Injili" ya Ufalme, Mungu sasa amechagua Kanisa. Kanisa ndicho kifaa ambacho ujumbe wa Ufalme unapaswa kugawanywa na mataifa ya ulimwengu. Ambapo watu

wa kwanza waliochaguliwa, Israeli, walishindwa, Kanisa litafaulu. Wakati Injili ya Ufalme imehubiriwa ulimwenguni kote, kurudi kwa Mfalme mara ya pili kutatokea. Ufalme wa Mungu utanzishwa katika mfumo wake wa mwisho, unaoonekana. Falme nyingine zote za kidunia zitashindwa.

MAMBO KUHUSU MUHIMU UFALME WA MUNGU

Umejifunza ya zamani, ya sasa, na ya baadaye ya Ufalme wa Mungu. Hapa kuna mambo mengine ya msingi juu ya Ufalme huu:

IMETAWALIWA NA MUNGU KUTOKA KWA KITI CHAKE CHA ENZI MBINGUNI:

Bwana ameweka kiti chake cha enzi mbinguni. na Ufalme wake unatawala juu ya yote. (Zaburi 103: 19)

INATAWALA NA MFALME AMBAYE HABADILIKI:

Yesu Kristo ni yeye yule jana, na leo, na hata milele. (Waebrania 13: 8)

UFALME WA MUNGU NI WA MILELE:

Ufalme wako ni Ufalme wa milele, na enzi yako inadumu kwa vizazi vyote. (Zaburi 145: 13)

Naye atamiliki juu ya nyumba ya Yakobo milele; na ufalme wake hautakuwa na mwisho. (Luka 1:33)

Lakini kwa Mwana anasema, Kiti chako cha enzi, Mungu, ni cha milele na milele; fimbo ya haki ni fimbo ya ufalme yako. (Waebrania 1: 8)

Ishara zake ni kubwa kama nini! Na maajabu yake ni makubwa vipi! Ufalme wake ni Ufalme wa milele, na utawala Wake ni kutoka kizazi hadi kizazi. (Danieli 4: 3)

UFALME WA MUNGU HAUWEZI KUHAMISHISHWA, KUTIKISWA, AU KUHARIBIWA:

Kwa hiyo tukipokea ufalme ambao hauwezi kusukumwa, na tuwe na neema, ambayo kwayo tunaweza kumtumikia Mungu kwa njia inayokubalika kwa heshima na hofu ya kimungu. (Waebrania 12:28)

UFALME ULIANDAA TANGU MWANZO:

Ndipo Mfalme atawaambia wa mkono wake wa kuume, Njoni, mmebarikiwa na Baba yangu, urithi Ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuwekwa msingi wa ulimwengu. (Mathayo 25:34)

MUNGU ANATUTAKA TURITHI UFALME WAKE:

Usiogope, kundi dogo; kwa kuwa ni furaha ya Baba yenu kukupa Ufalme. (Luka 12:32)

Nami nawachagulia ninyi Ufalme, kama vile Baba yangu alivyoniteua. (Luka 22:29)

UFALME NI WA BWANA:

Kwa maana Ufalme ni wa Bwana; naye ndiye gavana kati ya mataifa. (Zaburi 22:28)

... Maana ufalme ni wako, na nguvu, na utukufu, milele. (Mathayo 6:13)

Bwana atakuwa Mfalme juu ya dunia yote; siku hiyo kutakuwa na Bwana mmoja, na jina lake mmoja. (Zekaria 14: 9)

UFALME WA MUNGU UNATAWALA KWA UFALME ZINGINE ZOTE:

Bwana ameweka kiti chake cha enzi mbinguni. na Ufalme wake unatawala juu ya yote. (Zaburi 103: 19)

UFALME WA MUNGU UMEUNDWA NA WATU KUTOKA MATAIFA YOTE:

Nao watakuja kutoka mashariki, na magharibi, na kaskazini, na kusini, na wataketi katika Ufalme wa Mungu. (Luka 13:29)

UFALME WA MUNGU SI UFALME WA DUNIA HII:

Yesu akajibu, "Ufalme wangu sio wa ulimwengu huu. Ikiwa Ufalme wangu ungekuwa wa ulimwengu huu, watumishi wangu wangenipigania, ili nisiwapewe Wayahudi; lakini sasa ufalme wangu sio wa hapa. (Yohana 18:36)

UFALME WA MUNGU UMEANZISHWA NA KANUNI ZA KIROHO:

Kwa maana Ufalme wa Mungu si chakula na kinywaji; bali haki, na amani, na furaha katika Roho Mtakatifu. (Warumi 14:17)

Kwa maana Ufalme wa Mungu haumo katika neno, bali katika nguvu. (1 Wakorintho 4:20).

UFALME WA MUNGU HAUWEZI KURITHIWA KWA MWILI NA DAMU:

Ndugu zangu, nasema hivi, kwamba nyama na damu haziwezi kuurithi Ufalme wa Mungu; wala ufisadi haurithi kutokuharibika. (1 Wakorintho 15:50)

Yesu akajibu akamwambia, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona Ufalme wa Mungu.

Yesu akajibu, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia katika Ufalme wa Mungu. (Yohana 3: 3 na 5)

KUNA FUNGUO ZA KIROHO KWA UFALME WA MUNGU:

Nami nitakupa wewe funguo za Ufalme wa Mbingu; na chochote utakachofunga duniani kitafungwa mbinguni; na chochote utakachofungua duniani kitafunguliwa Mbinguni. (Mathayo 16:19)

Hizi "funguo za Ufalme" zitaelezewa katika sura ifuatayo.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Kwenye karatasi tofauti, andika muhtasari mfupi wa historia ya zamani ya Ufalme wa Mungu.

3. Kwenye karatasi tofauti, andika muhtasari mfupi juu ya Ufalme wa Mungu wa sasa.

4. Kwenye karatasi tofauti, andika muhtasari mfupi ukielezea Ufalme wa Mungu ujao.

5. Pitia ukweli wa kimsingi kuhusu Ufalme wa Mungu uliyopewa katika somo hili, kisha uone ni wangapi unaweza kuorodhesha kutoka kwa kumbukumbu.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kama ulivyojifunza katika kozi hii, kuna falme mbili za kiroho na kila mtu aliye hai anaishi katika moja au nyingine. Wewe ni mkazi wa Ufalme wa Shetani au Ufalme wa Mungu. Maadamu unaishi duniani pia utaishi katika ufalme wa ulimwengu. Hii inamaanisha utaishi katika taifa ambalo linadhibitiwa na serikali ya kibinadamu.

Serikali ya wanadamu awali iliwekwa na Mungu kudumisha mpangilio mzuri na kusimamia sheria Zake duniani. Mungu alikuwa awe mtawala huru juu ya serikali ya kibinadamu na ilikuwa ifanye kazi kwa msingi wa Neno Lake, mpango, na makusudi yake. Ni dhahiri katika ulimwengu leo kwamba serikali hazijafuata mpango wa asili wa Mungu. Wamekuwa waovu na waonevu. Hazifanyi kazi kwa kanuni za Mungu. Wengi wa serikali hizi na watawala wao hata hawatambui kuwako kwa Mungu. Serikali hizo zimekuwa "falme za ulimwengu" zinazodhibitiwa na Shetani.

Kwa sababu lazima uishi chini ya serikali ya kibinadamu ni muhimu kwako kujua kile Biblia inafundisha juu ya mada hii:

Falme za Ulimwengu

- I. Mungu huanzisha serikali
 - A. Serikali zimateuliwa na Mungu: Warumi 13: 1
 - B. Watawala ni wahudumu wa Mungu: Warumi 13: 4,6
 - C. Mungu huweka na kushusha serikali kulingana na mapenzi yake: Danieli 4:32; 5:21; Zaburi 75: 7
- II. Mpango wa Mungu kwa serikali
 - A. Mpango wa asili wa Mungu ulikuwa kwa serikali:
 1. Kudumisha na kukuza mema ya watu: Warumi 13: 3,4
 2. Kutenda kwa haki na kuhukumu mabaya: Warumi 13: 3-4
 - B. Serikali zilipinga mpango Wake: 1. Tumia mamlaka kwa njia isiyo ya haki kutimiza matamano ya ubinafsi: 1 Wafalme 21: 7-14 2. Katika visa kama hivyo, mwishowe Mungu huleta hukumu juu ya mtawala au watawala: I Wafalme 21:19.
- III. Wajibu wa serikali kwa watu
 - A. Haipaswi kusababisha watu kutenda dhambi: I Wafalme 12: 28-30
 - B. Lazima uendeleze uzuri wa watu: Warumi 13: 1-5
 - C. Lazima uhukumu uovu: Warumi 13: 3-4
 - D. Lazima kudumisha amani ya ndani: I Samweli 30: 21-24 E. Lazima kulinda haki za raia wake: Matendo 22: 25-30
- IV. Kanuni zinazotawala watawala:
 - A. Mtawala anapaswa kuwa na hekima: Mwanzo 41:33; Kumbukumbu la Torati 1:13

- B. Mtawala anapaswa kulinda na kusaidia maskini na wahitaji: Warumi 12: 4; Zaburi 82: 3-4
 - C. Mtawala anapaswa kumtambua Mungu kama Mungu: Zaburi 2: 10,11
 - D. Watawala ambao hawamtambui Mungu wanaangushwa:
 - 1.Nebukadreza: Danieli 4
 - 2.Belshaza: Danieli 5
 - 3.Herode : Matendo 12: 21-23
 - E. Mungu anaweza kuweka mtawala ambaye ni mtiifu kwake badala ya yule ambaye sio: I Wafalme 11:11
 - F. Mungu anaweza kuondoa familia kutoka mahali pa mamlaka kwa sababu ya dhambi: I Wafalme 14: 7-11
 - G. Kwa sababu ya uadilifu wa mtu mmoja, Mungu anaweza kumruhusu kudumisha mrithi au kushuka kwenye kiti cha enzi: I Wafalme 11:13; Luka 1:32
- V. Uhusiano wa watu na serikali
- A. Watawala na sheria hazipaswi kupingwa: Warumi 13: 2
 - 1.Jisalimishe kwa ajili ya Bwana: I Petro 2: 13-14
 - 2.Kudharau serikali ni dhambi ya mwili: II Petro 2:10
 - 3.Watu lazima watii sheria: Marko 12:17
 - B. Kuna ubaguzi kwa utii kama huu: Amri za watawala hazipaswi kutiiwa wakati wanapingana na amri na madhumuni ya Mungu:
 - 1.Kutoka 1:17
 - 2.Danieli 3:18
 - 3.Matendo 5:29
 - C. Watu wanapaswa kulipa kodi kwa serikali: Warumi 13: 6-7; Mathayo 17: 25-27
 - D. Wakati mwingine Mungu huruhusu uhuru fulani katika kuchagua serikali: I Samweli 8: 4-9
 - E. Watu lazima waombe watawala: I Timotheo 2: 1-2
- VI. Serikali ya kibinadamu ni ya muda mfupi. Serikali zote siku moja zitakoma kuwapo: 1 Wakorintho 15:24

SURA YA NNE

FUNGUO ZA UFALME

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua funguo za Ufalme.
- Tambua nani funguo zilipewa.
- Kutambua toba kutoka kwa dhambi ni muhimu kupata Ufalme.
- Tambua kuwa ukuaji wa kiroho unaoendelea ni muhimu ili kuhakikisha kuingia kwa Ufalme.

AYA MUHIMU:

Nami nitakupa wewe funguo za Ufalme wa Mbingu; na chochote utakachofunga duniani kitafungwa Mbinguni; na chochote utakachofungua duniani kitafunguliwa Mbinguni. (Mathayo 16:19)

UTANGULIZI

Umejifunza juu ya uwepo wa Ufalme wa milele wa Mungu na wa Mfalme, Yesu Kristo. Katika sura hii utagundua jinsi ya kupata Ufalme wa Mungu unapojifunza "funguo za Ufalme."

UFALME ULIOOTEULIWA

Kabla Yesu hajarudi Mbinguni aliwaambia wanafunzi Wake:

Nami nawachagulia ninyi Ufalme, kama vile Baba yangu alivyoniteua. (Luka 22:29)

Yesu pia alizungumza juu ya Kanisa Lake ambalo lingeeneza ujumbe wa Ufalme ulimwenguni kote:

Nami pia nakuambia, Wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu; na milango ya Jahannam haitaishinda.

Nami nitakupa wewe funguo za Ufalme wa Mbingu; na chochote utakachofunga duniani kitafungwa mbinguni; na chochote utakachofungua duniani kitafunguliwa Mbinguni. (Mathayo 16: 18-19)

Katika kifungu hiki Yesu alifunua kwamba Petro atakuwa moja ya mawe ya msingi wa kiroho wa kanisa la kwanza. Hii ilimaanisha atakuwa sehemu muhimu ya ukuaji na maendeleo yake. Jina la Petro kwa kweli lilimaanisha "mwamba" au "jiwe."
Kisha Yesu alisema juu yake mwenyewe, "... juu ya *mwamba huu* nitalijenga Kanisa langu" kuonyesha kwamba Kanisa litapata uwepo wake kutoka kwake. Angekuwa mwamba ambao Kanisa lilijengwa juu yake. Kutakuwa na mawe mengine madogo (watu kama Peter). Mawe haya yangukuwa sehemu muhimu ya Kanisa. Lakini Yesu mwenyewe alikuwa *jiwe* la pembeni ambalo muundo wa Kanisa ulipaswa kujengwa.

Kisha Yesu alitoa maoni mawili kuhusu Kanisa hili.

Kwanza, Alisema kwamba "milango ya Kuzimu haitaishinda." Hii ilimaanisha kwamba Kanisa litakuwa na maadui wanaopambana nayo, lakini ilihakikishia kwamba maadui hawangeshinda.

Pili, na muhimu zaidi kwa masomo yetu, Yesu aliahidi kutoa funguo za Ufalme Wake kwa Kanisa.

Katika ulimwengu wa asili ikiwa una funguo za jengo, inamaanisha una mamlaka hapo.

Mamlaka ambayo Yesu alikuwa akizungumzia katika kifungu hiki ni mamlaka ya kiroho. Alilipa Kanisa funguo za kiroho kwa milango ya Ufalme Wake. Yesu alisema "mimi" nitawapa. Nguvu na mamlaka ya Kanisa ilitiririka kutoka kwa Yesu. Matumizi ya neno "mapenzi" (wakati ujao) ilimaanisha kuwa funguo zilikuwa bado hazijapewa wakati Yesu alisema. Nguvu hii ilitolewa katika Matendo 2 wakati Roho Mtakatifu alipewa waumini:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na katika Samaria, na hata mwisho wa dunia. (Matendo 1: 8)

Funguo za Ufalme zilikuwa nguvu ya kufunga na kufungua. Kufunga kitu kunamaanisha kuweka pingu au dhamana juu yake. Ni kama kufunga na kufunga mlango wa chumba. Kufungua kitu ni kuachilia au kuiweka huru. Ni sawa na kufungua mlango wa chumba.

Kanisa lingekuwa na nafasi ya mamlaka. Ingekuwa na funguo za Ufalme wa Mungu. Ingekuwa kifaa ambacho kupitia kwayo milango ya kiroho kwa Ufalme ingefunguliwa kwa mataifa ya ulimwengu. Peter atakuwa wa kwanza kutumia funguo hizi za Ufalme. Angefungua mlango wa huduma kwa mataifa ya Mataifa ya ulimwengu.

Kanisa lingekuwa na nguvu ya kufungua nguvu za kiroho za wema na kuzifunga nguvu za kiroho za uovu. Katika kila shida inayowakabili waumini, kujifunga na kufungua itakuwa ufunguo wa ushindi.

JINSI YA KUINGIA KWENYE UFALME

Funguo za Ufalme zilipewa na Yesu kwa Kanisa. Lakini haswa, mlango wa kupatikana kwa Ufalme wa Mungu ulipatikanaje?

Yohana 3: 1-21 inarekodi hadithi ya Nikodemo, kiongozi wa kidini wakati wa huduma ya Kristo hapa duniani. Alikuwa kwa Yesu akitamani kupata Ufalme wa Mungu na, kwa kufanya hivyo, atarithi uzima wa milele. Yesu alimwambia:

Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona Ufalme wa Mungu. (Yohana 3: 3)

Nikodemo alichanganyikiwa. Alimuuliza Yesu:

Mtu anawezaje kuzaliwa akiwa mzee? Je! Aweza kuingia mara ya pili tumboni mwa mamaye, na kuzaliwa? (Yohana 3: 4)

Yesu alimweleza Nikodemo kwamba uzoefu wa "kuzaliwa mara ya pili" ambao alizungumzia sio kuzaliwa kwa mwili. Kupitia kuzaliwa kwa mwili umezaliwa katika ufalme wa ulimwengu huu kama raia wa taifa.

Wakati wa kuzaliwa asili, unarithi asili ya dhambi:

Tazama, niliumbwa katika uovu; na mama yangu alinichukua mimba dhambi. (Zaburi 51: 5)

Kwa sababu Ufalme wa Mungu ni ufalme wa kiroho, lazima uzaliwe ndani yake kupitia kuzaliwa upya kiroho. Lazima ubadilishe makazi yako kutoka ufalme wa Shetani hadi Ufalme wa Mungu. Yesu alisema:

Kilichozaliwa kwa mwili ni mwili, na kilichozaliwa kwa Roho ni Roho.

Usistaajabu kwamba nilikuambia, Lazima muzaliwe mara ya pili. (Yohana 3: 6-7)

Paulo alielezea kuwa huwezi kuingia katika Ufalme na mwili wa nyama na damu:

Sasa nasema hivi, ndugu, kwamba nyama na damu haziwezi kuurithi Ufalme wa Mungu ... (I Wakorintho 15:50)

Unaingia katika Ufalme wa Mungu na kuwa warithi wa Ufalme kupitia kuzaliwa upya kiroho. Njia ya kuzaliwa mara ya pili ni kuamini kwamba Yesu alikufa kulipa adhabu ya dhambi zako. Lazima ukiri dhambi zako, uombe msamaha, na uweke tumaini lako kwake:

Kwa maana Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe wa pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.

Kwa maana Mungu hakumtuma Mwanawe ulimwenguni ili auhukumu ulimwengu; lakini ili ulimwengu kupitia yeye uokolewe. (Yohana 3: 16-17)

(Toba kutoka kwa dhambi na kuwa na imani kwa Mungu inafunikwa katika kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayoitwa "*Misingi Ya Imani*." Ikiwa haujapata uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili, tunakuhimiza kupata kozi hii na ujifunze zaidi katika eneo hili.)

Ni kwa njia ya Yesu unaweza kutoka ufalme wa Shetani kwenda Ufalme wa Mungu:

(Mungu) ambaye alituokoa kutoka kwa nguvu za giza na kutuhamisha katika Ufalme wa Mwanawe mpendwa. (Wakolosai 1:13)

TOBA AU MAPINDUZI?

Wakati Yesu alikuja duniani kupanua Ufalme wa Mungu, wengine ambao walimkubali kama Mfalme walidhani Ufalme huo utakuja kupitia mapinduzi. Walidhani kutakuwa na uasi halisi dhidi ya mamlaka zilizopo za ulimwengu. Lakini Yesu alifundisha kwamba ufunguo wa Ufalme Wake haukuwa mapinduzi bali toba:

Yesu akajibu, "Ufalme wangu sio wa ulimwengu huu. Kama Ufalme wangu ungekuwa wa ulimwengu huu, basi watumishi wangu wangepigana ili nisiwape Wayahudi; lakini sasa ufalme wangu sio wa hapa. (Yohana 18:36)

Baada ya Yohana kuwekwa gereza, Yesu alikwenda Galilaya, akihubiri Injili ya Ufalme wa Mungu.

Akisema, Wakati umetimia, na Ufalme wa Mungu umekaribia; tubuni, na kuiamini Injili. (Marko 1: 14-15)

Tangu wakati huo Yesu alianza kuhubiri, na kusema, Tubuni, kwa maana Ufalme wa mbinguni umekaribia. (Mathayo 4:17)

Wakati Yesu alikufa msalabani wezi wawili walisulubiwa msalabani karibu naye. Mmoja wao alitubu na kuuliza:

Bwana, unikumbuke wakati unapoingia katika Ufalme wako.

Yesu akamwambia, Amin, nakuambia, Leo utakuwa pamoja nami peponi. (Luka 23: 42-43)

Toba ndiyo njia pekee ya kufikia Ufalme wa Mungu.

Yesu alionya kwamba kutakuwa na mafundisho mengi ya uwongo na manabii wa uwongo wakidai kuwa ndiyo njia ya kuelekea Ufalme:

Ingieni kwa mlango mwembamba; kwa maana lango ni pana, na njia ni pana, iendayo kwa uharibifu, na wako wengi wanaoingia humo.

Kwa sababu mlango ni mwembamba, na njia imesonga iendayo uzimani, na ni wachache tu wanaoipata. (Mathayo 7: 13-14)

Kuna njia moja tu ya kuingia katika Ufalme na hiyo ni kupitia Yesu Kristo.

Yesu alionya kwamba unapaswa kuingia kwenye lango la uzima wa milele sasa, kwa sababu siku moja mlango utafungwa:

Jitahidini kuingia kwa mlango mwembamba; kwa maana nawaambia, wengi watatafuta kuingia lakini hawataweza.

Mara tu mwenye nyumba akiinuka, na kufunga mlango, na kuanza kusimama nje na kubisha hodi mlangoni, ukisema, Bwana, Bwana, tufungulie; naye atajibu na kukuambia. , Sijui mmetoka wapi. (Luka 13: 24-25)

Sasa mlango wa Ufalme uko wazi. Unaweza kuingia kwa kutubu kutoka kwa dhambi. Wakati wa hukumu ya Mungu kwa ulimwengu, itakuwa imechelewa sana. Mlango utafungwa.

MIFANO TATU KUHUSU KUIINGIA

Yesu aliwaambia mfululizo wa mifano katika Luka 15: 1-32. Utajifunza zaidi juu ya mifano baadaye katika kozi hii. Mifano ilikuwa mifano ya asili ambayo Yesu alitumia kuonyesha ukweli wa kiroho. Soma mifano katika Luka 15 kuhusu kondoo aliyepotea, sarafu iliyopotea, na mwana aliyepotea. Yote yanahusu kuingia kwa Ufalme wa Mungu.

- Mfano wa mchungaji anayetafuta kondoo aliyepotea unaonyesha jinsi Mungu anavyotaka kuleta wale waliopotea kiroho katika Ufalme Wake.
- Mfano wa mwanamke anayetafuta sarafu iliyopotea unaonyesha bidii ambayo unapaswa kutafuta kwa wale waliopotea katika dhambi ili kuwaongoza kwenye Ufalme.
- Mfano wa mwana aliyepotea unaonyesha kanuni ya toba ambayo unaweza kupata nafasi yako kama mrithi wa Ufalme wa Mungu.

KUONGEZA KWA IMANI

Ni kwa njia ya imani kwa Mungu na Mwanawe, Yesu Kristo kwamba unaingia katika Ufalme wa Mungu:

Sikieni, ndugu zangu wapendwa, je! Mungu hakuwachagua maskini wa ulimwengu matajiri wa imani, na warithi wa Ufalme ambao amewaahidi wale wampendao. (Yakobo 2: 5)

Mtume Petro, hata hivyo, anazungumza juu ya sifa za kiroho ambazo unapaswa kutafuta kukuza katika maisha yako baada ya uzoefu mpya wa kuzaliwa:

Kwa kuongezea, mkijitahidi sana, onzeni imani yenu wema; na kwa wema maarifa;

Na kwa ujuzi kiasi; kwa saburi uvumilivu; na kwa uvumilivu utauwa;

Na kwa utauwa wema wa kindugu; na kwa upendo wa kindugu upendo.

Kwa maana ikiwa vitu hivi viko ndani yenu na vimejaa, vinakufanyeni msiwe watasa au wasiozaa matunda katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo.

Lakini yule asiye na vitu hivi ni kipofu na haoni kwa mbali, na amesahau kuwa alitakaswa kutoka kwa dhambi zake za zamani.

Kwa hiyo ndugu, afadhali fanyeni bidii kuhakikisha wito na uchaguzi wenu; kwa maana mkifanya mambo haya hamtaanguka kamwe.

Kwa maana mtapewa huduma kubwa ya kuingia katika Ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo. (II Petro 1: 5-11)

Baada ya kuingia kwenye Ufalme kupitia imani, lazima uendeleze mtindo wa maisha unaolingana na kanuni za Ufalme wa Mungu. Usipofanya hivyo, hivi karibuni utasahau Mungu amekusafisha kutoka kwa dhambi na kurudi kwenye mtindo wa zamani wa dhambi.

Peter anasema kwamba ukiendelea kukomaa kiroho kuingia kwako kwenye Ufalme kutahakikishiwa. Baadaye katika kozi hii utajifunza kanuni za kuishi katika Ufalme wa Mungu ambazo zitakusaidia kufikia ukomavu wa kiroho.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Funguo za Ufalme zilipewa nani?

3. Ni nini funguo za Ufalme?

4. Ni hatua gani ya lazima lazima mtu achukue ili kuhamisha kutoka ufalme wa Shetani kwenda Ufalme wa Mungu?

5. Je! Yesu alimwambia Nikodemo lazima afanye nini ili kuingia katika Ufalme wa Mungu?

6. Kifungu cha 2 Petro 1: 5-11 kinafundisha nini? (Unaweza kutumia Biblia yako kusoma mistari hii tena).

7. Inamaanisha nini kumfunga kitu?

8. Je! Inamaanisha nini kufungua kitu?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Katika sura iliyotangulia ulijifunza muhtasari wa maisha na mafundisho ya Yesu yaliyopangwa kwa msingi wa Mfalme, Ufalme, na kanuni za Ufalme. Muhtasari huo ulijumuisha rekodi nne za Injili za Mathayo, Marko, Luka, na Yohana.

Sasa utajifunza moja ya Injili kwa undani. Kitabu cha Mathayo, ingawa kiliandikwa kwa waumini wote, kiliwalenga Wayahudi kama wasikilizaji wake wa asili. Mathayo alimwonyesha Yesu kama Masihi aliyeahidiwa na akasisitiza jukumu la Yesu kama Mfalme wa Wayahudi. Mathayo alisisitiza Injili ya Ufalme iliyofundishwa na Yesu. Kwa sababu ya msisitizo huu, Mathayo ni mojawapo ya vitabu vya Biblia vyenye Ufalme. Neno "ufalme" linapatikana zaidi ya mara 50 katika rekodi ya Mathayo na anatumia kifungu "Ufalme wa Mbinguni" katika kitabu chote.

Tumia muhtasari ufuatao kusoma kitabu cha Mathayo kwa kanuni za Mfalme, Ufalme Wake, na kanuni za Ufalme.

Sehemu ya Kwanza: Nasaba ya Mfalme

1: 1-17

- I. Utangulizi: 1: 1
- II. Watu katika ukoo: 1: 2-16
- III. Mpango wa ukoo: 1:17

Sehemu ya Pili: Kuzaliwa kwa Mfalme 1: 18-2: 23

- I. Mimba: 1: 18-23
- II. Kuzaliwa: 1: 24-25
- III. Matukio yanayohusiana na kuzaliwa: 2: 1-23
 - A. Ziara ya wenye hekima na njama ya Herode: 2: 1-12
 - B. Kukimbilia Misri: 2: 13-15
 - C. Kulipiza kisasi kwa Herode: 2: 16-18
 - D. Kurudi nyumbani kwa Nazareti: 2: 19- 23

Sehemu ya Tatu: Matayarisho 3: 1-4: 11

- I. Maandalizi ya kuja kwa Mfalme: 3: 1-17
 - A. Huduma na ujumbe wa Yohana Mbatizaji: 3: 1-12
 - B. Ubatizo wa Mfalme: 3: 13-17
- II. Maandalizi ya Mfalme: 4: 1-11

- A. Ubinadamu wake ulishambuliwa na Shetani: 4: 1-4
- B. Uungu wake ulishambuliwa na Shetani: 4: 5-7
- C. Ubwana wake ulishambuliwa na Shetani: 4: 8-11

Sehemu ya Nne: Huduma ya Mfalme Galilaya 4: 12-13: 58

- I. Wito wa toba: 4: 12-17
- II. Wavuvi wanne waliitwa kuwa wanafunzi: 4: 18-22
- III. Mafanikio ya mapema na umaarufu: 4: 23-25
- IV. Kanuni za mwenendo kwa raia wa Ufalme: 5: 1-7: 28
 - A. Mitazamo inayopaswa kuwa sifa ya raia wa Ufalme: 5: 1-12
 - B. Ushuhuda wa raia wa Ufalme: Nuru na chumvi: 5: 13-16
 - C. Kanuni za Ufalme zinazohusiana na sheria na manabii: 5: 17-48
 - 1. Sheria ya Mungu kwa ujumla: 15: 17-20
 - 2. Sheria mpya: 15: 21-48
 - a. Kuuu: 15: 21-26
 - b. Uzinzi: 15: 27-30
 - c. Talaka: 15: 31-32
 - d. Viapo: 15: 33-37
 - e. Matibabu ya wengine: 15: 38-48
 - D. Mitazamo mitatu ya ibada katika Ufalme: 6: 1-18
 - 1. Kutoa: Mwonekano wa nje: 6: 1-4
 - 2. Kuomba: Kuangalia juu: 6: 5-15
 - 3. Kufunga: Mwonekano wa ndani: 6: 16-18
 - E. Vipaumbele kwa raia wa Ufalme: 6: 19-33
 - 1. Kuhusiana na maadili: 6: 19-21
 - 2. Kuhusiana na huduma: 6: 22-24
 - 3. Kuhusiana na mahitaji ya nyenzo: 6: 25-34
 - 4. Kipaumbele kinachofaa: Ufalme: 6:33
 - F. Sahihi mwenendo kwa raia wa Ufalme: 7: 1-29
 - 1. Kuhukumu: 7: 1-5
 - 2. Jali kile kilicho kitakatifu: 7: 6
 - 3. Maombi: 7: 7-12
 - a. Aina tatu za maombi: Kuuliza, kutafuta, kubisha: 7: 7-8
 - b. Ulinganisho kati ya majibu ya baba wa asili na Baba wa Mbinguni: 7: 9-11
 - G. Maonyo maalum kwa raia wa Ufalme: 7: 13-29
 - 1. Milango miwili: 7: 13-14
 - 2. Manabii wa uwongo: 7: 15-20
 - 3. Uthibitisho wa mtu wa Mungu: Kufanya mapenzi yake: 7: 21-23
 - 4. Kulinganisha wanaume wenye busara na wapumbavu: 7: 24-27
 - H. Kushangaa juu ya mafundisho ya Yesu: 7: 28-29
- V. Mamlaka ya Mfalme: 8: 1-9: 38
 - A. Mamlaka juu ya magonjwa: 8: 1-17

- 1.Uponyaji wa mwenye ukoma: 8: 1-4
 - 2.Uponyaji wa mtumishi wa Jemadari: 8: 5-13
 - 3.Uponyaji wa mama mkwe wa Petro: 8: 14-15
 - 4.Uponyaji wa magonjwa ya kila aina: 8: 16-17
- B. Mamlaka juu ya wanafunzi wake: 8: 18-22
 - C. Mamlaka juu ya vitu vya asili: 8: 23-27
 - D. Mamlaka juu ya pepo: 8: 28-34
 - E. Mamlaka juu ya dhambi: 9: 1-8
 - F. Mamlaka juu ya watu: 9: 9-17
 - 1.Wito wa Mathayo: 9: 9
 - 2.Kula na wenye dhambi: 9: 10-13
 - 3.Kujibu changamoto: 9: 14-17
 - G. Mamlaka juu ya kifo: Binti wa mtawala: 9: 18-19, 23-26
 - H. Mamlaka juu ya hali ya mwili: 9: 20-38
 - 1.Mwanamke aliye na damu: 9: 20-22
 - 2.Upofu: 9: 27-31
 - 3.Usiwi na umiliki wa pepo: 9: 32-34
 - 4.Huruma ya Yesu: 9: 35-38
- VI. VI. Imeagizwa na Mfalme: 10: 1-42
- A. Wamishonari kumi na wawili na mamlaka yao: 10: 1-4
 - B. Maagizo ya safari: 10: 5-42
 - 1.Wapi kwenda: 10: 5-6
 2. Huduma: 10: 7-8
 - 3.Maagizo ya nyenzo: 10: 9-15
 - 4.Maagizo ya kiroho: 10: 16-42
- VII. Mitazamo kuelekea Ufalme: 11: 1-30
- A. Ufalme haukueleweka: 11: 1-11
 - B. Ufalme ulipotoshwa: 11: 12-19
 - C. Ufalme ulikataa: 11: 20-24
 - D. Ufalme ulikubali: 11: 25-30
- VIII. Mabishano na Mafarisayo: 12: 1-14
- A. Kuvuna siku ya Sabato: 12: 1-8
 - B. Kuponya siku ya Sabato: 12: 9-13
 - C. Matokeo: 12: 14-21
- IX. Dhambi isiyosameheka: 12: 22-37
- X. Jibu la Kristo kwa madai ya Mafarisayo: 12: 38-45
- XI. Kipaumbele cha kiroho juu ya uhusiano wa mwili katika Ufalme: 12: 46-50
- XII. Mifano ya Ufalme: 13: 1-53
- A. Mfano wa mpanzi: 13: 1-9
 - B. Sababu ya kusema kwa mifano: 13: 10-17
 - C. Tafsiri ya mfano wa mpanzi: 13: 18-23
 - D. Mfano wa magugu: 13: 24-30
 - E. Mfano wa mbegu ya haradali: 13: 31-32

- F. Mfano wa chachu: 13:33
 - G. Muhtasari kuhusu mifano: 13: 34-35
 - H. Tafsiri ya mfano wa magugu: 13: 36-43
 - I. Mfano wa hazina iliyofichwa shambani: 13:44
 - J. Mfano wa lulu yenye thamani kubwa: 13: 45-46
 - K. Mfano wa wavu wa kukokota: 13: 47-50
 - L. Hotuba ya kuhitimisha juu ya mifano : 13: 51-52
- XIII. Mapokezi ya Mfalme katika mji Wake wa nyumbani: 13: 53-58

Sehemu ya tano: Huduma katika Mikoa Karibu na Galilaya 14: 1-18: 35

- I. Kifo cha Yohana Mbatizaji: 14: 1-12
- II. Kuondoka kwa Yesu ng'ambo ya bahari: 14: 13-15: 20
 - A. Kulisha 5,000: 14: 13-21
 - B. Kufuatia mikate na samaki: 14: 22-23
 - C. Kutembea juu ya bahari: 14: 24-33
 - D. Huduma huko Gennesaraet: 14: 34-36
 - E. Utata pamoja na Mafarisayo na Waandishi: 15: 1-20
- III. Kuondoka kwa Yesu kwa mkoa wa Tiro na Sidoni: 15: 21-28
 - A. Wanawake wa Tiro na Sidoni: 15: 21-28
- IV. Kujiondoa kwa Yesu karibu na Dekapoli: 15: 29-38
 - A. Huduma ya uponyaji karibu na Bahari ya Galilaya: 15: 29-31
 - B. Kulisha 4,000: 15: 32-38
- V. Wizara katika mikoa ya Magadan: 15: 39-16: 4
- VI. Kuonya wanafunzi kuhusu Mafarisayo na Masadukayo: 16: 5-12
 - A. Kutafuta ishara: 16: 1-4
 - B. Onyo kuhusu mafundisho yao: 16: 5-12
- VII. Kuondolewa kwa Kaisaria-Filipi: 16: 13-17: 21
 - A. Kujaribu wanafunzi: 16: 13-20
 - B. Tangazo la kifo chake, ufufuo, na kurudi: 16: 21-28
 - C. Kugeuka sura: 17: 1-13
 - D. Kuponywa kwa kichaa: 17: 14-20
- VIII. Ziara fupi ya Galilaya: 17: 22-18: 35
 - A. Ukumbusho wa kifo na ufufuo wake: 17: 22-23
 - B. Kulipa ushuru wa hekalu: 17: 24-27
 - C. Somo la ukuu: 18: 1-6
 - D. Onyo kuhusu makosa: 18: 7-9
 - E. Mfano wa kondoo aliyepotea: 18: 10-14
 - F. Kutatua mizozo kati ya raia wa Ufalme: 18: 15-35
 - 1. Jinsi ya kusuluhisha mizozo: 18: 15-17
 - 2. Wajibu na upendeleo wa raia wa Ufalme: 18: 18-20
 - 3. Swali juu ya msamaha: 18: 21-22
 - 4. Mfalme na wadeni wake: 18: 23-35

Sehemu ya Sita: Huduma ya Mfalme huko Perea 19: 1-20: 34

- I. Kuponya umati katika Uyahudi: 19: 1-2
- II. Swali juu ya talaka: 19: 3-12
- III. Watoto waliobarikiwa na Yesu: 19: 13-15
- IV. Mahojiano na mtawala mchanga tajiri: 19: 16-22
- V. Hatari ya utajiri: 19: 23-30
- VI. Mfano wa mwenye nyumba: 20: 1-16
- VII. Inakaribia kifo na ufufuo wa Yesu: 20: 17-19
- VIII. Ombi la ubinafsi la mama: 20: 20-28
- IX. Wapofu wawili waliponywa karibu na Yeriko: 20: 29-34

Sehemu ya Saba: Wiki ya Mwisho ya Mfalme 21: 1-27: 31

- I. Kuingia kwa kifalme katika Yerusalemu: 21: 1-11
- II. Kusafisha hekalu: 21: 12-17
- III. Mtini ulilaaniwa: 21: 18-22
- IV. Mamlaka ya Yesu yalipinga: 21: 23-32
- V. Mfano wa wafugaji waovu: 21: 33-46
- VI. Mfano wa karamu ya ndoa: 22: 1-14
- VII. Jaribio la kumtukana Yesu: 22: 15-45
 - A. Swali la kulipa ushuru kwa Kaisari: 22: 15-22
 - B. Swali kuhusu ufufuo: 22: 23-33
 - C. Swali la amri kuu: 22: 34-40
 - D. Maswali ya Yesu: 22: 41-46
- VIII. Majadiliano kuhusu Waandishi na Mafarisayo: 23: 1-39
 - A. Wanajifanya mamlaka ya kidini: 23: 1-3
 - B. Wanaweka mizigo: 23: 4
 - C. Wanatamani sifa: 23: 5-7
 - D. Ushauri kwa wanafunzi Wake: 23: 8-12
 - E. Ole kwa Waandishi na Mafarisayo: 23: 13-36
 - F. Kilio juu ya Yerusalemu: 23: 37-39
- IX. Mustakabali wa Ufalme: 24: 1-25: 46
 - A. Kuharibiwa kwa hekalu: 24: 1-2
 - B. Ishara za mwisho: 24: 3-14
 - C. Kipindi cha dhiki: 24: 15-22
 - D. Kurudi kwa Yesu: 24: 23-31
 - E. Mfano wa mtini: 24: 32-35
 - F. Siku ya Bwana: 24: 36-41
 - G. Amri ya kutazama: 24: 42-51
 - H. Mifano kuhusu nyakati za mwisho: 25: 1-46

- 1.Mabikira kumi: 25: 1-13
 - 2.Vipaji: 25: 14-30
 3. Kondoo na mbuzi: 25: 31-46
- X. Matukio kabla ya kusulubiwa: 26: 1-27: 31
- A. Tangazo la kifo kinachokaribia: 26: 1-2
 - B. Njama ya kumuua Yesu: 26: 3-5
 - C. Alipakwa mafuta kwa mazishi: 26: 6-13
 - D. Makubaliano ya Yuda kumsaliti Yesu: 26: 14-16
 - E. Karamu ya Mwisho: 26: 17-29
 - 1.Maandalizi ya Pasaka: 26: 17-19
 - 2.Karamu ya Mwisho: 26: 20-29
 - 3.Onyo la Yesu na majivuno ya Petro: 26: 30-35
 - F. Gethsemane: 26: 36-46
 - G. Usaliti na kukamatwa: 26: 47-56
 - H. Majaribu ya Yesu: 26: 57-27: 26

Sehemu ya Nane: Kifo cha Mfalme na Ushindi 27: 27-28: 20

I. Kusulubiwa na kuzikwa: 27: 27-66

A. kejeli za askari: 27: 27-31

B. Njia ya kuelekea na mauti pale Kalvari: 27: 32-54

C. Wanawake waaminifu, mazishi, na walenzi wa kaburi: 27: 55-66

II. Ufufuo: 28: 1-15

III. Agizo Kuu: 28: 16-20

SURA YA TANO

KUTUPWA NJE YA UFALME

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua vifungu vya Biblia ambavyo vinaorodhesha dhambi zinazozuia kuingia kwa Ufalme wa Mungu.
- Fafanua dhambi zinazozuia kuingia katika Ufalme wa Mungu.
- Toa rejea ya Kibibilia inayoelezea jinsi ya kuondoa dhambi zinazozuia kuingia kwa Ufalme.

AYA MUHIMU:

Sio kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika Ufalme wa Mbingu; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye Mbinguni. (Mathayo 7:21)

UTANGULIZI

Katika sura ya mwisho ulijifunza funguo za kiroho zinazoruhusu ufalme wa Mungu. Sura hii inahusu mambo ambayo yanazuia kuingia katika Ufalme wa Mungu. Inashughulikia ukweli wa kutisha kwamba watu wengine watatupwa nje ya Ufalme.

KUTUPWA UFALME

Kuna watu wengi wanaodai kuwa sehemu ya Ufalme wa Mungu ambao sio wakaazi wa Ufalme. Biblia inazungumza juu ya Ufalme kujazwa na mbegu nzuri na magugu yanayotokana na mbegu mbaya:

Shamba ni ulimwengu; mbegu nzuri ni watoto wa Ufalme; lakini magugu ni watoto wa yule mwovu ..

... Mwana wa Mtu (Yesu) atatuma malaika zake, na watakusanya kutoka kwa ufalme wake kila kitu kinachokwaza, na wale watendao maovu.

Na kuwatupa katika tanuru ya moto; kutakuwa na kilio na kusaga meno.

Ndipo wenye haki wataangaza kama jua katika Ufalme wa Baba yao ... (Mathayo 13: 38-43)

Kwa wakati huu wa sasa kuna wale wanaodai kuwa wakaazi wa Ufalme ambao bado wanaishi katika dhambi. Itakuja siku ya baadaye ya hukumu wakati Mungu atawatenga watu hawa kutoka kwa wakaazi wa kweli wa Ufalme. Wale ambao ni waovu watatupwa nje ya Ufalme wa Mungu.

Biblia pia inalinganisha Ufalme wa sasa na wavu mkubwa uliotupwa baharini ambao hukusanya aina nyingi za samaki:

Tena, Ufalme wa mbinguni umefanana na wavu uliotupwa baharini, ukakusanya kila aina.

Ulipojaa, waliuvuta ufukoni, wakaketi, wakakusanya mema ndani ya vyombo, lakini mabaya wakavitupa.

Ndivyo itakavyokuwa wakati wa mwisho wa ulimwengu: malaika watatoka na kuwatenga waovu kati ya wenye haki.

Na kuwatupa katika tanuru ya moto; huko kutakuwa na kilio na kusaga meno. (Mathayo 13: 47-50)

Biblia inasimulia juu ya siku katika siku zijazo wakati ...

... Wengi watakuja kutoka mashariki, na magharibi, na wataketi pamoja na Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo katika Ufalme wa Mbingu. (Mathayo 8:11)

Lakini Yesu anaonya kwamba ...

Huko kutakuwa na kulia na kusaga meno, hapo mtakapowaona Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo, na manabii wote katika Ufalme wa Mungu, na ninyi wenyewe mmetupwa nje. (Luka 13:28)

Kabla ya kusimamishwa kwa Ufalme, Mungu atawahukumu watu wote, walio hai wakati wa kurudi kwa Yesu na wale waliokufa hapo awali:

Ninakuamuru kwa hiyo mbele za Mungu, na mbele ya Bwana Yesu Kristo, ambaye atawahukumu walio hai (walio hai) na wafu kwa kuonekana kwake na Ufalme wake. (II Timotheo 4: 1)

Wakati wa hukumu ya mwisho kutakuwa na mgawanyiko kati ya watu wote. Wengine wataingia katika Ufalme na wengine watatupwa nje:

Wakati Mwana wa Mtu atakapokuja katika utukufu wake, na malaika wote watakatifu pamoja naye, ndipo ataketi juu ya kiti cha enzi cha utukufu wake.

Na mbele zake mataifa yote yatakusanyika, naye atawatenganisha wao kwa wao, kama vile mchungaji atenganavyo kondoo zake na mbuzi.

Naye atawaweka kondoo upande wake wa kulia, lakini mbuzi kushoto.

Ndipo Mfalme atawaambia wa mkono wake wa kuume, Njoni mmebarikiwa na Baba yangu, urithi Ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuwekwa msingi wa ulimwengu. (Mathayo 25: 31-34)

KUPATA MAKAZI YA KUDUMU

Kwa sababu Biblia inafunua watu wengine watatupwa nje ya Ufalme, ni muhimu kuelewa jinsi ya kupata makazi ya kudumu katika Ufalme wa Mungu. Yesu alisema:

Sio kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika Ufalme wa Mbingu; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye Mbinguni. (Mathayo 7:21)

Kukiri Yesu ni Bwana hakuhakikishi ukaazi wa kudumu katika Ufalme wa Mungu. Yesu alisema kujitolea kwa maneno hakutoshi. Lazima ufanye mapenzi ya Baba. Ni mapenzi ya Mungu kutubu dhambi zako na kumpokea Yesu Kristo kama Mwokozi:

Bwana hachelewi kuhusu ahadi Yake, kama watu wengine wanavyochelewesha; bali ni mvumilivu kwa watu walio mbali, hapendi yeyote aangamie, bali wote wafikie toba. (II Petro 3: 9)

Baada ya kumkubali Yesu kama Mwokozi lazima uendeleo kufanya mapenzi ya Mungu. Lazima uishi kwa kanuni za Ufalme mpya ulioingia. Kanuni hizi zitaelezwa baadaye katika kozi hii.

Kuwa mkazi wa Ufalme wa Mungu inahitaji zaidi ya kujitolea kwa maneno. Inajumuisha mabadiliko katika mifumo ya mawazo na hatua. Lazima ukuze mtindo mpya wa maisha unaolingana na mifumo na kanuni za Ufalme wa Mungu.

Umuhimu wa kufanya mapenzi ya Mungu umesisitizwa katika hadithi iliyosimuliwa na Yesu katika Mathayo 21: 28-32. Soma hadithi hii katika Biblia yako. Inadhihirisha kwamba majibu ya kibinafsi kwa Injili ni muhimu. Kujitolea kwa maneno haitoshi. Lazima uchukue hatua.

DHAMBIZINAZOZUIA KUINGIA

Dhambi inazuia kuingia kwa Ufalme wa Mungu. Dhambi ni kuvunja sheria ya Mungu:

Kila atendaye dhambi amevunja sheria pia; kwa maana dhambi ni uvunjaji wa sheria. (I Yohana 3: 4)

Kuna dhambi nyingi zilizoainishwa katika Agano Jipya. Katika kozi nyingine ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayoitwa "*Misingi Ya Imani*" kuna orodha kamili ya dhambi hizi.

Vifungu viwili maalum hutambua dhambi ambazo huzuia kuingia kwa Ufalme wa Mungu:

Je! Hamjui ya kuwa wadhalimu hawataurithi Ufalme wa Mungu? Msidanganyike; wala wazinzi, wala waabuduo sanamu, wala wazinzi, wala wafiraji, wala wenye kudhulumu na watu;

Wizi, wala wenye kutamani, wala walevi, wala watukanaji, wala wanyang'anyi hawataurithi Ufalme wa Mungu. (1 Wakorintho 6: 9-10)

Sasa matendo ya mwili ni dhahiri, ambayo ni haya: Uzinzi, uasherati, uchafu, ufisadi,

Kuabudu sanamu, uchawi, chuki, ugomvi, wivu, ghadhabu, ugomvi, fitna, uzushi,

Wivu, mauaji, ulevi, tafrija, na mambo kama haya: ambayo ninawaambia hapo awali, kama vile nilivyowaambia zamani, kwamba wale wanaofanya mambo kama hayo hawataurithi Ufalme wa Mungu. (Wagalatia 5: 19-21)

Dhambi zingine zimeorodheshwa katika vifungu vyote viwili, na kila kifungu kina dhambi ambazo hazijaorodheshwa katika kumbukumbu nyingine.

Dhambi zifuatazo zimetajwa katika Wakorintho na Wagalatia:

WASIO HAKI

Orodha ya kwanza katika kifungu cha Wakorintho inasema kwamba wasio haki hawataurithi Ufalme wa Mungu. Wagalatia wanarudia kwamba wasio haki sio warithi wa Ufalme. Wagalatia wanauita "uchafu" ambao ni udhalimu wa kiroho au kimaadili.

Mataifa mengi ya ulimwengu yana mfumo ambao mtu, baada ya kifo chake, anaweza kupitisha mali kwa watu wengine. Watu ambao watarithiwa huitwa warithi. Ikiwa wewe ni mrithi wa kitu inamaanisha unapaswa kuirithi; unapewa kitu kutoka kwa mtu mwingine.

Lakini ili upokee, lazima utimize mahitaji fulani. Lazima uwe mrithi halali kulingana na sheria za taifa.

Wewe ni mrithi wa Ufalme wa Mungu. Yesu alikufanya mrithi wakati wa kifo chake. Kupitia kifo chake kwa ajili ya dhambi zako, unaweza kupata kuingia kwa Ufalme. Lakini kuwa mrithi halali lazima upokee msamaha wa dhambi za zamani, mtumaini Yesu kubadilisha mtindo wako wa maisha, mawazo, na matendo, na kuanza kuishi kwa haki. Haya ndiyo mahitaji yaliyowekwa na Maandiko.

Neno "mwenye haki" linamaanisha kuwa mwenye haki, sawa, na mtakatifu. Inamaanisha kujipatanisha na mapenzi ya Mungu kama yalivyofunuliwa katika Neno Lake lililoandikwa na utakatifu katika mawazo, neno, na vitendo.

Haki haiwezi kupatikana kwa kutii sheria yoyote. Inapatikana tu kupitia imani katika Yesu. Mtu anayemtumaini Yesu anakuwa "haki ya Mungu ndani yake." Anakuwa kila kitu Mungu anahitaji mtu kuwa na yote ambayo hakuweza kuwa ndani yake mwenyewe:

Kwa maana Yeye ambaye hakujua dhambi amemfanya yeye kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kufanywa haki ya Mungu ndani yake. (2 Wakorintho 5:21)

Waandishi na Mafarisayo, viongozi wa dini wakati wa huduma ya Kristo hapa duniani, walijaribu kuwa waadilifu kwa kufuata mila ya dini. Lakini Yesu alionya:

... Isipokuwa haki yako ikizidi ile ya waandishi na Mafarisayo, hautaingia katika Ufalme wa Mbingu. (Mathayo 5:20)

Yesu aliwaambia viongozi wa dini:

... Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa maana mnaufunga Ufalme wa Mbingu dhidi ya wanadamu;

Mtu yeyote anayepitisha kanuni za dini, mila, sheria, au kanuni kujaribu kupata haki yuko katika darasa moja na waandishi na Mafarisayo. Vitu vile ni haki ya uwongo. Zinajumuisha kufuata nje kwa sheria badala ya mabadiliko ya ndani ya moyo. Ikiwa mtu anafundisha mila kama hiyo ndio njia ya kupata haki, basi wanazuia kuingia kwa wengine katika Ufalme.

Maneno "udhalimu" na "uchafu" yanajumuisha sana. Ingawa dhambi zote zilizoainishwa katika Neno la Mungu hazijaorodheshwa katika vifungu vya Wagalatia na Wakorintho, maneno haya mawili ni pamoja na dhambi zote. Mtu yeyote anayeishi kwa udhalimu katika dhambi yoyote hataingia katika Ufalme. Kumbuka kwamba kifungu cha Wakorintho kinaonya "msidanganyike." Kuamini unaweza kuishi upendavyo na bado ukaingia katika Ufalme wa Mungu ni uwongo wa kudanganya wa Shetani.

WAZINZI:

Uzinzi ni kujamiiana na watu wawili ambao hawajaoana. Dhambi hii ni pamoja na uzinzi, ambayo ni tendo la ndoa na mtu aliyeolewa na mtu ambaye sio mwenzi wake. Uzinzi pia unajumuisha tendo la ndoa kati ya watu ambao hawajaoana. Inajumuisha dhambi za ngono kama vile ushoga (ngono na mtu wa jinsia moja) na uchumba (ngono na jamaa wa damu).

WAABUDU:

Kuabudu sanamu ni kuabudu sanamu. Hii haimaanishi tu kuabudu picha kutoka kwa jiwe, kuni, au metali za thamani. Sanamu ni kitu chochote ambacho ni muhimu zaidi kwetu kuliko Mungu.

Waabudu sanamu ni wale wanaoabudu sanamu au wanaabudu kitu kingine isipokuwa Mungu wa kweli. Kuabudu sanamu ni ukosefu wa kutambua nafasi halali ya Mungu maishani mwako.

WAZINZI:

Uzinzi ni kujamiiana na mtu aliyeolewa na mtu ambaye sio mwenzi wake.

WALEVI:

Katika kifungu cha Wagalatia dhambi hii inaitwa ulevi. Ni hali ya kuwa na vyuo vikuu vya akili na mwili vinavyoathiriwa na unywaji wa kileo, kawaida vinywaji vyenye pombe.

Dhambi zifuatazo zimeorodheshwa tu katika kifungu cha Wakorintho:**TABIA YA KINGONO:**

Hii haifai tu kwa mwanamume anayefanya dhambi za ngono, lakini wale walio na hatia ya dhambi za ngono za mwili.

WANYANYASAJI WENYEWWE NA WANADAMU:

Kutumia vibaya kunamaanisha kuchukua faida isiyofaa au kutendea vibaya. Watu ambao "wanajidhulumu na wanadamu" hufanya vitendo vya ngono vibaya na wengine. Kwa kufanya hivyo, wanatumia vibaya miili yao wenyewe.

WEZI:

Wezi ni watu wanaoiba. Wanachukua vitu ambavyo ni vya watu wengine bila idhini yao au maarifa. Wanaitwa pia wanyang'anyi.

WENYE TAMAA:

Unapotamani kitu unatamani kitu kwa hamu kubwa, ukitamani uwe na kitu badala ya mtu aliye nacho. Unaweza kutamani pesa ya mtu, mali, nafasi, au nguvu. Unaweza pia kutamani mume au mke wa mtu.

WANYANG'ANYI

Kunyang'anya inamaanisha kuchukua kitu kwa nguvu, kumfanya mtu akupe kitu kwa kutumia nguvu juu yao.

WAKOSAJI KIMAZUNGUMZO:

Kutukana kunamaanisha kusema kwa lugha chafu, kusema vibaya, au kumjibu mtu kwa njia isiyo safi.

Dhambi zifuatazo zimeorodheshwa tu katika kifungu cha Wagalatia:

UFISADI

Uasherati ni dhambi ya tamaa, hisia za dhambi, uasherati, machafu, na mwenendo usio na haya.

UCHAWI:

Uchawi ni mazoezi ya wachawi, pamoja na uchawi mweupe na mweusi, uchawi, unajimu, voodoo, matumizi ya dawa, uchawi, uchawi, na dawa za kulevya. Inajumuisha mazoea yote ya Ibilisi na ibada.

MIGOGORO:

Chuki ni kinyume cha mapenzi. Ni hisia ya kutokupenda sana mtu mwingine.

KUTOKUBALIANA:

Tofauti ni kutokubaliana, kutokuelewana, na mafarakano. Ni sawa na ugomvi.

UIGAJI:

Uigaji ni hamu ya kunakili wengine na kuwa sawa au kuwazidi. Ni roho ya ushindani na aina ya wivu.

HASIRA:

Hasira ni hasira kali, kitendo cha hasira, au hasira.

UGOMVI:

Ugomvi ni ugomvi, mapigano, au mizozo. Inamaanisha mgongano au mzozo.

UCHOCHEZI:

Uhasama ni kuchochea machafuko au mafarakano.

UZUSHI:

Uzushi ni imani zilizo kinyume na Neno la Mungu. Ni maoni ya kujipenda ambayo ni makosa na husababisha mgawanyiko kanisani.

WIVU:

Wivu ni wivu unaofurahishwa na mafanikio ya wengine, kukasirikia baraka zao za kifedha, za kiroho, au za kimwili.

MAUAJI:

Kuua ni kuchukua uhai wa mwingine kwa uovu wa makusudi na kufikiria mapema. Mauaji sio sawa na kujilinda au mauaji ya bahati mbaya.

ULAFI:

Hii inamaanisha kushiriki au kufurahiya maisha ya kidunia, tabia ya ghasia, au machafuko.

KUZUULIWA KUINGIA

Kwa kuongezea orodha hizi za dhambi maalum, kuna mambo mengine yaliyotajwa katika Biblia ambayo husababisha kuingia kwa Ufalme kukataliwa:

NYAMA NA DAMU:

Paulo alionya:

Ndugu, nasema hivi, kwamba nyama na damu haziwezi kuurithi Ufalme wa Mungu; wala ufisadi haurithi kutokuharibika. (1 Wakorintho 15:50)

Hii inahusiana na funguo za Ufalme zilizojadiliwa katika sura iliyotangulia. Ufalme wa Mungu ni Ufalme wa kiroho. Hauwezi kuingiza na mwili wako wa mwili na damu. Kama ilivyojadiliwa katika sura ya mwisho, lazima ufanye uamuzi wa kiroho kuingia katika Ufalme kwa kuzaliwa mara ya pili:

Yesu akajibu akamwambia, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona Ufalme wa Mungu.

... Isipokuwa mtu kuzaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia katika Ufalme wa Mungu. (Yohana 3: 3 na 5)

Kwa maana mtapewa huduma kubwa ya kuingia katika Ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo. (II Petro 1:11)

KUKOSA IMANI KAMA YA MTOTO:

Yesu alisema ...

Amin, nawaambia, Msipobadilika na kuwa kama watoto wadogo, hamtaingia katika Ufalme wa Mbingu. (Mathayo 18: 3)

Amin, nawaambia, Mtu ye yote ambaye hatapokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo, hataingia ndani yake. (Marko 10:15)

Inahitajika kuwa kama mtoto mdogo ili kuingia katika Ufalme wa Mungu. Hii haimaanishi kuwa wewe kama mtoto kimwili au kihemko, kama vile kuzaliwa mara ya pili kunamaanisha kuingia tena ndani ya tumbo la mama yako. Inamaanisha lazima uingie katika Ufalme kwa imani rahisi, kama ya mtoto. Usipofanya hivyo, huwezi kuingia katika Ufalme.

UTAJIRI:

Wakati mmoja wakati wa huduma ya Yesu hapa duniani, mtawala fulani alisema alitaka kumfuata kama mwanafunzi. (Soma hadithi hii katika Luka 18: 18-25). Mtawala huyu alikuwa mtu mwadilifu, lakini Yesu alisema ...

Lakini umepungukiwa na kitu kimoja: uza kila ulicho nacho, na ugawie maskini, nawe utakuwa na hazina Mbinguni; njoo unifuata.

Aliposikia hayo alihuzunika sana, maana alikuwa tajiri sana. (Luka 18: 22-23)

Mtawala tajiri hangemfuata Yesu kwa sababu utajiri Wake ulikuwa muhimu kuliko Bwana ..

Na Yesu alipoona ya kuwa ana huzuni kuu, akasema, Ni vigumu sana kwa wale walio na mali kuingia katika Ufalme wa Mungu. (Luka 18:24)

Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi wake, Jinsi ngumu!

wale walio na utajiri wataingia katika Ufalme wa Mungu.

Wanafunzi walishangazwa na maneno yake. Lakini Yesu akajibu tena, akawaambia, Enyi watoto, ni ngumu sana kwa wale wanaotumaini utajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu!

Ni rahisi ngamia kupita kwenye tundu la sindano, kuliko tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu. (Marko 10: 23-25)

Yesu hakumaanisha kwamba utajiri ungewafanya watu wasiende na Ufalme. Upendo wa utajiri ndio unaowazuia watu kutoka kwa Ufalme kwa sababu ...

... kupenda pesa ni shina la mabaya yote ... (I Timotheo 6:10)

Wakati utajiri ni muhimu zaidi kuliko kumfuata Yesu huzuia kuingia kwa Ufalme.

DAWA YA DHAMBI

Ikiwa una hatia ya dhambi yoyote, kuna suluhisho moja tu: Msamaha kupitia Yesu Kristo. Paulo alisema:

Baadhi yenu walikuwa kama hawa; lakini mmeoshwa, lakini mmetakaswa, lakini mmehesabiwa haki katika jina la Bwana Yesu, na kwa Roho wa Mungu wetu. (1 Wakorintho 6:11)

Haijalishi umefanya nini hapo zamani, haijalishi unafanya nini kwa sasa, unaweza kusamehewa:

Ikiwa tunasema kuwa hatuna dhambi, tunajidanganya wenyewe, na ukweli haumo ndani yetu.

Tukikiri dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki kutusamehe dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote. (1 Yohana 1: 8-9)

Unapotakaswa na uovu wote, umesamehewa dhambi zote ambazo huzuia kuingia kwa Ufalme wa Mungu.

ING'OE

Fungua Biblia yako kwa Marko 9: 43-48. Katika kifungu hiki Yesu anafundisha kwamba ikiwa mkono wako au mguu unakukosea, unapaswa kuikata. Anasema ikiwa jicho lako linakukera, ling'oa:

Ikiwa jicho lako linakukosesha, ling'oe; ni afadhali kwako kuingia katika Ufalme wa Mungu ukiwa na jicho moja kuliko kuwa na macho mawili na kutupwa katika moto wa Jehanamu. (Marko 9:47)

Yesu anamaanisha kuwa chochote kinachosababisha dhambi maishani mwako lazima iondolewe. Ingawa ni kitu unachoona kuwa cha lazima au cha thamani, lazima iondolewe. Anatumia mfano wa mkono, mguu, na jicho. Kwa asili hizi ni sehemu za mwili zinazohitajika na za thamani. Lakini Yesu anasema ikiwa wanakusababisha utende dhambi, ni bora kuwaondoa kuliko kuwaruhusu wazuie kuingia kwako katika Ufalme.

Hakuna kitu ... hakuna dhambi, raha, au milki inayostahili adhabu ya kufukuzwa nje ya Ufalme.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Orodhesha marejeleo mawili ambayo yanaorodhesha dhambi maalum zinazozuia kuingia katika Ufalme wa Mungu.

_____ na _____

3. Soma kila taarifa hapa chini. Ikiwa taarifa ni ya kweli, andika barua T kwenye tupu mbele yake. Ikiwa ni ya uwongo, andika barua F kwenye tupu mbele yake.

- a. _____ Kama wewe ni tajiri, huwezi kuingia katika Ufalme wa Mungu.
- b. _____ Mwili na damu haziwezi kuurithi Ufalme wa Mungu.
- c. _____ Yesu alionyesha kuwa unapaswa kuondoa chochote maishani mwako ambacho kinaweza kuzuia kuingia katika Ufalme.
- d. _____ Yesu alisema lazima uwe kama mtoto mdogo ili kuingia katika Ufalme wa Mungu.
- e. _____ Lazima umpokee Yesu kama Mwokozi ili kuingia Ufalme wa Mungu.
- f. _____ Unachotakiwa kufanya ni kusema "Yesu ni Bwana" na utahakikishiwa kuingia katika Ufalme wa Mungu.
- g. _____ Kutakuwa na wakati wa mwisho wa hukumu na watu wengine watatupwa nje ya Ufalme.

4. Toa rejea ya Kibibilia inayoelezea jinsi ya kuondoa dhambi zinazozuia kuingia kwa Ufalme wa Mungu.

5. Soma orodha ya dhambi zinazozuia kuingia kwa Ufalme uliyopewa katika Safu ya Kwanza. Kisha soma ufafanuzi katika Safuwima ya Pili. Andika idadi ya ufafanuzi sahihi juu ya tupu mbele ya dhambi ambayo inaelezea. Ya kwanza imefanywa kama mfano kwa wewe kufuata.

Safu Wima ya Kwanza	Safu Wima ya Pili
a. Udhalimu	1. Kuishi kidunia, tabia ya fujo.
b. Wazinzi	2. Hii inajumuisha dhambi zote.
c. Waabudu Sanamu	3. Wivu wa mafanikio ya wengine.
d. Waesharati	4. Kuchukua maisha ya mwingine.

<ul style="list-style-type: none"> e. Walevi f. Wenye Tabia za Kutongoza g. Wanaojiharibu h. Wezi i. Wenye tamaa j. Wanyang'anyi k. Watukanaji l. Wajinajisio m. Wachawi n. Wenye chuki o. Wakubadilikabadilika p. Waigao q. Wenye hasira r. Wa kugawanyisha s. Wachochezi t. Wapotovu u. Wenye wivu v. Wauaji w. Wenye tafrija ovu 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Jinsia kati ya watu ambao hawajaoana. 6. Kuathiriwa na kinywaji kikali. 7. Watu wanaoiba. 8. Kumzungumzia mtu kwa njia isiyo safi. 9. Kuabudu sanamu. 10. Mwanaume anayefanya dhambi za ngono. 11. Kufanya mapenzi na mtu mwingine ambaye si mwenzi wako. 12. Wananyanyasa miili yao. 13. Kutamani kitu cha mtu mwingine. 14. Kuchukua kitu kwa nguvu. 15. Mhemko wa dhambi, mwenendo mchafu. 16. Hasira kali. 17. Imani zilizo kinyume na Neno la Mungu. 18. Kutopenda sana. 19. Kutokubaliana, kutokuelewana. 20. Tamani kunakili wengine na kuwa sawa au kuwazidi. 21. Kugombana, kupigana. 22. Kuchochea mifarakano. 23. Mazoezi ya wachawi. 	

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Jifunze marejeo ya Ufalme wa Mungu na ufupishe kanuni za Ufalme zilizofundishwa katika kitabu cha Marko:

Marko:

1: 14-15

3:24

4: 11,26,30

9: 1,47

10: 14-15, 23-25

11: 9-10

13: 8

14:25

15:43

SURA YA SITA

SURA NA KANUNI: UTANGULIZI

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "muundo."
- Fafanua neno "kanuni."
- Eleza nini maana ya "muundo wa kibiblia."
- Eleza nini maana ya "kanuni ya kibiblia."
- Eleza nini maana ya "mifumo na kanuni za Ufalme."

AYA MUHIMU:

Yote haya, alisema Daudi, Bwana alinifanya nielewe kwa maandishi kwa mkono Wake juu yangu, hata kazi zote za mfano huu. (I Nyakati 28:19)

UTANGULIZI

Katika sura iliyotangulia ulijifunza juu ya funguo za kiroho ambazo hutoa mlango wa Ufalme wa Mungu. Unapoanza kuishi katika Ufalme wa Mungu lazima ujifunze mifumo na kanuni za maisha ya Ufalme. Ni sawa na kujifunza mtindo wa maisha wa nchi mpya ambayo umehamia.

Biblia ni rekodi iliyoandikwa ya mifumo na kanuni ambazo Ufalme wa Mungu hufanya kazi. Kabla ya kusoma kanuni katika sura zifuatazo, lazima uelewe umuhimu wake.

MIFUMO NA KANUNI

Mfano ni asili au mfano wa kitu kilichoundwa kwa kusudi la kuiga. Ni kitu kilichoundwa kunakiliwa au kuigwa. Kwa mfano, katika ulimwengu wa magharibi mavazi huundwa kutoka kwa mifumo. Mfano wa mavazi umewekwa kwenye nyenzo na nyenzo hukatwa kulingana na muundo. Nguo nyingi zinaweza kutengenezwa kutoka kwa muundo mmoja na zote zitafanana kwa sababu zilitoka kwa muundo mmoja.

Kanuni ni ukweli, njia, au sheria iliyopitishwa kama msingi wa hatua au mwenendo. Ni ukweli wa jumla ulio na ukweli mwingine mdogo. Kweli "zilizo chini" zinahusiana na ukweli wa jumla.

Kwa mfano, kanuni ya msingi ya katiba ya Merika ya Amerika inatoa uhuru wa kujieleza. Ukweli mdogo ni pamoja na haki za kuandika na kuzungumza kwa uhuru, kuendesha makusanyiko halali, kuelezea imani, n.k.

MIFUMO NA KANUNI KIBIBILIA

Mfano wa kibiblia ni mfano wa kiroho au mfano uliotolewa katika Maandiko kwa madhumuni ya kuiga. Kwa mfano, maisha ya Yesu Kristo hutolewa kama mfano au mfano ambao waumini wanapaswa kufuata.

Kanuni ya Kibiblia ni ukweli wa kiroho unaofundishwa katika Maandiko. Kanuni kama hizo mara nyingi hujumuisha kanuni ndogo ndogo ambazo zinatumiwa kwa hali nyingi tofauti. Kwa mfano, kanuni moja ya Bibilia iliyofundishwa na Yesu ni "toa nanyi mtapokea." Ukweli wake mdogo unatumika kwa kutoa pesa, mali ya mali, urafiki, n.k. Katika kila moja ya haya, faida za kiroho hupokelewa kama matokeo ya tendo la kutoa.

UMUHIMU WA MIFUMO NA KANUNI

Soma Ezekieli 43: 7-12. Kifungu hiki kinasisitiza umuhimu wa mifumo na kanuni. Mungu aliweka mifumo maalum kwa taifa la Israeli kufuata ambayo ni pamoja na mifumo ya kiroho ya mwenendo na mifumo ya nyenzo kwa maeneo yao ya ibada.

Lakini Israeli ilianzisha mifumo yao wenyewe. Hivi ndivyo Mungu anamaanisha wakati anasema "wameweka vizingiti vyao kwa vizingiti vyangu" na "machapisho yao kwa machapisho yangu." Kwa sababu Israeli waliunda mifumo yao wenyewe, waliweka ukuta wa utengano kati yao na Mungu ambao ulisimamisha mtiririko wa nguvu za Mungu. Ilizuia ibada na huduma yao kutoka kukubalika kwake.

Nabii Ezekieli aliwaambia watu waangalie muundo wa Mungu na wapime muundo wa maisha yao ipasavyo:

Wewe, mwanadamu, waonyeshe nyumba ya Israeli nyumba hii, wapate aibu kwa maovu yao; na wacha wapime muundo. (Ezekieli 43:10)

Wakati watu wanaanzisha mifumo yao ya mwenendo, kanuni zao za kidhehebu, kidini, au kitamaduni, huweka kiwango cha uwongo cha kipimo. Wanaanza kufundisha kama mafundisho ya kibiblia mambo ambayo sio ila amri za wanadamu.

Yesu alisema juu ya watu kama hawa:

Lakini waniabudu bure, wakifundisha mafundisho maagizo ya wanadamu. (Mathayo 15: 9)

Ni muhimu kuelewa mifumo na kanuni za kibiblia kwa sababu vinginevyo ibada yako ya Mungu inaweza kuwa bure.

Kuna viwango vingi vya upimaji vya ulimwengu. Kuna mifumo tofauti ya mwenendo wa kidunia na mafanikio ambayo watu huiiga wenyewe. Watu hujipima na watu wengine badala ya kiwango cha Mungu. Mtume Paulo aliandika:

Kwa maana hatuthubutu kujifanya kuwa idadi, au kujilinganisha na wengine wanaojipongeza; lakini wanajipima na wao wenyewe, na kujilinganisha wao kwa wao, sio wenye busara. (2 Wakorintho 10:12)

Wakati Musa alipewa maagizo ya kujenga hema, alionywa kufanya kila kitu kulingana na muundo uliotolewa na Mungu:

Kwa kadiri ya yote nitakayokuonyesha, kwa mfano wa maskani na mfano wa vyombo vyake vyote, ndivyo mtakavyoifanya ...

Na angalia kwamba uzifanye kwa mfano wao, ulioonyeshwa mlimani. (Kutoka 25: 9, 40)

... kama Musa alivyoonywa na Mungu wakati alikuwa karibu kufanya hema: kwa maana, Tazama, asema Yeye, kwamba unatengeneza vitu vyote kwa mfano ulioonyeshwa mlimani. (Waebrania 8: 5)

Mfalme Daudi alikuwa mwangalifu kufuata mfano wa Mungu wakati alipanga kwa ujenzi wa hekalu:

Yote haya, alisema Daudi, Bwana alinifanya nielewe kwa maandishi kwa mkono Wake juu yangu, hata kazi zote za mfano huu. (1 Mambo ya Nyakati 28:19)

Watu hawa walikuwa waangalifu kufuata mfano wa Mungu katika ulimwengu wa mwili. Je! Tunapaswa kuwa waangalifu zaidi kufuata mifumo na kanuni za kiroho zinazopatikana katika Biblia.

MIFANO YA MIFUMO YA KIBIBLIA

Yesu alikuwa mfano mzuri ambao waamini wanapaswa kuiga maisha yao:

Kwa maana mimi (Yesu) nimekupa mfano, ili mtende kama vile nilivyowafanyia ninyi. (Yohana 13:15)

Maisha ya wanaume na wanawake wa Mungu yameandikwa katika Biblia kama mifano ya kufuata:

Sasa mambo haya yalikuwa mifano yetu .. (1 Wakorintho 10: 6)

Sasa mambo haya yote yaliwapata kwa mifano: na yameandikwa ili kutuonya ... (1 Wakorintho 10:11)

Rekodi ya mataifa katika Biblia hutoa mifano mzuri kwa mataifa mengine kufuata na mifano hasi ya kuepukwa:

Na kuibadilisha miji ya Sodom na Gomora kuwa majivu akaihukumu kwa kuangamizwa, akifanya kielelezo kwa wale watakaoishi baadaye wasiomcha Mungu. (II Petro 2: 6)

Viongozi wa Kikristo wanapaswa kuwa mifano kwa wafuasi wao:

Lisheni kundi la Mungu lililo kati yenu, mkilisimamia, si kwa kulazimishwa, bali kwa hiari; si kwa faida ya uchafu, lakini kwa nia tayari;

Wala kama kuwa mabwana juu ya urithi wa Mungu, bali kwa kuwa mfano kwa kundi. (I Petro 5: 2-3)

Mtume Paulo aliandika:

Ndugu zangu, mfuateni mimi pamoja, na muwaweke alama wale wanaotembea kama mnavyo kuwa mfano wetu. (Wafilipi 3:17)

Sio kwa sababu hatuna mamlaka, lakini kujifanya mfano kwako utufuate. (2 Wathesalonike 3: 9)

Waumini wanapaswa kuwa mifumo ya kiroho wenyewe. Wanapaswa kutoa mfano mzuri wa kiroho kwa wengine kufuata:

Mtu yeyote asidharau ujana wako; bali uwe mfano wa waaminio, kwa maneno, na mwenendo, na upendo, na roho, na imani, na usafi. (I Timotheo 4:12)

Hata mkawa vielelezo kwa wote waaminio katika Makedonia na Akaya. (1 Wathesalonike 1: 7)

Katika mambo yote unajionyesha kuwa mfano wa matendo mema .. (Tito 2: 7)

Ikiwa unapaswa kutoa mfano mzuri wa kiroho kwa wengine, basi lazima uelewe na ujumuishe kanuni za Kibiblia katika maisha yako.

MIFANO YA KANUNI ZA KIBIBLIA

Katika Waebrania 5:12 Paulo anazungumzia "kanuni za kwanza za maneno ya Mungu." Katika Waebrania 6: 1-3 anaorodhesha kanuni hizi. Kwa sababu ya umuhimu wao, Taasisi ya Kimataifa ya Mavuno imetoa kozi nzima, "*Misingi Ya Imani*," kwa kanuni hizi.

Tunashauri upate kozi hiyo, "*Misingi Ya Imani*," kama mshirika wa kozi hii. Inaelezea kwa kina umuhimu wa kanuni za msingi za Kibiblia. Kanuni hizi za msingi hutoa msingi wa kiroho wa kuingiza mifumo na kanuni za Ufalme katika maisha yako.

VYOMBO VYA UFALME NA KANUNI

Katika sura zifuatazo utajifunza mifumo na kanuni zinazotawala maisha katika Ufalme wa Mungu unapojifunza "*Utamaduni Wa Ufalme.*"

Mifumo na kanuni hizi zinatofautiana na viwango vya ulimwengu na kutoka kwa mifumo na kanuni za falme za ulimwengu huu.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Fafanua neno "muundo."

3. Fafanua neno "kanuni."

4. Nini maana ya "muundo wa kibiblia?"

5. Nini maana ya "kanuni ya kibiblia?"

6. Nini maana ya "mifumo na kanuni za maisha ya Ufalme?"

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Katika sura chache zijazo utajifunza kanuni za msingi zinazoongoza maisha katika Ufalme wa Mungu. Kanuni hizi zinategemea amri zilizotolewa na Yesu. Tumia muhtasari ufuatao kusoma amri hizi.

AMRI ZA MFALME

TOBA:

-Tubuni:	Mathayo 4:17; Ufunuo 2: 5
-Njoo Kwangu:	Mathayo 11:28
-Tafuta Mungu wa kwanza, na haki yake:	Mathayo 6:33
-Samehe ikiwa una chochote dhidi ya mtu yeyote:	Marko 11:25
-Jikana mwenyewe:	Mathayo 16:24
-Uulize. ..tafuta ... kubisha:	Mathayo 7: 7
-Jitahidi kuingia katika lango nyembamba:	Luka 13:24

IMANI:

-Iamini Injili:	Marko 1:15
-Umwamini Mungu, niamini pia mimi:	Yohana 14: 1
-Mwamini yeye ambaye (Mungu) alimtuma:	Yohana 6: 28-29
-Niamini mimi kuwa niko katika Baba Yeye ndani Yangu:	Yohana 14:11
-Iamini matendo ... mimi hufanya:	Yohana 10: 37-38
-Wakati mnayo nuru, amini nuru:	Yohana 12:36
-Amini kwamba unapokea:	Marko 11:24

KUZALIWA MPYA:

-Lazima uzaliwe mara ya pili:	Yohana 3: 7
-Takasa kwanza yaliyo ndani:	Mathayo 23:26

- Uufanye mti kuwa mzuri, na matunda yake kuwa mazuri: Mathayo 12:33
- Kakaa ndani Yangu, nami ndani yako: Yohana 15 : 4
- Iweni na chumvi ndani yenu: Marko 9:50
- Kazi ... kwa chakula hicho cha kudumu: Yohana 6:27
- Furahini, majina yenu yako mbinguni: Luka 10:20.

KUPOKEA MZUKA MTAKATIFU:

- Pokeeni Roho Mtakatifu: Yohana 20:22
- Wacha watoto wajazwe kwanza: Marko 7:27
- Kama mtu yeyote ana kiu, na aje kwangu: Yohana 7: 37-39
- Tunza amri Zangu; mfariji mwingine: Yohana 14: 15-17
- Uliza ... na uingiliaji: Yohana 16:24; Luka 11: 5-13
- Ang'arisha ... hata utakapovishwa nguvu: Luka 24:49
- Mfariji atashuhudia juu yangu na wewe pia: Yohana 15: 26-27

KUMFUATA YESU:

- Nifuate: Yohana 12:26
- Batizwa: Mathayo 3: 13-15; 28:19
- Haya fanya kwa kunikumbuka: Luka 22: 17-19
- Wewe pia tunapaswa kuoshana miguu: Yohana 13: 14-15
- Ikiwa mtu yeyote ananifuata ... achukue msalaba wake: Luka 9:23
- Jifunze kutoka kwangu: Mathayo 11:29
- Endelea katika Upendo Wangu: Yohana 15: 9

MAOMBI:

- Sali kila wakati: Luka 21:36
- Omba kwamba usiingie katika majaribu: Luka 22: 40-46
- Sali ... Bwana wa mavuno kwa watenda kazi: Luka 10: 2

- Waombee wale wanaokutumia vibaya: Luka 6:28
- Sali kwa Baba ... kwa jina langu: Mathayo 6: 6; Yohana 16: 24-26
- Baada ya njia hii basi ombeni: Mathayo 6: 9-13
- Unapoomba, usitumie kurudia bure: Mathayo 6: 7-8

IMANI:

- Iweni na imani kwa Mungu: Marko 11:22
- Usiwe asiye na imani: Yohana 20:27
- Usiwe na wasiwasi: Luka 12:29
- Usifikirie maisha yako: Mathayo 6: 25-34
- Usiache moyo wako fadhaika: Yohana 14: 1-27
- Uwe na moyo mkunjufu: Mathayo 14:27
- Usiogope: Marko 5:36; Luka 12: 4-7

WAAMINIFU KUPATA KIFO:

- Uwe mwaminifu hata kufa: Ufunuo 2:10
- Shika mfungo ulio nao: Ufunuo 3:11
- Wakati watu wakikutukana na kukutesa, furahi: Mathayo 5: 11-12; Luka 6:23
- Wanapokutesa katika mji huu, kimbilia mwingine: Mathayo 10:23
- Usifikirie utakavyosema: Mathayo 10:19
- Msilalamike ninyi kwa ninyi: Yohana 6: 41-43
- Tazameni, mkainue vichwa vyenu: Luka 21:28

KUHUBIRI INJILI:

- Hubiri Injili kwa kila kiumbe: Mathayo 10: 7; Marko 16:15
- Tubio inapaswa kuhubiriwa kwa jina la Kristo: Luka 24: 46-47
- Batiza kwa jina la Utatu: Mathayo 28:19
- wafundishe ... vitu vyote nimekuamuru: Mathayo 28:20

- Kile ninachokuambia ... ambacho kinasema: Mathayo 10:27; Marko 4:22
- Lisha kondoo zangu: Yohana 21: 15-17
- Ponya wagonjwa: Mathayo 10: 8

USHIRIKIANO:

- Chukua tahadhari na jihadhari na uchoyo: Luka 12:15
- Usiweke hazina duniani: Mathayo 6: 19-20
- Unalipa zaka ... na sio kuziacha zikifanywa: Mathayo 23:23
- Mpe huyo anakuuliza: Mathayo 5:42
- Toa sadaka ya vitu ulivyo navyo: Luka 11:41
- Ukitengeneza chakula cha jioni ... waite maskini: Luka 14: 12-13

UNAFIKI:

- Tahadhari juu ya chachu ya Mafarisayo: Luka 12: 1
- Tahadhari na waandishi: Luka 20: 46-47
- Msiifanye kulingana na matendo yao: Mathayo 23: 2-3
- Msiifanye nyumba ya Baba yangu kuwa ya biashara: Yohana 2:16
- Usifanye sadaka zako mbele za watu: Mathayo 6: 1-4
- lingia chumbani kwako na uombe kwa siri: Mathayo 6: 5-6
- Unapofunga ... usionekane kwa watu kufunga: Mathayo 6 : 16-18

UPOLE

- Chukua nira yangu juu yako: Mathayo 11:29
- Usitawale kama watu wa Mataifa wanavyofanya: Mathayo 20: 25-26
- Yeye atakayekuwa mkuu atakuwa mtumishi wa wote: Marko 10: 43-44
- Msiitwe Rabi: Mathayo 23: 8
- Usiketi kwenye chumba cha juu kabisa: Luka 14: 8-11
- Usifurahi, kwamba roho zinatii: Luka 10:20

-Sema "Sisi ni watumishi wasio na faida": Luka 17:10

UPENDO KWA WAZAZI:

- Pendaneni kama vile mimi nimewapenda ninyi: Yohana 15:12
- Msidharau mmoja wa wadogo hawa: Mathayo 18: 10-14
- Muwe na amani ninyi kwa ninyi ... na mpatanishwe: Mathayo 5: 23-24; Marko 9:50
- Suluhisha makosa na ndugu yako: Mathayo 18: 15-17
- Msamehe ndugu yako mara saba kwa siku: Mathayo 18: 21-22; Luka 17: 3-4
- Usihukumu kulingana na sura: Mathayo 7: 1-5; Yohana 7:24
- Usihukumiwe: Luka 6:37

UPENDO KAMILI:

- Kwa hiyo ninyi mkamilike: Mathayo 5:48
- Uza ulivyo navyo, na utoe sadaka: Mathayo 19:21; Luka 12: 32-33
- Wapende adui zako: Mathayo 5:44; 26:52
- Watendee mema wale wanaokuchukia: Luka 6: 27-28
- Kopesha, bila kutarajia chochote tena: Luka 6:35
- Usizuie uovu: Mathayo 5: 39-41
- Katika uvumilivu wako mtamiliki roho zenu: Luka 21:19

ONESHA UPENDO KWA MUNGU:

- Umpende Bwana Mungu wako
kwa moyo wako wote ... nafsi ... akili ... nguvu: Marko 12:30
- Mungu, na yeye tu utamtumikia: Mathayo 4:10
- Mwabudu Baba katika roho na ukweli: Yohana 4: 23-24
- Msimwite baba yako yeyote duniani: Mathayo 23: 9
- Usimjaribu Bwana Mungu wako: Mathayo 4: 7
- Mwogope (Mungu): Luka 12: 5

-Watu wote inapaswa kumheshimu Mwana: Yohana 5: 22-23

WAJIBU WAKO KWA MUNGU NA MTU:

-Mpe Kaisari vitu ambavyo ni vyake: Marko 12:17
-Usiape kabisa: Mathayo 5: 34-37; Marko 4:22
-Alichounganisha Mungu, mtu asikitenganishe: Mathayo 19: 5-6
-Kubaliana na mpinzani wako haraka: Mathayo 5:25
-Usizuie wengine kutoa pepo: Marko 9: 38-40
-Kula vitu ambavyo vimewekwa mbele yako: Luka 10:38
-Kusanya vipande ambavyo havipotei chochote: Yohana 6:12

WAJIBU WAKO KWA JIRANI YAKO:

-Mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe: Mathayo 19: 17-19
-Usiue: Mathayo 19:18
-Usizini; Mathayo 19:18
-Usiibe: Mathayo 19:18
-Usibeba shahidi wa uwongo: Mathayo 19:18
-Heshimu baba yako na mama yako: Mathayo 19:19
-Watendee wengine vile unavyotaka wafanye kwako: Luka 6:31

HEKIMA:

-Iwe wenye busara kama nyoka, wasio na hatia kama njiwa: Mathayo 10:16
-Tahadhari na wanadamu: Mathayo 10: 17
-Wacha (viongozi vipofu) peke yao: Mathayo 15: 12-14
-Usipe kitu kitakatifu kwa mbwa au nguruwe: Mathayo 7: 6
-Aliye na mkoba, na auchukue: Luka 22: 35-36
-Uulize anayestahili na akae hapo: Mathayo 10: 11-13; Luka 10: 5-7
-Vuta mavumbi ya miguu yako usipopokelewa: Luka 9: 5; 10: 10-11

KUTAFUTA MAANDIKO:

-Tafuta Maandiko:	Yohana 5:39
-Kumbuka neno ambalo nilisema:	Yohana 15:20
-Wacha maneno haya yatumbukie masikioni mwako:	Luka 9:44
-Chukua tahadhari kwa jinsi unavyosikia:	Luka 8:18
-Chukua tahadhari mnasikia:	Marko 4:24
-Ingalieni na chachu ya Mafarisayo:	Mathayo 16: 6-12
-Jihadharini na manabii wa uwongo:	Mathayo 7: 15-17

KUACHA NURU YAKO INAANGAA:

-Acha nuru yako iangaze:	Mathayo 5:16
-Hakikisha nuru iliyo ndani yako sio giza:	Luka 11:35
-Nenda ukazae matunda:	Yohana 15:16
-Na ninyi ni wenye huruma:	Luka 6:36
-Mwambie wakubwa mambo ambayo Bwana amekufanyia:	Marko 5:19
-Inua macho yako, utazame mashambani:	Yohana 4:35
-Tembea wakati mna nuru:	Yohana 12:35

KUJA KWA PILI KWA KRISTO:

-Shikilia kwa haraka mpaka nitakapokuja:	Ufunuo 2:25; 3: 2-3
-Kuweni tayari: Mwana wa Mtu anakuja:	Luka 12:40
-Kujaze viuno vyenu, taa zenu ziwaka;	Luka 12: 35-36
-Tahadhari ... isije ... mioyo yenu kuzidiwa:	Luka 21:34
-Kumbuka mke wa Lutu:	Luka 17: 31-32
-Tahadhari usije ukadanganywa:	Marko 13: 5-6; Luka 21: 8
-Tazama:	Marko 13: 34-37

SURA YA SABA

UTAMADUNI WA UFALME: KANUNI ZA UFALME - SEHEMU YA I MALENGO:

Baada ya kumaliza kozi hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza umuhimu wa kujua kanuni za Ufalme.
- Tambua kanuni za msingi zinazoongoza maisha katika Ufalme wa Mungu.
- Tambua msingi ambao kanuni za Ufalme zinategemea.
- Orodhesha sheria mbili za Ufalme ambazo kanuni zingine zote zinategemea.

AYA MUHIMU:

Nami nimekuwekea ufalme, kama vile Baba yangu alivyoniteua. (Luka 22:29)

UTANGULIZI

Injili ya Ufalme ni mwaliko kwa mwanadamu kurudi kwenye uwanja wa maisha ambao Mungu alikusudia hapo awali. Lakini Mungu hajaweka kiwango cha maadili na kutangaza kwamba ukishamaliza unaweza kuingia katika Ufalme. Kuna sharti moja la kuingia: Kutubu kutoka kwa dhambi ambayo husababisha kuzaliwa upya kiroho. Kupitia kutubu na kumpokea Yesu Kristo kama Mwokozi umezaliwa katika Ufalme huo na kuwa mkazi wa Ufalme.

Kukaa tena katika Ufalme wa Mungu kunahitaji mtindo mpya wa maisha unaotawaliwa na sheria za Ufalme. Maisha katika Ufalme wa kiroho huathiri ubora wa maisha katika ulimwengu unaoonekana. Mtindo wa maisha wa Ufalme ni kinyume kabisa na mtindo wa maisha wa falme za ulimwengu. Ni tofauti katika muundo na kanuni. Unapoingia katika Ufalme wa Mungu ni kama kuhamia nchi mpya. Lazima ujifunze utamaduni tofauti.

Katika ulimwengu wa asili, "utamaduni" ni tabia ambayo inatawala maisha katika jamii fulani. Katika hii na sura inayofuata utajifunza juu ya utamaduni wa Ufalme wa Mungu. Katika sura inayofuata, ukweli wa ziada juu ya Ufalme uliofunuliwa kupitia mifano utawasilishwa.

UMUHIMU WA KANUNI ZA UFALME *

Ni muhimu kujua kanuni zinazotawala maisha katika Ufalme wa Mungu kwa sababu:

LAZIMA UISHI KWA KANUNI ZA UFALME KUDUMISHA MAKAZI:

Ingawa toba ndiyo mahitaji pekee ya kuingia kwenye Ufalme, kuna mahitaji dhahiri ya kudumisha ukaazi. Yesu alisema:

Sio kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika Ufalme wa Mbingu; bali yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye Mbinguni. (Mathayo 7:21)

Mapenzi ya Baba, yaliyofunuliwa na Yesu Kristo, yalikuwa kwamba waamini watawaliwa na sheria za Ufalme.

YESU ALISEMA KANUNI ZA UFALME NI MUHIMU:

Katika Luka 12: 22-31 Yesu alifundisha kwamba Ufalme unapaswa kuwa jambo kuu la maisha. Alihitimisha kwa taarifa hii:

Bali utafuteni Ufalme wa Mungu; na haya yote mtazidishiwa. (Luka 12:31)

Ukitafuta Ufalme kwanza ... kanuni zake, mtindo wake wa maisha, Injili yake ... basi vitu vingine vyote muhimu maishani vitatolewa.

MATUNDA YA UFALME NI JARIBIO LA UMILIKI:

Yesu aliwaambia Wayahudi kwamba mtihani wa kumiliki Ufalme ulikuwa unaleta matunda yake (Mathayo 21:43). Matunda ya Ufalme ni yale ambayo nje huzalishwa na mtiririko wa maisha ya ndani, kama vile matunda kwenye mti wa asili ni bidhaa ya nje ya mtiririko wa maisha ndani. Ikiwa wewe ni mkazi wa Ufalme wa Mungu itaonekana katika mtindo wako wa maisha unaoonekana.

* Kila kitu Yesu alifundisha kilihusu Injili ya Ufalme. Katika kozi nyingine ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayoitwa "Mbinu za Kufundisha" mafundisho kamili ya Yesu yaliyoandaliwa na mada huwasilishwa. Utafiti wa "Mbinu za Kufundisha" kama kozi rafiki kwa hii inapendekezwa kwa kuwa orodha hii hairudiwi katika mwongozo huu. Mwanafunzi anaweza pia kusoma mafundisho ya Yesu kwa kutumia toleo la barua nyekundu ya Biblia. Hii ni Biblia ambayo ina kila kitu Yesu alifundisha kilichochapishwa kwa wino mwekundu, wakati salio la maandishi hayo yamechapishwa kwa wino mweusi.

KUTAWALA KWENYE UFALME WA BAADAYE LAZIMA UJUE KANUNI ZAKE:

2 Timotheo 2:12 inaonyesha kwamba waamini watatawala pamoja na Yesu katika Ufalme wa Mungu ujao. "Kutawala" maana yake ni "kutawala kwa nguvu na mamlaka." Ikiwa utatawala pamoja naye, lazima ujue sheria zinazotawala Ufalme.

MSINGI WA MISINGI YA UFALME

Msingi katika ulimwengu wa asili ni muundo wa msingi ambao kitu kimejengwa. Wakati wowote wanaume wanaposimamisha jengo lazima kwanza waweke msingi sahihi. Msingi inasaidia muundo wa juu au jengo linaloonekana.

Msingi wa Ufalme wa Mungu na kanuni zake zinazoongoza ni haki:

Lakini kwa Mwana anasema, Kiti chako cha enzi, Mungu, ni cha milele na milele; fimbo ya haki ni fimbo ya enzi ya Ufalme wako. (Waebrania 1: 8)

Fimbo ya enzi ni fimbo au fimbo iliyoshikwa mkononi kama nembo ya nguvu au mamlaka. Mamlaka au nguvu ya Ufalme wa Mungu ni haki. Sio haki ya kujiboresha au dini. Yesu alisema:

Kwa maana nawaambia, Kama haki yenu haizidi ile ya Waandishi na Mafarisayo, hamtaingia kamwe katika Ufalme wa Mbingu. (Mathayo 5:20)

Waandishi na Mafarisayo walikuwa viongozi wa dini wakati wa huduma ya Kristo hapa duniani. Uzoefu wao wa kiroho ulianzishwa katika majaribio yao wenyewe ya kuwa wenye haki. Walikuwa na sheria, kanuni, na mila nyingi ambazo zilitawala kila eneo la maisha.

Haki ambayo Ufalme umejengwa juu yake ni haki ya Mungu. Tumeambiwa:

Bali utafuteni kwanza Ufalme wa Mungu, na haki yake; na haya yote mtazidishiwa. (Mathayo 6:33)

Msingi wa Ufalme wa Mungu unasimama juu ya watu wenye haki wanaoishi maisha ya haki:

Lakini msingi thabiti uliowekwa na Mungu unasimama bila kutikisika, ikiwa ni muhuri na maandishi haya: Bwana anawajua walio wake na acha kila mtu anayejiita kwa jina la Bwana aachilie uovu wote na ajitenge mbali nao. (II Timotheo 2:19) Tafsiri ya *Amplified Bible*

Msingi wa Ufalme wa Mungu

Watu wenye Haki	→	Bwana anajua walio Wake
Kuishi Maisha Matakatiifu	→	Wacha kila mtu anayejiita kwa jina la Bwana aachilie uovu wote na asimame mbali nayo

Kuna viwango viwili vya kujitolea kwa haki hii. Hizi ni dhahiri katika kifungu kifuatacho:

Mtu mmoja akaja akamwuliza, Mwalimu mwema, nifanye jambo gani jema, ili nipate uzima wa milele?

Naye (Yesu) akamwambia, Kwa nini unaniita mwema? Hakuna mwema ila mmoja, ndiye Mungu: lakini ukitaka kuingia katika uzima, zishike amri.

Yule kijana akamwambia, "Haya yote nimeyashika tangu ujana wangu.

Yesu akamwambia, ukitaka kuwa mkamilifu nenda ukauze ulivyo navyo, uwape maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni; njoo unifuata.

Lakini yule kijana aliposikia maneno hayo, akaenda zake akiwa na huzuni; maana alikuwa na mali nyingi. (Mathayo 19: 16-17; 20-22)

Kuna kiwango kimoja cha haki kinachohitajika "kuingia maishani." Hii ndio haki inayokuja kupitia uzoefu mpya wa kuzaliwa wakati mtu ametakaswa kutoka kwa dhambi na kuanza kuishi kwa amri za Mungu. Lakini kuna kiwango kingine cha haki kinachojulikana kama ukamilifu (ukomavu wa kiroho). Ili kufikia ukamilifu inahitaji kujitolea kabisa kwa maadili ya ulimwengu, viwango, au mali ambazo ni za thamani kwako.

Hii haimaanishi sisi sote tunapaswa kuuza tunachomiliki na kuwapa maskini. Yesu alihitaji hii kwa mtu huyu kwa sababu tu utajiri wake ulikuwa muhimu sana kwake kuliko Mungu. Hakuna chochote ulimwenguni kinachoweza kuwa muhimu zaidi kwetu kuliko Mfalme. Ili kufikia ukamilifu ni lazima tuachane na kanuni za ulimwengu na tukubali kanuni za Ufalme wa Mungu.

KANUNI MBILI KUU ZA UFALME

Kuna kanuni mbili kuu za Ufalme ambazo kanuni zingine zote zinategemea. Alipoulizwa ni zipi amri kuu zaidi, Yesu alijibu:

... Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa akili yako yote.

Hii ndiyo amri ya kwanza na kuu.

Na ya pili inafanana nayo, Mpende jirani yako kama nafsi yako.

Juu ya amri hizi mbili hutegemea sheria yote na manabii. (Mathayo 22: 37-40)

Marko alirekodi taarifa hiyo kwa njia ifuatayo:

Yesu akamjibu, Amri ya kwanza ni hii, Sikia, Israeli; Bwana Mungu wetu ni Bwana mmoja.

Nawe mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa akili yako yote, na kwa nguvu zako zote; hii ndiyo amri ya kwanza.

Na ya pili ni kama hii, Mpende jirani yako kama nafsi yako. Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko hizi. (Marko 12: 29-31)

Yesu alisema amri ya pili kwa njia nyingine:

Kwa hiyo, kila kitu mtakachotaka watu wawatendee ninyi, nanyi fanyeni vivyo hivyo kwao; kwa maana hii ndiyo sheria na manabii. (Mathayo 7:12)

Kama mnavyotaka watu wawatendee ninyi, nanyi wafanyeni vivyo hivyo. (Luka 6:31)

Kwa muhtasari, kanuni mbili kuu za Ufalme wa Mungu ni:

1. Kumpenda Mungu kwa moyo wako wote, roho, akili na nguvu zako zote.
2. Kuwapenda na kuwafanyia wengine jinsi unavyojipenda mwenyewe na unataka wengine wafanye kwako.

Kanuni zingine zote za Ufalme zinategemea kanuni hizi mbili kuu. Kila kanuni ya Ufalme inahusiana na uhusiano wako na Mungu au watu wengine.

UFALME WAANZISHWA

Kuanzia wakati wa kuanzishwa kwa Ufalme, ilikuwa dhahiri kwamba muundo wake ulikuwa kinyume kabisa na muundo wa falme za ulimwengu huu. Baada ya malaika kumtokea bikira Maria na kumtangaza kuwa mama ya Mfalme anayekuja, Mariamu alimsifu Mungu. Maneno ya ibada yake yalikuwa ya unabii na yalifunua utaratibu mpya wa ulimwengu wa Ufalme wa Mungu:

Kwa maana yeye aliye hodari amenitendea mambo makuu, na jina lake ni takatifu.

Na rehema zake ziko juu yao wamchao kizazi kwa kizazi.

Ametenda nguvu kwa mkono wake; Amewatawanya wenye kiburi katika mawazo ya mioyo yao.

Amewashusha mashujaa katika viti vyao vya enzi, na amewainua walio chini.

Amewashibisha wenye njaa vitu vizuri; na matajiri amewaacha watupu. (Luka 1: 49-53)

Wenye kiburi na mashujaa wa ulimwengu walipaswa kushushwa chini, na wale wa kiwango cha chini kuinuliwa. Wenye njaa walitakiwa kushiba, wakati matajiri walipaswa kupelekwa mikono mitupu.

Wakati Yohana alianzisha Ufalme wa Mungu, utaratibu huo huo ulifunuliwa:

Kila bonde litajazwa, na kila mlima na kilima vitashushwa; na njia zilizopotoka zitanyooka, na njia zenye ukali zitasawazishwa;

Na wote wenye mwili watauona wokovu wa Mungu. (Luka 3: 5-6)

Muujiza wa kwanza ambao Yesu alifanya ni kugeuza maji kuwa divai. Hii ilionyesha kuwa sheria zinazosimamia Ufalme zingekuwa kinyume na zile za falme za asili za ulimwengu.

KANUNI ZA JUMLA: UTAMADUNI WA UFALME

Kanuni za msingi ambazo Ufalme wa Mungu unafanya kazi ni kinyume kabisa na fikira za kawaida za mwanadamu na muundo unaokubalika wa falme za kidunia. Kanuni hizi ni pamoja na:

KANUNI YA JUMLA:

Yesu aliweka kanuni ya msingi ya Ufalme: "Haitakuwa hivyo kati yenu."

Lakini Yesu aliwaita kwake, akasema, Mnajua ya kuwa wakuu wa Mataifa wanatawala juu yao, na wakuu wamepeva mamlaka juu yao.

Lakini haitakuwa hivyo kati yenu; lakini yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu, na awe mtumishi wenu;

Na yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu, na awe mtumwa wenu;

Kama vile Mwana wa Adamu hakuja kuhudumiwa lakini kuhudumu, na kutoa maisha yake kuwa fidia ya watu wengi. (Mathayo 20: 25-28)

Lakini ninyi hamtakuwa hivyo; lakini aliye mkubwa kati yenu na awe kama mdogo; na aliye wa kwanza ni kama atumikaye. (Luka 22:26)

Lakini haitakuwa hivyo kati yenu; lakini mtu anayetaka kuwa mkubwa kati yenu atakuwa mtumishi wenu.

Na yeyote kati yenu atakayekuwa wa kwanza, atakuwa mtumishi wa wote. (Marko 10: 43-44)

Ingawa Yesu alikuwa akishughulikia suala maalum la uongozi hapa, alianzisha pia kanuni ya jumla ya Ufalme: "Haitakuwa hivyo kati yenu." Ingawa viwango vya kidunia na falme za kidunia zinakubali kanuni fulani, kanuni za Ufalme wa Mungu ni tofauti ... "Haitakuwa hivyo kati yenu."

KANUNI YA UMOJA:

Kuna falme nyingi za kidunia, zote zimegawanyika kutoka kwa mtu mwingine. Kuna pia mgawanyiko ndani ya falme za kidunia ambazo husababisha mapinduzi na mapinduzi. Ufalme wa Mungu ni Ufalme wa umoja. Inaelezewa kama mwili mmoja wa kiroho na sehemu nyingi:

Kwa maana kama mwili ni mmoja, na una viungo vingi, na viungo vyote vya mwili huo, kwa kuwa ni vingi, ni mwili mmoja; ndivyo pia Kristo.

Kwa maana kwa Roho mmoja sisi sote tulibatizwa katika mwili mmoja, ikiwa tu Wayahudi au Wayunani, ikiwa ni watumwa au huru; na tumenyweshwa wote roho moja.

Kwa maana mwili si kiungo kimoja, bali ni vingi. (I Wakorintho 12: 12-14)

Wakazi wa Ufalme wa Mungu wameunganishwa pamoja katika Mungu na Yesu:

Ili wote wawe kitu kimoja; kama wewe, Baba, ulivyo ndani yangu, nami ndani yako, ili wao pia wawe wengi ndani yetu;

Na utukufu ulionipa nimewapa; ili wawe kitu kimoja, kama vile sisi tulivyo mmoja.

Mimi ndani yao, nawe ndani yangu, ili wawe wakamilifu. na ulimwengu uweze kujua ya kuwa wewe ndiwe uliyenituma, nawe umewapenda, kama ulivyonipenda mimi. (Yohana 17: 21-23)

Ufalme wa Mungu hauna uhusiano wowote na ufalme wa Shetani:

... Kila ufalme uliogawanyika juu yake unafanywa ukiwa; na kila mji au nyumba iliyogawanyika dhidi yake haitaweza kusimama;

Ikiwa Shetani anamfukuza Shetani, amegawanyika juu yake mwenyewe; basi ufalme wake utasimamaje?

Na ikiwa mimi kwa Beelzebuli natoa pepo, watoto wenu huwafukuza na nani? Kwa hiyo watakuwa waamuzi wenu.

Lakini ikiwa nikitoa pepo kwa Roho wa Mungu, basi Ufalme wa Mungu umekuja kwenu. (Mathayo 12: 25-28. Tazama pia Marko 3: 23-26 na Luka 11: 17-20)

Moja ya madhumuni makuu ya umoja katika Ufalme wa Mungu ni nguvu isiyo na kikomo inayozalisha. Yesu aliahidi:

Tena nawaambia, ya kwamba ikiwa wawili kati yenu watakubaliana juu ya kitu chochote watakachoomba, watafanywa na Baba yangu aliye mbinguni.

Kwa maana mahali ambapo wawili au watatu wamekusanyika kwa jina langu, mimi nipo hapo katikati yao. (Mathayo 18: 19-20)

Kwa sababu wakaazi wa Ufalme wa Mungu bado wako katika miili ya mwili, mgawanyiko unaweza kutokea mara kwa mara. Yesu alitoa maagizo ya kushughulikia migawanyiko kama hiyo katika Mathayo 18: 15-35.

KANUNI YA UPENYEZO:

Ufalme wa Mungu unapaswa kupenya ulimwenguni kwa njia mbili: Kama nuru na kama chumvi:

Ninyi ni chumvi ya dunia; lakini chumvi ikipotea, itakolezwa na nini? Basi haifai kitu tena, ila kutupwa nje, na kukanyagwa na watu.

Ninyi ni nuru ya ulimwengu. Mji uliowekwa juu ya mlima hauwezi kufichwa.

Wala watu hawawashi taa na kuiweka chini ya pishi, lakini juu ya kinara; na inawaangazia wote waliomo nyumbani.

Wacha nuru yenu iangaze mbele ya watu, ili wapate kuona matendo yenu mema, na kumtukuza Baba yenu aliye Mbinguni. (Mathayo 5: 13-16)

Hakuna mtu anayewasha taa, huiweka mahali pa siri, wala chini ya pishi, bali juu ya kinara, ili wale waingiao waone nuru.

Mwanga wa mwili ni jicho: kwa hivyo wakati jicho lako liko sawa, mwili wako wote pia umejaa nuru; lakini jicho lako likiwa bovu, mwili wako pia umejaa giza.

Jihadharini basi, mwanga ulio ndani yako usiwe giza.

Basi, ikiwa mwili wako wote umejaa nuru, hauna sehemu yenye giza, mwili wote utangaa, kama vile taa inayokuangazia ikikuangazia. (Luka 11: 33-36)

Chumvi ni nzuri, lakini ikiwa chumvi imepoteza ladha yake, itakolezwa na nini?

Haifai kwa ardhi, wala kwa mavi; lakini watu huitupa nje, Yeye aliye na masikio ya kusikia na asikie. (Luka 14: 34-35)

Akawaambia, Je! Taa inaletwa kuwekwa chini ya pishi au chini ya kitanda? Na sio kuweka juu ya kinara? (Marko 4:21)

**Chumvi ni nzuri; Iweni na chumvi ndani yenu, na muwe na amani kati yenu.
(Marko 9:50)**

Katika ulimwengu wa asili, chumvi hufanya kazi kimya. Inatumika kuhifadhi chakula, kuponya vidonda, na kuongeza ladha. Chumvi kidogo huathiri kiwango kikubwa cha chakula.

Katika ulimwengu wa kiroho, wakaazi wa Ufalme wanapaswa kupenya ulimwenguni kama chumvi. Zinapaswa kuhifadhi maadili na ubora wa Ufalme, kuwa dawa ya uponyaji kwa wengine, na kama ladha ya maisha. Wanapaswa kueneza Ufalme kwa utulivu. Kama chumvi, zinaweza kuathiri umati mkubwa wa wanadamu. Katika kifungu kingine, Yesu alilinganisha kupenya kwa Ufalme na chachu (Mathayo 13:33). Kama chumvi, chachu kidogo hufanya kazi kimya ili kupenya donge kubwa la mkate.

Katika ulimwengu wa asili, nuru hufunua giza. Inaonyesha njia ya kutoka gizani. Mwanga gizani hauwezi kutoroka. Mkazi wa Ufalme anapaswa kuwa nuru ya kiroho ulimwenguni. Anapaswa kufunua na kuonyesha njia ya kutoka gizani. Hataruhusu chochote maishani mwake (bushel) kuficha nuru ya Ufalme. Waumini wanapaswa kuishi maisha ya Ufalme kwa njia inayoonekana, wakipenya kwa ufalme falme za ulimwengu na Injili ya Ufalme.

KANUNI ZA MAOMBI:

Maombi katika Ufalme yanategemea kanuni tatu: Kuuliza, kutafuta, na kubisha:

Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata; bisha, na utafunguliwa;

Kwa maana kila aombaye hupokea; na yeye atafutaye hupata; na kwa yeye atabisha hodi atafunguliwa. (Mathayo 7: 7-8)

Kila ngazi ya maombi inazungumza juu ya ukali zaidi katika kumtafuta Mungu.

Yesu pia alitoa sala ya kielelezo kwa wakaaji wa Ufalme. Unaweza kuisoma katika Mathayo 6: 9-1. na Luka 11: 2-4.

KANUNI ZA IBADA:

Kanuni za msingi za ibada katika Ufalme zinaelezwa katika Mathayo 6: 1-18. Soma kifungu hiki katika Biblia yako. Kanuni za kimsingi za ibada ni pamoja na:

Kutoa:	Mtazamo wa nje	Mathayo 6: 1-4
Kuomba:	Mtazamo wa juu	Mathayo 6: 5-15
Kufunga:	Mtazamo wa ndani	Mathayo 6: 16-18

Sehemu zote tatu za ibada zinapaswa kufanywa kwa siri ili kubarikiwa na Mungu.

KANUNI YA KUWA ULELE WA MAONO:

Maono moja ya wakaazi wa Ufalme ni kutafuta kwanza Ufalme wa Mungu. Soma Mathayo 6: 19-34 na ulinganishe na Luka 12: 22-34:

- Yesu anazungumza juu ya umoja wa moyo katika Mathayo 6: 19-21.
- Anazungumza juu ya kutokuwa na maono moja katika Mathayo 6: 22-23.
- Anazungumza juu ya ubinafsi wa kujitolea katika Luka 16:13.
- Anazungumza juu ya useja wa huduma katika Mathayo 6:24 na Luka 9:60 na 62.
- Anazungumza juu ya useja kwa mawazo katika Mathayo 6: 25-32 na 34.

Mstari ufuatao muhtasari wa kanuni hii ya useja wa maono:

**Bali utafuteni kwanza Ufalme wa Mungu, na haki yake; na haya yote mtazidishiwa.
(Mathayo 6:33)**

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Je! Ni msingi gani ambao kanuni zingine zote za Ufalme zinategemea?

3. Je! Ni sheria mbili za Ufalme ambazo kanuni zingine zote zinategemea nini?

Kwanza: _____

Pili: _____

4. Toa sababu nne kwa nini ni muhimu kujua kanuni za Ufalme.

5. Unaweza kutumia Biblia yako kulinganisha kila mstari na kanuni inayofundisha. Tafuta aya katika safu wima ya kwanza. Chagua kanuni ya jumla kutoka kwa Safuwima ya Pili ambayo inafundishwa na aya hiyo. Andika nambari yake mbele ya kumbukumbu kwenye safu wima ya kwanza. Ya kwanza imefanywa kama mfano kwa wewe kufuata.

Safu wima ya Kwanza

Safu Wima ya Pili

a. ___ 2___ Mathayo 5: 13-16

1. Kanuni ya umoja

b. _____ I Wakorintho 12: 12-14

2. Kanuni ya kupenya

c. _____ Mathew 20:26

3. Kanuni za Maombi

d. _____ Mathew 7:7-12

4. Kanuni ya kijumla: Kanuni za ufalme hutofautiana na ulimwengu

e. _____ Mathew 6:1-18

5. Ulele wa Maono

f. _____ Mathew 6:19-34

6. Kanuni za ibada

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Fupisha kanuni za Ufalme zinazofundishwa katika kitabu cha Luka:

Luka 1: 33

4:43

6:20

7:28

8:1,10

9:2,11,27,60

10:9-11

11:2,17-20

12:31-32

13:18-29

14:15

16:16

17:20-21

18:16-29

19:11-15

21:10, 31

22:16-30

23:42, 50-51

SURA YA NANE

UTAMADUNI WA UFALME: KANUNI ZA UFALME - SEHEMU YA II

MALENGO:

Baada ya kumaliza kozi hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua tofauti za muundo kati ya Ufalme wa Mungu na falme za ulimwengu.

AYA MUHIMU:

Sikieni, ndugu zangu wapendwa. Je! Mungu hakuwachagua maskini wa ulimwengu huu matajiri wa imani, na warithi wa Ufalme ambao amewaahidi wale wampendao? (Yakobo 2: 5)

UTANGULIZI

Katika sura hii utajifunza zaidi juu ya utamaduni wa Ufalme wa Mungu unapoendelea kusoma kanuni za Ufalme. Utajifunza kanuni maalum za Ufalme huu wa kiroho ambao unategemea kanuni za jumla zilizojadiliwa katika Sura ya Saba.

TOFAUTI MAALUM: UTAMADUNI WA UFALME

Sasa wacha tujifunze juu ya kanuni maalum za Ufalme ambazo zinategemea kanuni za jumla ambazo tayari zimejadiliwa. Tofauti nyingi hizi zinapatikana katika Mathayo 5-7 na Luka 6. Soma sura hizi kabla ya kuendelea na masomo yako.

Vifungu hivi ni sehemu ya mafundisho ya Yesu ambayo yamejulikana kama "Mahubiri ya Mlimani" kwa sababu kwanza alifundisha kwenye mlima huko Israeli. Mahubiri haya yana kanuni nyingi maalum za Ufalme. Mahubiri hayahusishi kila hali ya maisha, lakini kanuni hizo zinawakilisha. Wanaanzisha muundo wa maadili na tabia inayotumika katika hali zote.

Sehemu ya kwanza ya mahubiri, Mathayo 5: 1-12 imejulikana kama "Heri" na inashughulikia mitazamo ya kimsingi ya Ufalme ambayo imebarikiwa na Mungu. Wale ambao wamebarikiwa hawana maadili ya kawaida ya jamii. Neno "heri" linalotumika katika kifungu hiki linamaanisha kuwa kukubaliwa na Mungu. Kuna tofauti kati ya kubarikiwa na kuwa mwenye furaha. Kubarikiwa kunategemea Mungu na hakuathiriwi na hali. Kuwa na furaha kunategemea mazingira ya maisha.

Hapa kuna tofauti kadhaa katika tamaduni ya Ufalme wa Mungu.

UFALME NI WA WALE WALIO MASIKINI KWA ROHO:

Heri maskini wa roho; maana ufalme wa mbinguni ni wao. (Mathayo 5: 3)

Ulimwengu unawaheshimu wale walio na mali. Mungu huwachagua maskini wa ulimwengu na kuwafanya matajiri katika imani:

Sikieni, ndugu zangu wapendwa. Je! Mungu hakuwachagua maskini wa ulimwengu huu matajiri wa imani, na warithi wa Ufalme ambao amewaahidi wale wampendao? (Yakobo 2: 5)

Akawainulia macho wanafunzi wake, akasema, Heri ninyi maskini, kwa maana ufalme wa Mungu ni wenu. (Luka 6:20)

MASKINI NI TAJIRI NA TAJIRI NI MASKINI:

Ulimwengu unasisitiza roho ya kujitegemea, kujieleza, na kujiboresha. Lakini Mungu anakubali wale ambao ni maskini katika roho ambao wanatambua kuwa hawana uwezo wa kujiokoa wenyewe, kukidhi mahitaji yao ya kiroho, au kutatua shida zao wenyewe.

Lakini ole wenu ninyi matajiri! Kwa maana umepokea faraja yako. (Luka 6:24)

HUZUNI HULETA FURAHA:

Kuna aina mbili za huzuni. Huzuni ya ulimwengu ni huzuni inayotokana na dhambi. Ni huzuni ambayo huja kwa kupitia mateso ya adhabu ya dhambi. Lakini huzuni hii haileti mabadiliko katika mtindo wa maisha. Huzuni ya kimungu ni huzuni kwa dhambi. Huzuni ya kimungu husababisha toba:

Kwa maana huzuni ya kimungu hufanya toba ya kupata wokovu isiyotubu; lakini huzuni ya ulimwengu huleta mauti. (1 Wakorintho 7:10)

Mungu anakubali huzuni kama hiyo. Anasema wale ambao wataipata watapata faraja:

Heri wale wanaoomboleza; kwa maana watafarijika. (Mathayo 5: 4)

Heri ninyi mnaolia sasa, maana mtacheka. (Luka 6:21)

Amin, amin, nawaambia, Mtalia na kuomboleza, lakini ulimwengu utafurahi; nanyi mtahuzunika, lakini huzuni yenu itageuzwa kuwa furaha. (Yohana 16:20)

Katika Ufalme, wale wanaoomboleza wanafarijiwa na huzuni huleta furaha. Furaha inageuka kuwa huzuni kwa wale walio katika falme za ulimwengu:

... Ole wako wewe unayecheka sasa! Kwa maana mtaomboleza na kulia. (Luka 6:25)

WAPOLE NI WASHINDI:

Upole sio udhaifu au ujinga. Kuwa mpole kunamaanisha kuwa mpole katika maumbile, usikasirike kwa urahisi, na kuwa na tabia laini. Ni kinyume cha kanuni za kidunia ambazo zinashauri "jithibitishe mwenyewe, simama kwa haki zako."

Upole sio sifa ya asili ya mtu wa mwili. Ni moja ya matunda ya kiroho ya Ufalme:

Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, upole, wema, imani,

Upole, kiasi; dhidi ya hizo hakuna sheria. (Wagalatia 5: 22-23)

Kila moja ya sifa hizi inapaswa kuwa tabia ya wakaazi wa Ufalme. Ni matunda ya kiroho ambayo ni matokeo ya kujazwa kwa Roho Mtakatifu. (Hizi zimejadiliwa kwa kina katika kozi nyingine ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayoitwa "Ministry Of the Holy Spirit.")

Ulimwengu hauchukui watu wapole kama washindi, lakini Mungu anaahidi wapole watairithi dunia:

Heri wapole; kwa maana watairithi nchi. (Mathayo 5: 5)

WENYE NJAA WAMESHIBISHWA:

Watu wana njaa baada ya vitu vingi katika falme za ulimwengu. Wana njaa baada ya nguvu, utajiri, mafanikio, na furaha. Wakazi wa Ufalme hawapaswi njaa ya vitu kama hivyo. Wanapaswa kutafuta haki ambayo ndiyo kanuni ya msingi ya Ufalme:

Heri wale wenye njaa na kiu ya haki; kwa maana watajazwa. (Mathayo 5: 6)

Heri ninyi wenye njaa sasa; kwa maana mtashibishwa ... (Luka 6:21)

Waumini wengine huenda kutoka mkutano wa kidini hadi mkutano wakitafuta "baraka" kutoka kwa Mungu. Hawaridhiki kamwe kiroho. Katika kanuni hii ya Ufalme, Yesu anafunua kwamba ni wale tu wenye njaa ya haki ndio watakaoshiba kiroho.

Unapokuwa na njaa katika ulimwengu wa asili, hauketi chini na kungojea chakula tu. Unachukua hatua kutosheleza njaa yako kwa kupata chakula na kuandaa chakula. Katika ulimwengu wa kiroho huwezi kukaa na kumngojea Mungu atosheleze njaa yako ya kiroho. Lazima utafute chakula cha kiroho kikamilifu kwa kuwasiliana na Mungu katika sala na kusoma Neno Lake lililoandikwa.

Wenye njaa wamejazwa katika Ufalme wa Mungu. Wale walio katika falme za ulimwengu wameachwa na njaa:

Ole wenu ninyi mnaoshiba! Kwa maana mtapata njaa .. (Luka 6:25)

WENYE REHEMA HUPATA REHEMA:

Kanuni za kidunia zinaonya kwamba ikiwa wewe ni mwenye huruma sana na wengine, watakutesa. Ikiwa unaonyesha fadhili nyingi, watakutumia faida. Kanuni za Ufalme zinafundisha kinyume. Ukionyesha rehema utapata rehema badala ya dhuluma:

Heri wenye huruma, maana watapata rehema. (Mathayo 5: 7)

BADALA YA INWARD KULIKO WALIOSIMAMIWA NJE:

Viongozi wa dini wa siku za Yesu walisisitiza utunzaji wa nje wa sheria na mila kuliko mitazamo ya moyoni. Walizingatia sana Sabato, walifunga mara kwa mara, wakasali wazi, na wakatoa masikini kwa maskini.

Lakini Yesu alisisitiza mitazamo ya ndani ya moyo badala ya dhabihu za nje. Alisema:

Heri wenye moyo safi; kwa maana watamwona Mungu. (Mathayo 5: 8)

Sio wale walio na ishara za nje za dini ambao watamwona Mungu. Ni wale walio na moyo safi.

AMANI BADALA YA MAPINDUZI:

Mapinduzi ni njia ya mabadiliko katika falme za ulimwengu. Wanaofanya amani ni wale ambao huleta mabadiliko katika Ufalme wa Mungu. Yesu alisema:

Heri wapatanishi; maana wataitwa watoto wa Mungu. (Mathayo 5: 9)

Amani haikimbii shida au ukosefu wa vita na mizozo. Amani ambayo Yesu alizungumzia ni tofauti na amani ya ulimwengu:

Amani ninawaachia, amani yangu nawapa; si kama ulimwengu unavyotoa, mimi nawapa. Msifadhaike mioyo yenu, wala isiogope. (Yohana 14:27)

Katika amani ya ulimwengu kuna hofu. Je! Wataweka mkataba wa amani? Je! Watatii ahadi zao? Katika amani ya Mungu, hakuna hofu. Ameahidi kuwaweka waumini katika amani kamili. Wanaweza kuwa na amani ya Mungu hata wakati wanaishi katika mazingira ya machafuko katika falme za ulimwengu.

WANAOTESWA WANALIPWA TUZO:

Kanuni hii ya Ufalme hutangaza baraka kwa wale wanaoteseka kwa sababu maalum: Kwa ajili ya haki.

Heri wale wanaoteswa kwa ajili ya haki; kwa maana ufalme wa mbinguni ni wao. (Mathayo 5:10)

Heri ninyi wakati watu watakapowachukia ninyi, na wakati watakapowatenganisha ninyi, na kuwakashifu, na kulitupa nje jina lenu kuwa baya, kwa ajili ya Mwana wa Mtu.

Furahini siku ile, na mruke kwa furaha; kwa maana tazama, thawabu yenu ni kubwa Mbinguni; kwa maana baba zao waliwatendea manabii vivyo hivyo. (Luka 6: 22-23)

Ole wenu wakati watu wote watasema mema juu yenu! Kwa maana baba zao waliwafanyia hivyo manabii wa uongo. (Luka 6:26)

Sio baraka ya jumla kwa wote wanaoteseka, kwa sababu watu wengine wanateseka kwa makosa yao wenyewe:

Kwa maana ni utukufu gani, ikiwa mkipigwa kwa mapigo ya makosa yenu, mtayachukua

kwa uvumilivu? Lakini ikiwa, ikiwa unafanya vizuri, na unateseka kwa hiyo, unavumilia, hii inakubalika mbele za Mungu. (I Petro 2:20)

Dhambi ndio inayosababisha mateso kadhaa:

Je! Yupo mgonjwa kati yenu? Na awaite wazee wa Kanisa; na wamuombee, wakimpaka mafuta kwa jina la Bwana.

Na sala ya imani itamwoko mgonjwa, na Bwana atamwinua; na ikiwa ametenda dhambi, atasamehewa.

Ungameni makosa yenu ninyi kwa ninyi, na kuombeana ili mpate kuponywa. Maombi ya bidii ya mtu mwenye haki yanafaa sana. (Yakobo 5: 14-16)

WADOGO NI WAKUU ZAIDI:

Ulimwenguni, ukuu umeinuliwa. Watu wanahesabiwa kuwa wakubwa ikiwa wamefanikiwa, maarufu, wana utajiri mkubwa au nguvu. Katika Ufalme wa Mungu, wale walio wakuu wanaishi na wanafundisha kanuni za Ufalme. Wanaweza kuhesabiwa kuwa wadogo katika falme za ulimwengu, lakini wao ni wakubwa katika Ufalme wa Mungu:

Basi, mtu ye yote atakayevunja mojawapo ya amri hizi ndogo, na kuwafundisha watu hivyo, ataitwa mdogo katika Ufalme wa Mbingu; (Mathayo 5:19)

WANYENYEKEVU WANAINULIWA:

Maana kila mtu ajikwezaye atashushwa; na anayejishusha atakwezwa. (Luka 14:11)

Na kila mtu ajikwezaye atashushwa; na yule atakayejishusha atakwezwa. (Mathayo 23:12)

WATUMISHI NI VIONGOZI:

Falme za ulimwengu zinawaheshimu sana viongozi. Wanaheshimiwa na kuinuliwa. Wanasubiriwa na watumishi na wanazingatiwa katika darasa la kijamii kuliko wengine wote.

Katika Ufalme wa Mungu, ili kukuongoza lazima uwe mtumishi:

Lakini Yesu aliwaita kwake, akasema, Mnajua ya kuwa wakuu wa Mataifa wanatawala juu yao, na wakuu wamepewa mamlaka juu yao.

Lakini haitakuwa hivyo kati yenu; lakini yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu, na awe mtumishi wenu; Na yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu, na awe mtumwa wenu;

Kama vile Mwana wa Adamu hakuja kuhudumiwa lakini kuhudumu, na kutoa maisha yake kuwa fidia ya watu wengi. (Mathayo 20: 25-28)

Lakini ninyi hamtakuwa hivyo; lakini aliye mkubwa kati yenu na awe kama mdogo; na aliye wa kwanza ni kama atumikaye. (Luka 22:26)

Lakini sivyo itakavyokuwa kati yenu; lakini yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu, atakuwa mtumishi wenu, na yeyote kati yenu atakayekuwa wa kwanza, atakuwa mtumishi wa wote. (Marko 10: 43-44)

Lakini aliye mkubwa kati yenu atakuwa mtumwa wenu. (Mathayo 23:11)

WA MWISHO NI WA KWANZA:

Wale ambao ni wa kwanza katika falme za ulimwengu ni wa mwisho katika Ufalme wa Mungu:

Lakini walio wa kwanza watakuwa wa mwisho; na wa mwisho watakuwa wa kwanza. (Mathayo 19:30)

Kwa hivyo wa mwisho watakuwa wa kwanza na wa kwanza watakuwa wa mwisho ... (Mathayo 20:16)

Na tazama, wako wa mwisho watakaokuwa wa kwanza, na wako wa kwanza watakaokuwa wa mwisho. (Luka 13:30)

MDOGO HUWA MKUU:

Yesu alionyesha kanuni hii kwa mifano ya asili ya mbegu ya haradali, chachu, na sarafu ya mjane:

... Ufalme wa mbinguni umefanana na punje ya haradali, ambayo mtu alitwaa, akapanda katika shamba lake;

Ambayo kwa kweli ni ndogo kuliko mbegu zote; lakini ikishakua, ndio iliyo kuu kati ya mimea, na ikawa mti, hata ndege wa angani huja na kukaa katika matawi yake.

... Ufalme wa mbinguni umefanana na chachu, ambayo mwanamke alitwaa, akaificha katika vipimo vitatu vya unga, hata ikawa chachu yote. (Mathayo 13: 31-33. Tazama pia Marko 4: 30-32)

Akainua macho yake, akaona matajiri wakitupa zawadi zao katika sanduku la hazina. Akaona pia mjane mmoja maskini akitia humo sarafu mbili.

Akasema, Amin, amin, nawaambia, huyu mjane maskini ametia zaidi ya wote.

Kwa maana hawa wote wametoa kwa wingi katika matoleo ya Mungu; (Luka 21: 1-4)

YENYE DHAMANA HUWA ISIYO NA DHAMANA:

Akawaambia, Ninyi ndio mnajihesabia haki mbele za watu; lakini Mungu anajua mioyo yenu; (Luka 16:15)

WAKUBWA WANAKUWA WATOTO:

Katika Ufalme wa Mungu, watu wazima lazima wawe kama watoto. Hii inamaanisha ni lazima wapokee Injili ya Ufalme kwa njia ile ile kama mtoto: Kwa imani rahisi.

Wakati huo huo wanafunzi walimwendea Yesu, wakisema, ni nani aliye mkuu katika Ufalme wa Mbingu?

Yesu akamwita mtoto mdogo, akamweka katikati yao.

Akasema, Amin, nawaambia, Msipobadilika na kuwa kama watoto wadogo, hamtaingia katika Ufalme wa Mbingu.

Yeyote yule atakayejinyenyekeza kama mtoto huyu mdogo, ndiye aliye mkubwa katika Ufalme wa Mbingu. (Mathayo 18: 1-4) Lakini Yesu aliwaita kwake, akasema, Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie;

Amin, nawaambia, Yeyote atakayeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mchanga hataingia ndani kamwe. (Luka 18: 16-17).

POTEZA MAISHA YAKO KUIOKOA:

Amin, amin, nawaambia, punje ya ngano isipoanguka ardhini na kufa, hukaa peke yake; lakini ikifa, huzaa matunda mengi. (Yohana 12:24)

Kwa maana yeyote anayetaka kuokoa maisha yake atayapoteza; lakini mtu yeyote atakayepoteza maisha yake kwa ajili yangu na ya Injili, huyo atayaokoa. (Marko 8:35) Yeye aonaye uhai wake ataupoteza; na yule apoteaye maisha yake kwa ajili yangu ataipata. (Mathayo 10:39)

Unapoteza maisha yako kwa kukataa raha na viwango vya ulimwengu ili kumfuata Mfalme:

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu yeyote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, achukue msalaba wake, anifuata.

Kwa maana yeyote anayetaka kuokoa maisha yake atayapoteza; na mtu yeyote atakayepoteza maisha yake kwa ajili yangu ataipata. (Mathayo 16: 24-25)

CHUKIA MAISHA BADALA YA KUYAPENDA:

Yeye aipendaye nafsi yake ataiangamiza; naye aichukiaye nafsi yake katika ulimwengu huu ataisalimisha hata uzima wa milele (Yohana 12:25).

TOA KUPOKEA:

Toeni, nanyi mtapewa; kipimo kizuri, kilichoshinikizwa, na kutikiswa pamoja, na kutiririka, watu watawapa kifua mwenu. Kwa kuwa kipimo kile kile mpimacho ndicho mtakachopimiwa nanyi. (Luka 6:38)

ISIWOWEZEKANA INAWEZEKANA:

Akasema, mambo ambayo hayawezekani kwa wanadamu yanawezekana kwa Mungu. (Luka 18:27)

Yesu akawatazama, akawaambia, Kwa watu haiwezekani; lakini kwa Mungu mambo yote yanawezekana. (Mathayo 19:26)

Yesu akawatazama, akasema, Kwa wanadamu haiwezekani, lakini kwa Mungu haiwezekani, maana kwa Mungu mambo yote yanawezekana. (Marko 10:27)

VIPOFU KUONA NA WAONAO KUPOFUKA:

Yesu akasema, "Kwa hukumu nimekuja ulimwenguni, ili wale wasioona wapate kuona; na wale wanaoona wapate kuwa vipofu. (Yohana 9:39)

Yesu alikuja kuwapa maono ya kiroho wale waliopotea katika giza la kiroho. Wale ambao walidhani walikuwa na maono ya kiroho kupitia mapokeo ya dini walikuwa kweli vipofu.

CHUKUA JOKI/NIRA NA MZIGO ILI KUPUMZIKA:

Nira ni kipande cha vifaa vinavyotumika kuoanisha wanyama wawili kuvuta jembe. Inazungumzia kazi. Mzigo ni kitu kinachobebwa. Ni uzani. Yesu alisema:

Njooi kwangu, ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha.

Jitie nira yangu, na ujifunze kwangu: kwa kuwa mimi ni mpole na mnyenyekevu wa moyo; nanyi mtapata raha kwa roho zenu.

Kwa maana nira yangu ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi. (Mathayo 11: 28-30)

Unapata raha ya kweli kwa kufungwa nira pamoja na Yesu kubeba mzigo wake. Mzigo wake ni kwamba Injili ya Ufalme ipanuliwe kwa mataifa ya ulimwengu.

KUTAFTA HAZINA YA MBINGUNI BADALA YA DUNIANI

Msijiwekee hazina duniani, ambapo nondo na kutu huharibika, na ambapo wezi huvunja na kuiba.

Lakini jiwekeeni hazina Mbinguni, ambapo nondo wala kutu haziharibiki, na ambapo wezi hawavunji wala hawaibi: Kwa kuwa ilipo hazina yako, ndipo moyo wako pia utakuwapo. (Mathayo 6: 19-21)

Yesu alilinganisha wale wanaosisitiza hazina za kidunia na mpumbavu:

Ndivyo alivyo mtu anayejiwekea hazina, lakini si tajiri kwa Mungu. (Luka 12:21)

KUTAFTA UTUKUFU WA MBINGUNI BADALA YA DUNIANI

Anayesema juu yake mwenyewe hutafuta utukufu wake mwenyewe; lakini yule anayetafuta utukufu wake aliyemtuma, huyo ni kweli, na hakuna udhalimu ndani yake. (Yohana 7:18)

Je! Mnawezaje kuamini, ninyi mnaopokeana heshima, na wala msitafute heshima itokayo kwa Mungu tu. (Yohana 5:44)

Yesu akajibu, Ikiwa najiheshimu mwenyewe, heshima yangu si kitu; ni Baba yangu ambaye ananiheshimu; ambaye mnasema ya kwamba yeye ni Mungu wenu. (Yohana 8:54)

TARAFU BADALA YA MATOKEO YA AMANI:

Yesu ni amani. Alipokuja ulimwenguni kwa umbo la mwili, amani ilikuwa duniani. Lakini Yesu alileta mgawanyiko badala ya amani kwa falme za ulimwengu. Familia, miji, na falme ziligawanyika kwa sababu yake. Wengine walimwamini na kumpokea kama Mfalme. Wakawa wakaazi ya Ufalme kupitia kuzaliwa upya kiroho. Wengine hawakumkubali Yesu kama Mfalme na hawakuwa sehemu ya Ufalme. Hii ilisababisha mgawanyiko:

Je! Mnadhani nimekuja kuleta amani duniani? Nakwambia, La; bali mgawanyiko.

Kwa maana tangu sasa watakuwa watu watano katika nyumba moja wamegawanyika, watatu dhidi ya wawili, na wawili dhidi ya watatu.

Baba atagawanyika dhidi ya mwana, na mwana dhidi ya baba; mama dhidi ya binti, na binti dhidi ya mama; mama mkwe dhidi ya mkwewe, na mkwe dhidi ya mama mkwewe. (Luka 12: 51-53)

... Na maadui wa mtu watakuwa watu wa nyumbani mwake. (Mathayo 10:36)

ILİYOFUNIKWA INAFUNULIWA:

... Hakuna kitu kilichofunikwa ambacho hakitafunuliwa; na siri, ambayo haitajulikana.

Yale ninayowaambia gizani, yasemeni kwa nuru; na kile mnachosikia masikioni, hubirini juu ya dari. (Mathayo 10: 26-27)

UFALME HUPELEKWA KWA WENYE DHAMBI BADALA YA HAKI:

**... kwa maana sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi watubu.
(Mathayo 9:13)**

YA KIROHO KUSISITIZWA BADALA YA ASILI

**Kwa maana Ufalme wa Mungu si chakula na kinywaji; bali haki, na amani,
na furaha katika Roho Mtakatifu. (Warumi 14:17)**

**Kwa maana Ufalme wa Mungu haumo kwa neno, bali katika nguvu. (1
Wakorintho 4:20)**

TOFAUTI ZA NYONGEZA

Tumia chati ifuatayo kusoma tofauti zingine kati ya Ufalme wa Mungu na falme za ulimwengu:

Njia mbili na milango miwili:	Mathayo 7: 13-14
Manabii wawili:	Mathayo 7:15
Miti miwili:	Mathayo 7: 17-20; Luka 6: 43-44
Madai mawili:	Mathayo 7: 21-23
Nyumba mbili:	Mathayo 7: 24-27; Luka 6: 46-49

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Kwenye kila tupu weka neno sahihi kukamilisha sentensi:

Kanuni maalum za Ufalme

- a. Masikini ni_____.
- b. Huzuni huleta_____.
- c. Wapole ni_____.
- d. Wenye njaa ni_____.
- e. Wenye rehema hupata_____.
- f. Ndani badala ya _____ inasisitizwa.
- g. Mgawanyiko badala ya_____.
- h. Wanaoteswa ni _____.
- i. Kidogo ni _____.
- j. Wanyenyekevu ni_____.
- k. Watumishi ni_____.
- l. Ya mwisho ni_____.
- m. Ndogo huwa_____.
- n. Kinachoheshimika sana ki _____.
- o. Watu wazima huwa kama_____.
- p. Unakufa kwa_____.
- q. Unapoteza maisha yako kwa _____.
- r. Unachukia maisha badala ya_____.

- s. Unatoa kwa _____.
- t. Jambo lisilowezekana ni _____.
- u. Wale wasioona _____.
- v. Unachukua nira na mzigo ili _____.
- w. Hazina za mbinguni badala ya _____ zinasisitizwa.
- x. Hiyo imefunikwa ni _____.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kuendelea kusoma kwako kwa kulinganisha katika Ufalme wa Mungu kagua zile zilizoorodheshwa katika 2 Wakorintho 6: 8-10 na uziorodheshe hapa chini.

SURA YA TISA

UTAMADUNI WA UFALME: KANUNI ZA UFALME - SEHEMU YA TATU

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza uhusiano kati ya sheria ya Agano la Kale na kanuni za Ufalme wa Agano Jipya.
- Tambua kanuni za Agano Jipya zilizopanuliwa kutoka kwa sheria za Agano la Kale.

AYA MUHIMU:

Na watu walipogundua, wakamfuata: naye akawapokea, akasema nao juu ya ufalme wa Mungu, akawaponya wale waliohitaji kuponywa. (Luka 9:11)

UTANGULIZI

Sura hii inaendelea kujifunza juu ya utamaduni wa Ufalme wa Mungu kwa kuchunguza uhusiano kati ya sheria ya Agano la Kale na kanuni za Agano Jipya.

HAZINA ZA ZAMANI NA MPYA

Moja ya mifano ambayo Yesu alitoa juu ya Ufalme wa Mungu ilisisitiza mchanganyiko wa zamani na mpya katika kanuni za Ufalme:

Akawaambia, Kwa hivyo kila mwandishi aliyefundishwa kwa Ufalme wa Mbingu ni kama mtu mwenye nyumba, ambaye hutoa katika hazina yake vitu vipya na vya zamani. (Mathayo 13:52)

Kanuni za Ufalme zilizofundishwa na Yesu zilikuwa za zamani na mpya. Yesu aliwaita "hazina za zamani na mpya." Sheria iliyopewa Musa na Mungu na iliyoandikwa katika Kutoka, Mambo ya Walawi na Kumbukumbu la Torati ikawa msingi wa kanuni mpya za maisha katika Ufalme. Sheria ya Agano la Kale ilikuwa maalum na inajali matendo ya

nje. Kanuni mpya za Ufalme zilizofundishwa na Yesu zilijumuishwa zaidi na zinajali mitazamo ya ndani.

Mafundisho ya Yesu hayakuondoa sheria, lakini ilitimiza:

Msifikirie kuwa nimekuja kuharibu sheria au manabii: sikuja kutangua, bali kutimiza.

Kwa maana, amin, nawaambia, Mpaka mbingu na nchi zitakapopita, nukta moja au nukta moja ya torati haitapita kamwe, hata yote yatimie. (Mathayo 5: 17-18)

Akawaambia, Haya ndiyo maneno niliyowaambia nilipokuwa nikiwa pamoja nanyi, kwamba ni lazima mambo yote yatimizwe, yaliyoandikwa katika torati ya Musa, na katika manabii, na katika zaburi. mimi. (Luka 24:44).

Yesu alipanua kanuni za Ufalme juu ya msingi wa Agano la Kale. Hakuondoa kanuni za zamani. Aliwavua tu mtego wa nje wa dini ambao ulisababisha tabia ya kukosa ukweli wa ndani wa Ufalme.

Mafundisho ya Yesu yalipatana na Agano la Kale, lakini yalikuwa katika kutokuelewana na viongozi wa dini wa wakati huo. Waandishi na Mafarisayo waliongeza mila na tafsiri zao kwa sheria ya Mungu. Walijali na "barua ya sheria," ambayo ni, kuweka kila undani wa sheria, pamoja na mila na tafsiri zao. Yesu alisisitiza "roho ya sheria," kanuni za jumla zilizo nyuma ya sheria.

WAZEE HAKUWEZA KUWA NA MPYA

Kanuni hizi za Ufalme zilizofundishwa na Yesu hazingeweza kupatikana katika muundo wa zamani wa kidini. Yesu alisema hadithi mbili kuonyesha hii. Alizungumzia mavazi ya zamani na mapya:

Hakuna mtu awezaye kuweka kipande cha nguo mpya kwenye nguo ya zamani; (Mathayo 9:16)

Hakuna mtu awezaye kushona kipande cha nguo mpya kwenye vazi la zamani; (Marko 2:21)

Akawaambia mfano: Hakuna mtu awezaye kuweka kipande cha nguo mpya juu ya nguo ya zamani; ikiwa sivyo, basi mpya hukodi, na kipande kilichotolewa kutoka kwa kipya hakipatani na cha zamani. (Luka 5:36)

Alisema pia juu ya divai ya zamani na mpya:

Wala watu hawaiti divai mpya katika viriba vikuukuu; la sivyo viriba vimevunjika, divai ikamwagika, na viriba vikaharibika; (Mathayo 9:17)

Wala hakuna mtu awekaye divai mpya katika viriba vikuukuu; la sivyo divai mpya hupasua viriba, na divai ikamwagika, na viriba vikaharibika; (Marko 2:22)

Wala hakuna mtu awekaye divai mpya katika viriba vikuukuu; Kama sivyo, divai mpya itavipasua viriba, ikamwagika, na viriba vikaangamia.

Lakini divai mpya inapaswa kutiwa katika viriba vipya; na zote mbili zimehifadhiwa.

Hakuna mtu ambaye amekwisha kunywa divai ya zamani atamani mpya, maana anasema, ya zamani ni bora. (Luka 5: 37-39)

Mifumo ya zamani ya kidini haikuweza kuwa na "divai mpya" ya kanuni za Ufalme. Mvinyo mpya lazima umwaga ndani ya vyombo vipya. Hii ndio sababu kuingia katika Ufalme ilikuwa kwa kuzaliwa upya kiroho. Ilikuwa ni lazima kuruhusu muda wa miundo hii ya zamani ya kidini kubadilika kwa sababu wale ambao walikuwa wamezoea watasema, "Ya zamani ni bora."

Yesu hakuharibu muundo wa zamani wa kidini. Aliruhusu ihifadhiwe wakati huo huo akimimina "divai mpya" katika vyombo vipya vya kiroho vya wanaume na wanawake waliozaliwa upya katika Kristo Yesu. Aliruhusu wakati wa mabadiliko kutoka kwa zamani hadi mpya.

Huu ni ufunguo muhimu katika kuingiza Injili ya Ufalme katika jamii zilizo na dini zilizopo. Mkazo unapaswa kuwa juu ya kumwaga "divai mpya" katika vyombo vipya, sio kutumia juhudi katika kuharibu muundo wa kidini wa jadi. Ya zamani yataondolewa kwani wanaume na wanawake hupata "divai mpya" kuwa bora.

MFUMO YA UTAMBULISHO

Katika Injili zote unaweza kutambua "hazina za zamani na mpya" kwa kutazama muundo ufuatao:

1. Yesu anatambulisha mafundisho haya na vishazi "Imesemwa," "Imeandikwa" au "Je! Hamjasoma?"
2. Sheria ya Agano la Kale imeelezwa.
3. Ndipo Yesu anaongeza, "Lakini mimi nakuambia."
4. Kanuni ya Ufalme wa Agano Jipya, iliyopanuliwa juu ya sheria ya Agano la Kale, inasemwa.

HAZINA ZA UFALME

Chati ifuatayo inafupisha "hazina za zamani na mpya" za Ufalme uliofunuliwa na Yesu. Tafuta kila rejeleo ili ujifunze kanuni hizi za Ufalme.

	Hazina ya Kale	Hazina mpya
	"Imesemwa"	"Lakini nakuambia"
Mathayo kimoja.	Usiue.	Hasira bila sababu ni kitu
5: 21-26		
Mathayo ya ndani	Ibada ya inategemea matendo ya nje.	Ibada inategemea mitazamo
5: 23-24;		
6: 1-8;		
23: 14,23-27		
Marko		
7: 6-8		
11: 25-26		
Luka 18: 10-14		
Mathayo	Usizini.	Mawazo ni sawa na kitendo.
5: 27-32		
Mathayo	Usiape mwenyewe.	Usiape kwa chochote.
5: 33-37		
23: 16-22		
Mathayo	Kurudisha mabaya kwa mabaya.	Rudisha mema kwa mabaya.
5: 38-42		
Mathayo	Mpende jirani yako.	Mpende adui yako.
5: 43-47		
Luka 6: 27-35		
Mathayo	Utakatifu huja kwa kufuata mila ya mwanadamu	Utakatifu ni kuweka amri za Mungu
15: 3-9		
Marko 7: 7-13		
Mathayo	Mtu alifanywa kwa ajili ya Sabato	Sabato ilitengenezwa kwa

12:3-14 na lazima ushike alama ya sheria zake za kina ajili yamwanadamu.

Marko

2: 23-28;

3: 1-6;

Luka

6: 1-11;

Yohana

5: 1-47

Sabato .

Mathew Mkazo wa juu ya utakatifu wa nje. Mkazo juu ya utakatifu wa ndani.

15: 10-20;

Marko

7: 14-23

Mathayo Talaka ya kwa kila sababu.

Talaka sio asili ya Mungu

5: 31-32;

mpango lakini inaruhusiwa tu kwa sababu chache

19: 1-9.

Marko

10: 2-12

Chati uliyojifunza tu haijumuishi "hazina zote za zamani na mpya." Inazingatia mifano kuu ya kuanzisha muundo ambao utakuwezesha kuendelea na masomo peke yako.

Soma Injili (Mathayo, Marko, Luka, na Yohana) na uangalie mfano huu. Tumia sehemu ya "Kwa Utafiti Zaidi" ya sura hii kufanya nyongeza zingine kwenye chati hii ya hazina za zamani na mpya za Ufalme.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Andika neno "zamani" kwenye tupu mbele ya kila taarifa inayoelezea sheria ya Agano la Kale. Andika neno "mpya" juu ya tupu mbele ya kila taarifa inayoelezea kanuni za Ufalme wa Agano Jipya.

- a ._____ Kujali zaidi na mitazamo ya ndani.
- b ._____ Kujali zaidi na vitendo vya nje.
- c ._____ Maana zaidi.
- d ._____ Jumuisha zaidi.
- e ._____ Barua ya sheria.
- f ._____ Roho ya sheria.
- g ._____ Usiue.
- h ._____ Hasira bila sababu ni kitu kimoja.
- i ._____ Usiape kwa chochote.
- j ._____ Usiape mwenyewe.
- k ._____ Rudisha mema kwa mabaya.
- l ._____ Rudisha mabaya kwa mabaya.
- m ._____ Mpende jirani yako.
- n ._____ Mpende adui yako.
- o ._____ Ibada inategemea mitazamo ya ndani
- p ._____ Ibada inategemea matendo ya nje.
- q ._____ Sabato iliyotengenezwa kwa ajili ya mwanadamu.
- r ._____ Mtu aliyetengenezwa kwa ajili ya Sabato.
- s ._____ Utakatifu ni kushika mila za wanadamu.
- t ._____ Utakatifu ni kuzishika amri za Mungu.
- u ._____ Mkazo juu ya utakatifu wa nje.

v ._____ Mkazo juu ya utakatifu wa ndani.

w ._____ Talaka kwa sababu ndogo.

x ._____ Talaka kwa kila sababu.

3. Tia alama ya duara kwenye jibu sahihi ili kukamilisha sentensi hii:

Yesu alikuja ku_____

a. Vunja sheria ya Agano la Kale.

b. Timiza sheria ya Agano la Kale.

4. Kuna uhusiano gani kati ya sheria ya Agano la Kale na kanuni za Ufalme wa Agano Jipya?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Hakuna marejeleo mengi ya moja kwa moja juu ya Ufalme katika kitabu cha Yohana, lakini yale machache yaliyotajwa ni muhimu:

Yohana 1: 45-49: Nathanaeli anamkubali Yesu kama Mfalme na utimilifu ulio hai wa unabii wa Agano la Kale.

Sura ya Tatu ya Yohana: Hii ni moja ya sura muhimu zaidi zinazoelezea jinsi ya kupata kuingia kwa Ufalme wa Mungu.

Yohana 18:36: Rejea muhimu juu ya Ufalme: Inaanzisha kanuni kwamba Ufalme sio ufalme wa ulimwengu huu.

2. Endelea na masomo yako ya "hazina za zamani na mpya" katika vitabu vya Mathayo, Marko, Luka, na Yohana. Rekodi uvumbuzi wako kwenye chati hapa chini:

Hazina ya Kale

"Imesemwa"

Hazina mpya

"Lakini nakuambia"

SURA YA KUMI

MIFANO YA UFALME

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "fumbo."
- Eleza kwa nini Yesu alitumia mifano kufundisha kanuni za Ufalme.
- Tambua mada kuu ya mifano ya Yesu.
- Jifunze mifano ya Yesu ili ujifunze kanuni za Ufalme.

AYA MUHIMU:

Akajibu, akawaambia, Kwa sababu mmepewa wewe kujua siri za Ufalme wa Mbingu, lakini wao hawajapewa. (Mathayo 13:11)

UTANGULIZI

Katika sura zilizopita ulijifunza kanuni za kimsingi zinazoongoza maisha katika Ufalme wa Mungu. Wakati wa huduma yake ya kidunia, Yesu alitumia njia ya kipekee ya kufundisha inayoitwa "mifano" kufunua ukweli mwingine wa kiroho juu ya Ufalme.

Katika sura hii utajifunza mifano ni nini na kwa nini Yesu aliitumia kufundisha kanuni za Ufalme. Utasoma pia mifano iliyochaguliwa ili ujifunze kanuni za Ufalme.

MFANO NI NINI?

Mfano ni hadithi inayotumia mfano kutoka kwa ulimwengu wa asili kuonyesha ukweli wa kiroho. Maana halisi ya neno "fumbo" ni "kuweka kando kulinganisha." Katika mifano, Yesu alitumia mfano wa asili na kuilinganisha na ukweli wa kiroho. Mfano ni hadithi ya kidunia iliyo na maana ya Mbinguni. Hiyo ambayo ni ya asili ni kitu ambacho unaweza kuona na akili zako. Unaweza kuiona, kuisikia, au kuigusa. Kile ambacho ni cha kiroho kinaweza kuzingatiwa tu na hisia za kiroho.

MADA YA MIFANO

Mada kuu ya mifano ya Yesu ilikuwa Ufalme wa Mungu. Kabla ya kuwaambia baadhi ya mifano hii Yesu alisema wazi kama hii kama mada:

**Akasema, Tutaufananishaje Ufalme wa Mungu? Au tungeulinganisha na nini?
(Marko 4:30) Kisha akasema, Ufalme wa Mungu ukoje? na nitaifananisha na nini?
(Luka 13:18)**

Akasema tena, Nitaufananishaje Ufalme wa Mungu? (Luka 13:20)

Hata wakati mfano huo haukuletwa na taarifa ya moja kwa moja, mada hiyo ilikuwa bado Ufalme wa Mungu. Kila mfano uliosimuliwa na Yesu ulihusiana kwa njia fulani na Ufalme.

KWANINI MIFANO?

Kwa nini Yesu alichagua njia hii ya kipekee ya kufundisha kwa mifano kufunua ukweli wa kiroho juu ya Ufalme wa Mungu? Wanafunzi waliuliza swali hili hili:

**Wanafunzi wakaja, wakamwuliza, Mbona unazungumza nao kwa mifano?
(Mathayo 13:10)**

Yesu akajibu:

... Kwa sababu umepewa wewe kujua siri za Ufalme wa Mbingu, lakini kwao hawajapewa. (Mathayo 13:11. Tazama pia Luka 8:10)

Ujuzi wa ukweli wa kiroho wa Ufalme ulipewa wanafunzi kwa sababu walikuwa na akili za kiroho. Wale wasio na akili za kiroho walisikia mifano na walishindwa kuielewa kwa sababu ukweli wa kiroho unaweza kueleweka tu na akili ya kiroho:

Lakini mtu wa asili hapokei vitu vya Roho wa Mungu; kwa maana ni upumbavu kwake; wala hawezi kuzijua, kwa sababu zinatambuliwa kiroho. (1 Wakorintho 2:14)

Wale walio na akili za kiroho wanaelewa kanuni za Ufalme zilizofunuliwa kwa mifano. Wale walio na akili za mwili, zenye dhambi hawawezi kuzielewa. Yesu alitumia mifano kuficha kanuni hizi kuu za kiroho kutoka kwa wasioamini:

Ili kuona wapate kuona, lakini wasione; na wakisikia wanaweza kusikia wasielewe ... (Marko 4:12)

(Mtu "mwenye nia ya kiroho" ni yule ambaye amezaliwa mara ya pili kiroho kama ilivyoelezewa katika Sura ya Nne ya mwongozo huu.)

MIFANO YA UFALME

Mifano yote iliyosimuliwa na Yesu inafunua ukweli anuwai juu ya Ufalme wa Mungu. Mada, marejeo, na ukweli wa Ufalme unaofundishwa na kila mmoja umeorodheshwa. Tafuta kila kumbukumbu katika Biblia yako na usome mfano huo.

MIFANO KUHUSU OFA YA UFALME:

Mifano ifuatayo inahusu ofa iliyotolewa na Yesu ya Ufalme wa Mungu.

Vazi lenye viraka: Mathayo 9:16; Marko 2:21; Luka 5:36

Chupa za Mvinyo: Mathayo 9:17; Marko 2:22; Luka 5:37

Mifano hii miwili inafundisha kwamba Yesu alitoa Ufalme ambao ulikuwa mpya na wa kipekee. Haikuweza kufungwa kwa mifumo ya zamani ya mila ya kidini. Haiwezekani kuuelewa Ufalme wa Mungu kwa kujaribu kuutoshea katika fikira za zamani na mitindo ya maisha.

Mchungaji Mzuri: Yohana 10: 1-16

Mfalme Yesu anafananishwa na mchungaji. Angewaongoza kondoo Wake kutoka kwenye vifungo vya kidini na kuwaleta katika uhuru wa Ufalme Wake. Kondoo wake wangeijua sauti Yake na kujibu matoleo Yake ya Ufalme.

Kondoo Waliopotea: Mathayo 18: 12-14; Luka 15: 4-7

Sarafu Iliyopotea: Luka 15: 8-10

Mwana Aliyepotea: Luka 15: 11-32

Mifano hii inaonyesha jinsi Baba hutafuta kondoo waliopotea kwa ajili ya Ufalme, jinsi wafuasi Wake wanapaswa kutafuta waliopotea, na jinsi toba ni ufunguo wa kuwa mrithi wa Ufalme.

Karamu ya Harusi: Mathayo 22: 1-14

Karamu Kubwa: Luka 14: 16-24

Kupitia mifano hii, Yesu alialika kizazi cha sasa kuingia katika Ufalme. Tangazo la asili lilitumwa kwa kikundi maalum cha watu, taifa la Israeli. Sio wale wote waliochaguliwa walioitikia, kwa hivyo mwaliko mwingine ulipelekwa kwa mataifa ya Mataifa.

Wajenzi Wawili: Mathayo 7: 24-27

Katika mfano huu Yesu alifundisha kwamba Ufalme umejengwa juu Yake. Alijilinganisha na mwamba ambao mtu anaweza kujenga maisha yao. Nyumba iliyojengwa juu ya msingi salama kama huo itasimama kupitia kila dhoruba. Yesu aliwapa wanaume na wanawake fursa ya kujenga maisha yao juu ya msingi wa milele wa Ufalme wa Mungu.

Milango Miwili: Mathayo 7: 13-14; Luka 13: 24-28

Lango moja tu linaongoza kwa Ufalme. Lango hilo ni Bwana Yesu Kristo.

MIFANO KUHUSU KUKATAA KWA MFALME:

Wafugaji Wauaji: Mathayo 21: 33-44; Marko 12: 1-11; Luka 20: 9-18

Yesu alitumia mifano kufunua kwamba taifa la Israeli litamkataa kama Masihi na Mfalme. Hii ilionyeshwa katika mfano wa wafugaji wauaji. Mungu alituma manabii duniani na ofa ya Ufalme lakini Israeli iliwaua manabii. Ndipo Mungu akamtuma Mwanawe mwenyewe. Yeye, pia, alikataliwa na kuuawa.

Mti Mzabibu Tasa: Luka 13: 6-9

Yesu alisema mfano juu ya mtini tasa. Mtini ni ishara ya asili ya taifa la Israeli. Mungu aliinua Israeli kama taifa ambalo angeweza kufunua Ufalme kwa ulimwengu. Mara kwa mara Mungu alijaribu kupata "mti" wa Israeli ili kuzaa "matunda" kati ya mataifa ya kipagani kwa kushiriki ujuzi wao juu ya Mungu wa kweli, lakini Israeli ilibaki tasa na haina matunda.

Harusi: Mathayo 22: 2-14

Yesu pia alitumia mfano wa harusi kuelezea kukataliwa kwake. Watumishi walitumwa kuwaita watu kwenye harusi lakini watu waliwaua watumishi na kukataa mwaliko. Hii ilifunua jinsi toleo la Ufalme lingekataliwa.

MIFANO KUHUSU UWEZESHAJI WA UFALME:

Talanta: Mathayo 25: 14-30; Luka 19: 11-27

Mtu Yule Katika Safari ndefu: Marko 13: 34-37

Watumishi: Mathayo 24: 43-51; Luka 12: 39-46

Watumishi Wanaochunga: Luka 12: 36-38

Yesu aliwaambia mifano kadhaa ambayo ilifunua kwamba Ufalme wa Mungu utanzishwa katika hali yake ya mwisho baadaye. Ufalme haungekuja kwa wakati huu wa sasa kwa sababu Israeli walikataa Yesu kama Mfalme. Mifano hii pia ilifunua kwamba Yesu hatakuwapo kwa muda kutoka kwenye eneo ambalo Ufalme utawekwa mwishowe. Walisisitiza kwamba wafuasi wake wanapaswa kuwa waaminifu juu ya kazi waliyopewa, wakitumia talanta na uwezo wao kupanua Ufalme wa Mungu.

Mti Mzabibu: Mathayo 24: 32-34; Marko 13: 28-30; Luka 21: 29-32

Yesu aliambia mfano juu ya mtini ambao ulifunua wakati wa kukadiriwa kwa Ufalme wa Mungu. Alisema mtu anaweza kujua wakati wa majira ya joto umekaribia kwa sababu mtini hutoa ukuaji wa majani na maua. Kama ilivyotajwa tayari, mtini ni mfano wa asili wa taifa la Israeli. Yesu alikuwa akifunua kwamba wakati Israeli iliporejeshwa katika nchi yake mwenyewe na kuanza "kuchanua" tena kama taifa, wakati wa kurudi kwa Mfalme ulikuwa umekaribia. (Tukio hili tayari limetokea ... Israeli imerejeshwa katika nchi yake kama taifa!)

MIFANO KUHUSU UKUAJI WA UFALME:

Yesu aliwaambia mifano kadhaa iliyoonyesha jinsi Ufalme wa Mungu utakavyopanuka ulimwenguni kote.

Talanta: Mathayo 25: 14-30; Luka 19: 11-27

Mfano huu unafunua kwamba Ufalme utaenezwa kwa kutumia busara vipaji vya kiroho na uwezo ambao Mungu amewapa waamini.

Mpanzi: Mathayo 13: 3-8; Marko 4: 3-8; Luka 8: 5-8

Injili ya Ufalme itaenezwa kwa kupanda mbegu ya Neno la Mungu. Kwa kupanda hii kutakuwa na majibu anuwai, kulingana na mtazamo wa wasikiaji. Matunda hayategemei mpanzi bali uhai ulio ndani ya mbegu yenyewe na hali ya udongo (moyo wa mwanadamu).

Magugu Na Ngano: Mathayo 13: 24-30

Shetani atajaribu kushinda kuenea kwa Ufalme kwa kupanda watu wanaofafanuliwa kama "magugu" kati ya mbegu nzuri ya Ufalme wa Mungu. Magugu anayopanda Shetani yanafanana na ngano nzuri. Wakati wa mavuno ngano inaweza kutambuliwa na nafaka inayozaa, hata hivyo, wakati magugu hayatoi nafaka inayoweza kutumika.

Wavu: Mathayo 13: 47-50

Ufalme pia unalinganishwa na wavu mkubwa uliotupwa baharini. Aina zote za samaki huvuliwa, lakini wavu unapovutwa ufukoni samaki wazuri hutenganishwa na wabaya. Ufalme utavutia wanaume na wanawake kutoka mataifa yote. Kabla ya kusimamishwa kwa mwisho kwa Ufalme, kutakuwa na hukumu ya kuamua wale ambao wanapaswa kutengwa.

Mbegu ya haradali: Mathayo 13: 31-32; Marko 4: 31-32; Luka 13:19

Ufalme wa Mungu utakua kama mbegu ya haradali. Mbegu ni ndogo sana na ina mwanzo usio na maana, lakini katika kukomaa hukua kwa saizi kubwa.

Chachu: Mathayo 13:33; Luka 13:21

Kama chachu katika donge la unga, Ufalme wa Mungu utaenea katika "donge" lote la ulimwengu. Nguvu ya Ufalme sio ya nje bali ya ndani.

MIFANO KUHUSU HUKUMU YA UFALME:

Mabikira Kumi: Mathayo 25: 1-12

Kondoo na Mbuzi: Mathayo 25: 31-46

Yesu aliwaambia mifano kadhaa kuhusu hukumu ya baadaye katika Ufalme. Wakati wa hukumu, wale ambao ni kondoo wa mchungaji wa kweli, Yesu Kristo, watakubaliwa. Wengine wote watakataliwa kuingia katika Ufalme.

MIFANO KUHUSU THAMANI YA UFALME:

Yesu alitumia mifano kadhaa kuonyesha umuhimu mkubwa wa Ufalme wa Mungu.

Lulu Ya Bei Kubwa: Mathayo 13: 45-46 Hazina Iliyofichwa: Mathayo 13:44

Mifano hii inaonyesha kuwa Ufalme wa Mungu una thamani kubwa sana hivi kwamba hakuna kitu kingine kinacholinganishwa nayo. Ni ya thamani zaidi kuliko milki yoyote ya mwanadamu. Ikiwa lazima utoe kila kitu ulicho nacho ili upate Ufalme, inafaa kujitolea.

Mmiliki wa Nyumba: Mathayo 13:52

Katika mfano huu Yesu alijilinganisha na mlinzi wa ghala ambaye huleta vitu vinavyohitajika na kaya. Mlezi ni mtu anayesimamia jambo fulani. Mlezi anaweza kuleta nafaka mpya au nafaka za zamani, divai mpya au divai ya zamani. Kwa kile anacholeta, mahitaji ya kaya yametimizwa kikamilifu. Kwa njia zingine Ufalme ambao Yesu alileta ulikuwa kama aina ya Ufalme uliopita. Kwa njia nyingine, ilikuwa mpya kabisa. Lakini ya zamani na mpya yalikuwa na thamani katika kukidhi mahitaji ya wakaazi wa Ufalme wa Mungu.

MIFANO KUHUSU MAISHA KATIKA UFALME:

Mifano mingi Yesu aliiambia kanuni zilizoonyeshwa za kuishi kwa Ufalme.

Wana wawili: Mathayo 21: 28-32

Yesu alifundisha kwamba utii ni mtihani wa uana katika familia ya Ufalme.

Msamaria mwema: Luka 10: 30-37

Kanuni ya Ufalme ya upendo kwa wote inafundishwa katika mfano huu. Jirani yetu ni mtu yeyote anayehitaji, ambaye tunajua mahitaji yake, na tunaweza kukidhi mahitaji yake.

Wadaiwa Wawili: Luka 7: 41-43

Mfano huu unafundisha kwamba upendo utaonyeshwa na yule ambaye amepata upendo wa Ufalme.

Mfarisayo Na Mtoza Ushuru: Luka 18: 10-14

Mfarisayo alimwendea Mungu kwa msingi wa haki yake mwenyewe. Mtoza ushuru alitambua kuwa hakukuwa na kitu ndani yake kinachostahili kusimama mbele za Bwana. Katika fumbo hili Yesu alifundisha jinsi watu wanapaswa kumkaribia Mungu kutoa ibada, sifa, shukrani, ombi, na maombezi katika Ufalme. Pia ilifundisha unyenyekevu katika sala na ilionya juu ya dhambi ya kujihesabia haki.

Mjane wa kudumu: Luka 18: 1-8

Rafiki wa kudumu: Luka 11: 5-10

Mifano hii miwili inaonyesha umuhimu wa kuendelea katika maombi.

Meneja Mwaminifu: Mathayo 25: 14-30

Mfano huu unasisitiza umuhimu wa uwakili wa busara na uadilifu wa hazina za Ufalme ambazo Mungu amewakabidhi waumini.

Viti Katika Sikukuu ya Harusi: Luka 14: 7-11

Mfano huu unaonyesha umuhimu wa unyenyekevu na kwamba kukuza katika Ufalme wa Mungu hutoka kwa Bwana.

Mzabibu na Matawi: Yohana 15: 1-6

Mfano huu unaelezea uhusiano wa Yesu na Kanisa.

Wafanyakazi Katika Shamba La Mzabibu: Mathayo 20: 1-16

Mfano huu unafundisha kwamba thawabu za milele hazifanywi kwa misingi ya viwango vya ulimwengu.

Ofisi ya Mtumishi: Luka 17: 7-10

Mfano huu unafundisha kwamba ni jukumu letu kutumikia na kufanya yale mambo yaliyoamriwa na Mfalme.

Mfalme Anakwenda Vita: Luka 14: 31-33

Mtu Akijenga Mnara: Luka 14: 28-30

Mifano hii inasisitiza umuhimu wa uelewa sahihi wa kujitolea kwa Ufalme.

Vazi la Harusi: Mathayo 22: 10-14

Mfano huu unasisitiza umuhimu wa kuvikwa haki ili kubaki katika Ufalme. Ni kwa njia ya uadilifu wa Yesu, sio kujihesabia haki, kwamba hii inafanikiwa.

Tafakari Ya Tajiri: Luka 12: 16-21

Hadithi hii inaonyesha upumbavu wa kutegemea utajiri wa mali ya muda. Kipaumbele cha maisha ni Ufalme wa milele wa Mungu.

Kibanzi na Boriti: Mathayo 7: 1-5; Luka 6: 41-42

Mfano huu unafundisha kwamba tunapaswa kujihukumu sisi wenyewe kuliko wengine.

Mavuno: Mathayo 9: 37-38; Luka 10: 2

Ilikuwa hadithi ya mavuno, yaliyoiva na tayari kukusanywa, ambayo Yesu alitumia kuelekeza umakini wa wanafunzi Wake juu ya hitaji la kupanua Ufalme. Ilikuwa ni maono yaliyotolewa na fumbo hili ambayo yalibadilisha kutoka "wavuvi" na kuwa "wavuvi wa watu."

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Mfano ni nini?

3. Kwa nini Yesu alitumia mifano kufundisha ukweli wa kiroho juu ya Ufalme wa Mungu?

4. Je, mada kuu ya mifano ya Yesu ilikuwa nini?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kitabu cha Ufunuo ni kama vile jina lake linavyodhihirisha: Kinafunua kile ambacho hakikujulikana hapo awali. Mungu alimfunulia Mtume Yohana matukio ambayo yatatokea siku za usoni. Haya yalikuwa mambo ambayo John hakuweza kujua kwa hekima ya asili. Kama Mungu alifunua mambo haya, Yohana aliyaandika katika kitabu kiitwacho "Ufunuo."

Ufunuo huu unahusu matukio ambayo yatatokea kabla ya mwisho wa ulimwengu huu na wakati kama tunavyojua sasa. Kama mifano, Ufunuo ni ngumu kueleweka na akili ya asili. Lazima itambuliwe na akili ya kiroho.

Ufunuo unafunua mengi juu ya siku zijazo za Ufalme wa Mungu.

1. Jifunze marejeo yafuatayo kwa Ufalme wa Mungu katika kitabu:
Ufunuo 1: 9; 11:15; 12:10
2. Marejeo yafuatayo yanahusu falme za ulimwengu na za Shetani:
Ufunuo 16:10; 17:17
3. Ufunuo 20: 10-15 inafunua hatima ya mwisho ya Shetani na wakaazi wa ufalme wake.
4. Ufunuo sura ya 21-22 inaelezea hatima ya wakaazi wa Ufalme wa Mungu.

Fupisha kile unachojifunza kutoka kwa vifungu hivi kuhusu Ufalme wa Mungu:

SURA YA KUMI NA MOJA

MABALOZI WA UFALME

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "balozi."
- Fafanua neno "shahidi."
- Eleza umuhimu wa kupanua Injili ya Ufalme ulimwenguni kote.

AYA MUHIMU:

Mnapoenda, hubirini, mkisema, Ufalme wa mbinguni umekaribia.

Ponyeni wagonjwa, safisheni wenye ukoma, toeni wafu, toeni pepo; mmepokea bure, toeni bure. (Mathayo 10: 7-8)

UTANGULIZI

Umejifunza mambo mengi juu ya Ufalme wa Mungu katika kozi hii. Umejifunza juu ya uwepo wa falme za kiroho za Shetani na za Mungu. Ya zamani, ya sasa, na ya baadaye ya Ufalme wa Mungu yalipitiwa. Ulijifunza maisha na mafundisho ya Mfalme Yesu. Umepewa funguo za kuingia katika Ufalme wa Mungu na kuonywa juu ya mambo ambayo husababisha kutupwa nje ya Ufalme. Ulijifunza mifano ya Ufalme na kujifunza kanuni muhimu za maisha ya Ufalme.

Katika sura hii ya mwisho utapokea mgawo maalum. Zawadi hii itachukua maisha yote kukamilisha. Utapewa utume kama balozi wa Ufalme wa Mungu.

UTUME WA YESU

Yesu alikuja hapa duniani na ujumbe maalum wa kuanzisha Ufalme wa Mungu:

Baada ya Yohana kuwekwa gerezeni, Yesu alifika Galilaya, akihubiri Injili ya Ufalme wa Mungu.

Akisema, Wakati umetimia, na Ufalme wa Mungu umekaribia; tubuni, na kuiamini Injili. (Marko 1: 14-15)

Tangu wakati huo Yesu alianza kuhubiri, na kusema, Tubuni, kwa maana Ufalme wa mbinguni umekaribia. (Mathayo 4:17)

Kujitolea kwa Yesu kwa Ufalme wa Mungu kulikuwa dhahiri katika huduma yake yote:

Akawaambia, Imenipasa kuhubiri Ufalme wa Mungu katika miji mingine pia; kwa maana ndiyo maana nimetumwa. (Luka 4:43)

Baada ya kifo na ufufuo wake, Yesu alikaa duniani kwa kipindi kifupi na akaonekana kwa watu wengi. Ujumbe wake haukubadilika. Ilizingatia Ufalme wa Mungu:

Ambaye pia alijidhihirisha yeye mwenyewe akiwa hai baada ya uchungu wake kwa uthibitisho mwingi usiokosea, alipoonekana kwao siku arobaini, na kusema juu ya mambo ya Ufalme wa Mungu. (Matendo 1: 3)

Yesu alianza huduma yake kwa kutangaza ujumbe wa Ufalme (Mathayo 4:17). Alimaliza huduma yake hapa duniani kwa kusema juu ya mambo yanayohusu Ufalme (Matendo 1: 3). Kati ya mwanzo na kumalizika kwa huduma Yake, Hangaiko lake kuu lilikuwa kupanuliwa kwa Ufalme wa Mungu.

TUME KUU

Hata kabla ya kifo chake, Yesu aliwaandaa wanafunzi wake kuendelea kupanua Ufalme. Kwanza, wanafunzi walikuwa waangalizi wa jinsi ujumbe wa Ufalme ulipaswa kutolewa:

Ikawa baadaye, yeye (Yesu) alikwenda katika kila mji na kijiji, akihubiri na kuwahubiria watu habari njema ya Ufalme wa Mungu; na wale kumi na wawili walikuwa pamoja naye. (Luka 8: 1)

Halafu, Yesu aliwafundisha wanafunzi kwa kushiriki. Aliwatuma kote Israeli na maagizo ya ...

... hubiri Ufalme wa Mungu na kuponya wagonjwa. (Luka 9: 2)

Mwishowe, aliwaamuru jukumu la kupanua Injili ya Ufalme kwa mataifa ya ulimwengu:

Yesu akaja, akasema nao, akisema, Nimepewa mamlaka yote Mbinguni na duniani.

Nendeni basi, mkafundishe mataifa yote, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu.

Kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na, tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata mwisho wa dunia. (Mathayo 28: 18-20)

Akawaambia, Enendeni ulimwenguni mwote mkaihubiri Injili kwa kila kiumbe. (Marko 16:15)

MABALOZI WA UFALME

Kabla ya Yesu kurudi Mbinguni, aliwaambia wafuasi wake:

Nami nawachagulia ninyi ufalme, kama vile Baba yangu alivyoniteua mimi. (Luka 22:29)

Ufalme ambao Mungu alimpa Yesu ulipitishwa na Yesu kwa wafuasi wake na tunayo bahati ya kuwa sehemu ya ufalme huu wa milele. Lakini Mungu huchagua kwa kusudi, sio upendeleo tu. Yesu aliwaachia wafuasi wake jukumu la kupanua Ufalme wa Mungu ulimwenguni kote. Walipaswa kuwa mabalozi wa Ufalme.

Balozi ni mwakilishi aliyetumwa na ufalme mmoja kuwakilisha na kufanya biashara katika nyingine. Yeye ni mjumbe na wakala aliyeidhinishwa wa ufalme anaowawakilisha. Paulo alisema:

Sisi ni mabalozi wa Kristo. (2 Wakorintho 5:20)

Sisi ni mabalozi waliotumwa na Mfalme kuwakilisha na kufanya biashara ya Ufalme wa Mungu katika falme za ulimwengu.

Kazi yetu kama mabalozi wa Ufalme ni ahadi ya maisha. Mara tu tutakapokubali tume hii, hatuwezi kuangalia nyuma:

Yesu akamwambia, "Hakuna mtu anayeshika mkono wake kwenye jembe na kutazama nyuma, anayefaa kwa Ufalme wa Mungu. (Luka 9:62)

SISI NI MASHAHIDI

Kama mabalozi, tunapaswa kuwa mashahidi wa Ufalme wa Mungu. Shahidi ni mtu anayeweza kushuhudia na kuwasilisha ushahidi wa jambo fulani la kujionea mwenyewe. Yeye ndiye anayeona, kuona, uzoefu, na kutoa uthibitisho wa kile amepata. Yesu aliwaambia wanafunzi wake:

Nanyi pia mtashuhudia, kwa sababu mmekuwa nami tangu mwanzo. (Yohana 15:27)

Ushuhuda wa mabalozi wa Ufalme ulipaswa kuenea kote ulimwenguni:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu huko Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na katika Samaria, na hata mwisho wa dunia. (Matendo 1: 8)

Ujumbe wa mashahidi ulikuwa ...

... Ndivyo ilivyoandikwa, na hivyo ilimpasa Kristo kuteseka, na kufufuka kutoka kwa wafu siku ya tatu:

Na kwamba toba na ondoleo la dhambi lihubiriwe kwa jina lake kati ya mataifa yote, kuanzia Yerusalemu.

Nanyi ni mashahidi wa mambo haya. (Luka 24: 46-48)

Wanafunzi walipoenda kama mashahidi, Mungu pia alishuhudia kupitia wao:

Mungu pia akiwashuhudia, kwa ishara na maajabu, na kwa miujiza mbali mbali, na karama za Roho Mtakatifu, kulingana na mapenzi yake mwenyewe. (Waebrania 2: 4)

Tunapaswa kuwa mabalozi wa Ufalme, tukishuhudia ujumbe wake, na Mungu akithibitisha ushuhuda wetu kwa kuonyesha nguvu zake.

JUKUMU LA MUHIMU

Kwa nini jukumu hili la kupanua Ufalme ni muhimu sana?

Kwa sababu Yesu alisema ...

Na Injili hii ya Ufalme itahubiriwa ulimwenguni kote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; na hapo ndipo ule mwisho utakapokuja. (Mathayo 24:14)

Uanzishwaji wa mwisho wa Ufalme wa Mungu hautakuja mpaka Injili ya Ufalme itahubiriwa kwa ulimwengu wote. Kumbuka kuwa sio Injili tu ... ni Injili ya Ufalme. Katika aya hizi Paulo anatoa mambo ya Injili:

Zaidi ya hayo, ndugu zangu, nawatangazia Habari Njema niliyowahubiria, ambayo pia mmeipokea, na ambayo mmesimama kwayo;

Ambayo kwayo mmeokolewa, mkikumbuka yale niliyowahubirieni, isipokuwa mmeamini bure.

Kwa maana niliwasilisha kwenu kwanza kabisa yale niliyopokea pia, ya kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu kama ilivyoandikwa;

Na kwamba alizikwa, na kwamba alifufuka siku ya tatu kulingana na Maandiko. (I Wakorintho 15: 1-4)

Ujumbe wa msingi wa Injili ni kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu kulingana na maandiko, alizikwa, na akafufuka kulingana na maandiko.

Injili lazima ihubiriwe, lakini lazima ijumuishe ujumbe wa Ufalme. Watu lazima wafahamishwe juu ya uwepo wake na wafundishwe jinsi ya kuingia na kuishi kama wakaazi wa Ufalme.

KUSHIRIKI UFALME

Miongozo maalum ilitolewa na Yesu juu ya jinsi ujumbe wa Ufalme unapaswa kugawanywa. Ujumbe wa Ufalme lazima ujumuishe wito wa kutubu kutoka kwa dhambi:

Baada ya Yohana kuwekwa gerezani, Yesu alifika Galilaya, akihubiri Habari Njema ya Ufalme wa Mungu.

Akisema, Wakati umetimia, na Ufalme wa Mungu umekaribia: Tubuni, na kuiamini Injili. (Marko 1: 14-15)

Tangu wakati huo Yesu alianza kuhubiri, na kusema, Tubuni, kwa maana Ufalme wa mbinguni umekaribia. (Mathayo 4:17)

Ujumbe wa Ufalme unapaswa kuenezwa kupitia kufundisha na kuhubiri:

Na Yesu alizunguka miji na vijiji vyote, akifundisha katika masinagogi yao, na kuhubiri Injili ya Ufalme .. (Mathayo 9:35)

Yesu aliwaambia wafuasi wake ...

..Nanyi mnapoenda, hubirini, mkisema, Ufalme wa Mbinguni umekaribia. (Mathayo 10: 7)

Ujumbe wa Ufalme haupaswi kuwa kwa maneno tu. Maonyesho ya nguvu ya Mungu ni kuandamana na uwasilishaji wa Ufalme. Hii ilikuwa dhahiri katika mfano uliowekwa na Yesu:

Yesu alikuwa akizunguka miji yote na vijiji, akifundisha katika masinagogi yao, na kuihubiri Injili ya Ufalme, na kuponya magonjwa yote na kila ugonjwa kati ya watu. (Mathayo 9:35)

Watu walipogundua jambo hilo, wakamfuata Yesu. Akawapokea, akazungumza nao juu ya Ufalme wa Mungu na akawaponya wale waliohitaji kuponywa. (Luka 9:11)

Yesu aliwaagiza wanafunzi wake wasifundishe na kuhubiri tu Ufalme, bali katika kila mji ...

... ponya wagonjwa waliomo, na uwaambie, Ufalme wa Mungu umekaribia kwenu. (Luka 10: 9)

Naye akawatuma kuhubiri Ufalme wa Mungu na kuponya wagonjwa. (Luka 9: 2)

Udhahirisho wa nguvu ... miujiza na uponyaji ... ni Ufalme wa Mungu kwa vitendo. Paulo alisema:

Kwa maana Ufalme wa Mungu haumo kwa neno, bali katika nguvu. (1 Wakorintho 4:20)

KUTIMIZA TUME

Mtume Paulo, balozi mkuu wa Ufalme wakati wa Kanisa la kwanza, alisema:

Maneno yangu na mahubiri yangu hayakuwa kwa maneno ya kushawishi ya hekima ya mwanadamu, bali kwa udhihirisho wa Roho na nguvu. Ili imani yenu isimame katika hekima ya wanadamu, bali kwa nguvu ya Mungu. (1 Wakorintho 2: 4-5)

Kanisa la kwanza lilitimiza agizo la kupanua Ufalme wa Mungu sio tu kwa kufundisha na kuhubiri. Haikupanuliwa na wanatheolojia waliosoma, vyama, mipango, au kujenga majengo makubwa. Tume ilikamilishwa kwa kuchanganya ujumbe wa Ufalme na udhihirisho wa nguvu ya Mfalme.

Ugani wa Ufalme ukawa kusudi kuu la Kanisa la kwanza. Licha ya mateso, waumini waliendelea kutimiza kamisheni yao kama mabalozi wa Ufalme:

... Na wakati huo kulikuwa na mateso makubwa dhidi ya Kanisa lililokuwa Yerusalemu; na wote walitawanyika kotekote katika mikoa yote.

Kwa hiyo wale waliotawanyika wakaenda kila mahali wakihubiri neno. (Matendo 8: 1,4)

Sehemu ya mpango wa ufuatiliaji wa kuanzisha makanisa ulikuwa maagizo kuhusu Ufalme wa Mungu:

... walirudi tena ... wakithibitisha roho za wanafunzi, na kuwahimiza waendeleo katika imani, na kwamba lazima kupitia dhiki nyingi tuingie katika Ufalme wa Mungu. (Matendo 14: 21-22)

Ufalme wa Mungu ulikuwa ujumbe wa walei wa Kanisa:

Lakini walipoamini Filipino akihubiri habari njema ya Ufalme wa Mungu, na jina la Yesu Kristo, walibatizwa, wanaume na wanawake. (Matendo 8:12)

Ufalme wa Mungu ulikuwa lengo la viongozi wakuu wa Kanisa:

Naye (Paulo) aliingia katika sinagogi, akanena kwa ujasiri kwa muda wa miezi mitatu, akijadili na kushawishi juu ya Ufalme wa Mungu. (Matendo 19: 8)

Ufalme wa Mungu ulikuwa lengo kuu la huduma ya Paulo. Kuelekea mwisho wa huduma yake Paulo aliwaambia waumini ...

Na sasa, tazama, najua ya kuwa ninyi nyote, ambao nimekwenda kuhubiri Ufalme wa Mungu, hamtaniona tena uso wangu. (Matendo 20:25)

Katika kutaja mwisho kwa Biblia juu ya Paulo, anaendelea kupanua Ufalme ingawa alikuwa mateka huko Roma:

Kuhubiri Ufalme wa Mungu, na kufundisha mambo yanayomhusu Bwana Yesu Kristo, kwa ujasiri wote, hakuna mtu aliyemkataza. (Matendo 28:31)

KUJENGA UFALME

Mara nyingi, Kanisa la kisasa limepoteza msisitizo huu juu ya kujenga Ufalme wa Mungu. Tunajenga makanisa makubwa, majengo mazuri, na madhehebu makubwa. Tunasisitiza ujenzi wa nyumba za watoto yatima, shule, na hospitali.

Wakati mambo haya ni mazuri na ni sehemu halali ya huduma ya Kanisa, hayapaswi kuwa kipaumbele. Kukusanya fedha na ujenzi sio tume yetu. Majibu ya vile inaweza kusababisha ujenzi wa falme za kibinafsi badala ya kupanuliwa kwa Ufalme wa Mungu ulimwenguni.

Paulo alionya juu ya hii aliposema ...

Maana wote wanatafuta vyao wenyewe, sio vitu vya Yesu Kristo. (Wafilipi 2:21)

Kila mradi wa huduma unaozingatiwa unapaswa kuhukumiwa na swali hili: *Je! Hii itasaidiaje kutimiza agizo la kupanua Ufalme wa Mungu?* Tunahubiri na kufundisha juu ya masomo mengi ... ndoa, familia, unabii. Hizi ni masomo mazuri na yanahitajika sana katika ulimwengu wetu wa leo. Tunafundisha wasemaji wakuu kujaza mimbari za Kanisa letu. Lakini kila ujumbe unapaswa kuhukumiwa na swali hili: *Je! Ujumbe huu unawasilianaje na kanuni za Ufalme wa Mungu?*

Jiulize maswali haya ...

- Imekuwa muda gani tangu niliposikia ujumbe juu ya Ufalme wa Mungu?
- Je! Kanisa langu linatimizaje agizo la kupanua Ufalme wa Mungu?
- Ninatimizaje jukumu langu kama balozi wa Ufalme wa Mungu?

Yesu alifundisha kwamba tunapaswa kuzingatia sala zetu kwenye Ufalme. Tunapaswa kuomba:

Ufalme wako uje, mapenzi yako yatendeke duniani, kama ilivyo Mbinguni. (Mathayo 6:10)

Tunapaswa kutafuta Ufalme kama kipaumbele chetu cha juu maishani:

Bali utafuteni kwanza Ufalme wa Mungu, na haki yake; na haya yote mtazidishiwa. (Mathayo 6:33)

Bali utafuteni Ufalme wa Mungu; na haya yote mtazidishiwa. (Luka 12:31)

Kanisa lililelewa na Mungu kama kifaa ambacho kwa njia ya Ufalme kinaweza kupanuliwa kwa mataifa ya ulimwengu. Makanisa mengi yamepoteza maono ya wito huu. Wamesisitiza kujenga uanachama wao na dhehebu badala ya kujenga Ufalme.

Ushindani kati ya wachungaji, makanisa, na madhehebu umevunja umoja wa Mwili wa Kristo. Tumepoteza maono ya Ufalme mmoja wa Mungu uliunganika ambao kila Kanisa la mahali ni

sehemu yake. Badala ya kusaidiana katika misheni ya kupanua Ufalme, tunashindana kwa majengo makubwa, idadi kubwa ya wanachama, na kuongeza fedha ili kujenga falme zetu.

Mpango wa Mungu ulikuwa kwamba Kanisa lisihubiri tu Ufalme bali pia liwe mfano hai wa Ufalme. Je! Tunakabiliana na changamoto hiyo?

Kanisa linahitaji kujipoteza kwa sababu kubwa kuliko idadi ya washirika. Inahitaji kujitolea juhudi zake zaidi ya mipango ya ujenzi na anatoa wanachama. Kanisa linahitaji kutafuta kwanza Ufalme wa Mungu ambao unapita mipaka ya kidhehebu, kitamaduni, na kitaifa. Ikiwa Kanisa litatafuta kwanza Ufalme, basi mambo haya mengine yote yataongezwa.

MFANO WA AGANO LA KALE

Agizo la kwanza la Mungu kwa mwanadamu lilikuwa "kuzidi na kujaza dunia" (Mwanzo 1:28). Mkazo ulikuwa juu ya watu. Lengo lilikuwa kujaza dunia na wanaume na wanawake walioumbwa kwa mfano wa Mungu na uhusiano wa kibinafsi na Mungu. Lakini katika Mwanzo 11: 1-9 tunapata msisitizo uliobadilishwa na mwanadamu. Soma kifungu hiki katika Biblia yako.

Katika Shinari mkazo ulikuwa juu ya kujenga mji na mnara mkubwa badala ya kujaza dunia. Miradi badala ya watu ndiyo imekuwa mwelekeo wa umakini. Madhumuni yalikuwa ya ubinafsi: Kutengeneza jina kubwa na kukusanya idadi kubwa ya watu.

Kwenye mnara wa Babeli Mungu alikuja kutazama kazi za watu. Mungu hakuwa ameteua kazi yao, kwa hivyo alikuja kuja kuona kile walichokuwa wakifanya. Hii ndio hali ya makanisa yetu mengi. Tumepuuza tume ya kupanua Ufalme na tunajenga minara kubwa ya dhehebu na ushirika. Tunajenga majengo makubwa. Je! Mungu angesema nini ikiwa angeshuka kutazama tunachofanya?

Watu wa Shinari wakasema, "Na tujenge mji." Kuna tofauti kati ya mji uliojengwa na mwanadamu na mji ambao mjenzi na mtengenezaji wake ni Mungu. Watu hawa walikuwa wakijenga kwa juhudi za kibinafsi kutimiza matakwa yao ya ubinafsi.

Mungu alichukua hatua na kufadhaisha lugha yao:

Nendeni, tushuke chini, na huko tuchanganye lugha yao, ili wasielewane usemi wao kwa wao.

Basi Bwana akawatawanya kutoka huko juu ya uso wa dunia yote; nao wakaacha kuujenga huo mji.

Kwa sababu hiyo jina lake likaitwa Babeli, kwa sababu Bwana huko alichanganya lugha ya dunia yote; na kutoka hapo Bwana akawatawanya juu ya uso wa dunia yote. (Mwanzo 11: 7-9)

Huku kila mtu akiongea lugha tofauti mradi huo ulikwama.

Tunasikia sauti nyingi zinazopingana katika Kanisa leo. Wakati mawasiliano yanachanganyikiwa, tunapaswa kuchunguza mnara wetu. Labda miradi tunayofanya kazi sio ya Mungu. Wakati mwingine, kama ilivyo kwa Babeli, kupanua Ufalme hujumuisha kubomoa badala ya kujenga. Lakini watu wengine hawatamaliza miradi yao ya kupanua Ufalme kwa sababu kazi yao imekuwa sanamu.

MFANO WA AGANO JIPYA

Yesu aliagiza Kanisa la kwanza kuzaa wanafunzi ulimwenguni kote, sio kujenga Kanisa kubwa huko Yerusalemu. Walakini tunapata Kanisa linazaa haraka sana hivi kwamba mifumo na mifumo ya usimamizi ilibanwa (Matendo 6). Walikuwa wakiunda umati mkubwa wa waumini huko Yerusalemu badala ya kwenda kwa mataifa ya ulimwengu kama walivyoamriwa. Kwa sababu hii, Mungu aliruhusu mnyanyaso uje na waumini walitawanyika:

... Wakati huo kulikuwa na mateso makubwa dhidi ya kanisa lililokuwako Yerusalemu: na wote walitawanyika kote kote katika mikoa ya Uyahudi na Samaria ... (Matendo 8:1)

Kupitia hii walirudi kwa tume yao ya asili kama mabalozi wa Ufalme:

Kwa hiyo wale waliotawanyika walikwenda kila mahali wakihubiri Neno. (Matendo 8: 4)

Wakati "makanisa makubwa" yamekwenda, watu wa Mungu wanaendelea kuishi. Ufalme wa Mungu hautapanuliwa ulimwenguni kote na ujenzi wa majengo makubwa. Haitaendelea kupitia miradi. Itaenea na mabalozi wanaoshuhudia Injili ya Ufalme na wanafunzi wanaozalisha wanafunzi.

Sura iliyotangulia, "Mifano ya Ufalme," ilielezea jinsi Ufalme utaenea ulimwenguni kote. Mfano wa talanta katika Luka 19 na Mathayo 25 unaonyesha kuwa Ufalme utaenezwa kwa kutumia busara karama na uwezo wa kiroho.

Mfano wa chachu (Mathayo 13:33) inaonyesha kwamba Ufalme ungekuwa na mwanzo mdogo, lakini kama chachu katika mkate ingeendelea kuenea kwa kasi. Mfano wa wavu uliotupwa baharini unaonyesha kwamba Ufalme wa Mungu utavuta wanaume na wanawake wa mataifa yote.

Ufalme pia umeenea wakati watu wanapoweka mbegu ya Injili ndani ya mioyo ya wanaume na wanawake. Kama mbegu katika ulimwengu wa asili, Injili ya Ufalme inakua, ingawa mchakato wa ukuaji hauelewi kabisa na yule anayepanda mbegu (Marko 4: 26-27).

UFALME WAKO UJE

Itakuja siku hiyo kuu wakati Ufalme wa Mungu utasimamishwa kabisa na Ufalme wa Shetani ukishindwa:

Nikasikia sauti kuu ikisema Mbinguni, Sasa umefika wokovu, na nguvu, na Ufalme wa Mungu wetu, na uweza wa Kristo wake; usiku. (Ufunuo 12:10)

Ndipo utakapofika mwisho, atakapokuwa amemkabidhi Mungu Baba, Ufalme; atakapokuwa ameweka chini utawala wote na mamlaka yote na nguvu. (1 Wakorintho 15:24)

Malaika wa saba akapiga tarumbeta. kukawa na sauti kuu mbinguni, zikisema, falme za ulimwengu zimekuwa falme za Bwana wetu na za Kristo wake; naye atatawala milele na milele. (Ufunuo 11:15) Naye atamiliki juu ya nyumba ya Yakobo milele; na ufalme wake hautakuwa na mwisho. (Luka 1:33)

Hadi siku hiyo nzuri unaweza kudai ahadi hii ...

... Bwana ataniokoa na kila tendo baya, na kunihifadhi kwa Ufalme wake wa mbinguni: kwake kutukuzwe milele na milele. Amina. (II Timotheo 4:18)

Sala yetu ya mwisho kwako ...

Ili mtembee kumstahili Mungu, aliyewaita katika Ufalme na utukufu wake. (1 Wathesalonike 2:12)

KUJITAHINI

1. Andika Aya muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Nini maana ya neno "balози"?

3. Nini maana ya neno "shahidi"?

4. Paulo alisema mahubiri yake hayakuwa kwa maneno tu bali yalifuatana na nini?

5. Kwa nini kupanuliwa kwa Injili ya Ufalme ni jukumu muhimu?

6. Ilikuwa nini mada kuu ya huduma ya Yesu?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Vitabu vya Matendo hadi Yuda katika Agano Jipya vinarekodi juhudi za kwanza za waamini walipoitikia tume hii ya kuwa mabalozi. Jifunze vifungu vifuatavyo kuona jinsi hii ilitimizwa:

Matendo 1: 3,6,9-11; 8:12; 14:22; 19: 8 20:25; 28: 23,31

Warumi 14:17

I Wakorintho 4:20; 6: 9-10; 15: 24,50

Wagalatia 5: 19-21

Waefeso 5: 5

Wakolosai 1:13; 4:11

I Wathesalonike 2:12

2 Wathesalonike 1: 5

I Timotheo 6:15; 17:14; 19:16

2 Timotheo 4: 1,18

Waebrania 1: 8; 11:33; 12:28

Yakobo 2: 5

2 Petro 1:11

MAJIBU YA KUJITAHINI

SURA YA KWANZA:

1. Na hii injili ya ufalme itahubiriwa katika ulimwengu wote, kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; na hapo ndipo mwisho utakapokuja. (Mathayo 24:14)
2. Mgawanyiko wa vitu vyote kuwa vile vya asili au vya kiroho. Tazama I Wakorintho 15: 44-49.
3. Ufalme wa Shetani na Ufalme wa Mungu.
4. Shetani anatawala Ufalme wa Shetani. Utatu (Mungu, Yesu, na Roho Mtakatifu) wanatawala Ufalme wa Mungu.
5. Wakaazi wa Ufalme wa Shetani ni Shetani, mapepo, na watu wote wanaoishi katika dhambi na kumwasi Mungu.
6. Wakazi wa Ufalme wa Mungu ni Mungu Baba, Yesu Kristo, Roho Mtakatifu, malaika, na watu wote ambao wanaishi kwa utii wa haki kwa Mungu.
7. Hakuna tofauti kati ya hizi mbili.
8. Ufalme ni eneo na watu ambao mfalme anatawala.

SURA YA PILI:

1. Naye atamiliki juu ya nyumba ya Yakobo milele; na ufalme wake hautakuwa na mwisho. (Luka 1:33)
2. Mfalme ni mtawala huru wa taifa, kabila, au nchi. Neno "huru" linamaanisha ana nguvu kuu, mamlaka ya juu, na yuko huru kutoka kwa udhibiti wa nje.
3. Yesu.
4. Mathayo, Marko, Luka, na Yohana.

SURA YA TATU:

1. Ndipo Mfalme atawaambia wa mkono wake wa kuume, Njoni, mmebarikiwa na Baba yangu, urithi ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuwekwa msingi wa ulimwengu. (Mathayo 25:34)
2. Linganisha muhtasari wako na maelezo ya historia ya zamani ya Ufalme wa Mungu katika Sura ya Tatu.
3. Linganisha muhtasari wako na maelezo ya Ufalme wa Mungu wa sasa katika Sura ya Tatu.

4. Linganisha muhtasari wako na maelezo ya Ufalme wa Mungu ujao katika Sura ya Tatu.
5. Pitia ukweli wa kimsingi kuhusu Ufalme wa Mungu katika Sura ya Tatu.

SURA YA NNE:

1. Nami nitakupa wewe funguo za ufalme wa Mbingu: na chochote utakachofunga duniani kitafungwa mbinguni; na chochote utakachofungua duniani kitafunguliwa Mbinguni. (Mathayo 16:19)
2. Kanisa.
3. Ni nguvu za kiroho kuzifunga nguvu za uovu, kufungua nguvu za wema, na kufungua mlango wa Ufalme kwa kupanua Injili.
4. Toba kutoka dhambini; uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili.
5. Pata kuzaliwa kiroho; kuzaliwa mara ya pili.
6. Baada ya kupokea kuzaliwa upya kwa imani tunapaswa kuendelea kukomaa kiroho ili kuhakikisha kuingia katika Ufalme wa Mungu.
7. Kufunga kitu maana yake ni kuweka pingu au dhamana juu yake. Ni kama kufunga na kufunga mlango wa chumba.
8. Kufungua kitu ni kuachilia au kuiweka huru. Ni sawa na kufungua mlango wa chumba.

SURA YA TANO:

1. Sio kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika Ufalme wa Mbingu; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye Mbinguni. (Mathayo 7:21)
2. I Wakorintho 6: 9-10 na Wagalatia 5: 19-21.
3. a. Uongo; b. Kweli; c. Kweli; d. Kweli; e. Kweli; f. Uongo; g. Kweli
4. I Yohana 1: 8-9.
5.

a.	2		m.	23
b.	5		n.	18
c.	9		o.	19
d.	11		p.	20
e.	6		q.	16
f.	10		r.	21

g.	12	s.	22
h.	7	t.	17
i.	3	u.	3
j.	14	v.	4
k.	8	w.	1
1	15		

SURA YA SITA:

1. Yote haya, alisema Daudi, Bwana alinifanya nielewe kwa maandishi kwa mkono Wake juu yangu, hata kazi zote za mfano huu. (1 Mambo ya Nyakati 28:19)
2. Mfano ni asili au mfano wa kitu kilichoundwa kwa kusudi la kuiga. Ni kitu kilichoundwa kunakiliwa au kuigwa.
3. Kanuni ni ukweli, njia, au sheria iliyopitishwa kama msingi wa hatua au mwenendo. Ni ukweli wa jumla ulio na ukweli mwingine mdogo.
4. Mfano wa kibiblia ni mfano wa kiroho uliotolewa katika Maandiko kwa madhumuni ya kuiga.
5. Kanuni ya Kibiblia ni ukweli wa kiroho unaofundishwa katika Maandiko. Kanuni kama hizo mara nyingi hujumuisha kanuni ndogo za ziada.
6. Hizi ni mifumo na kanuni za Kibiblia zinazotawala maisha katika Ufalme wa Mungu.

SURA YA SABA:

1. Nami nimekuwekeeni Ufalme, kama vile Baba yangu alivyoniteua. (Luka 22:29)
2. Haki.
3. Kwanza: Kumpenda Mungu. Pili: Kupenda jirani yako kama wewe mwenyewe.
4. -Lazima uishi kuzidumisha kuishi katika Ufalme. -Yesu alisema ni muhimu. -Matunda ya Ufalme ndio mtihani wa milki. -Kutawala katika Ufalme ujao lazima ujue kanuni zake.
5. a. 2 d. 3
b. 1 e. 5
c. 4 f. 6

SURA YA NANE:

1. Sikieni, ndugu zangu wapendwa, Je! Mungu hakuwachagua maskini wa ulimwengu huu matajiri wa imani, na warithi wa Ufalme ambao amewaahidi wale wampendao? (Yakobo 2: 5)

2. Pitia kanuni zilizotolewa katika sura hii:

a. tajiri	f. nje	k. kubwa	p. ishi	u. tazama
b. furaha	g. amani	l. kwanza	q. ila	v. pumzika
c. washindi	h. tuzo	m. kuu	r. kupenda	w. duniani.
d. kujazwa	i. viongozi	n. Isiyo na thamani	s. pokea	x. imefunuliwa
e. rehema	j. kuinuliwa	o. watoto	t. inawezekana	

SURA YA TISA:

1. Na watu walipogundua, wakamfuata; naye akawapokea, akasema nao juu ya ufalme wa Mungu, akawaponya wale waliohitaji kuponywa. (Luka 9:11)

2. a. mpya

b. mzee

c. mzee

d. mpya

e. Zamani

f. mpya

g. mzee

h. mpya

i. mpya

j. mzee

k. mpya

l. mzee

m. mzee

n. mpya

o. mpya

p. zamani

q. mpya

- r. wazee
- s. mzee
- t. mpya
- u. zamani
- v. mpya
- w. mpya
- x. zamani

3. Jibu ni b.

4. Kanuni za Ufalme wa Agano Jipya zinapanuliwa kwa msingi wa sheria ya Agano la Kale.

SURA YA KUMI:

1. Akajibu akawaambia, Kwa sababu mmepeva kujua siri za Ufalme wa Mbingu, lakini wao hawajapewa. (Mathayo 13:11)

2. Mfano ni hadithi inayotumia mfano kutoka kwa ulimwengu wa asili kuonyesha ukweli wa kiroho. Maana halisi ya neno "fumbo" ni "kuweka kando kulinganisha." Katika mifano, Yesu alitumia mfano wa asili na kuilinganisha na ukweli wa kiroho. Ni hadithi ya kidunia yenye maana ya Mbinguni.

3. Yesu alitumia mifano kufundisha kweli za Ufalme kwa hivyo wale tu wenye akili za kiroho ndio wangejifunza kanuni hizi muhimu. Wale wenye akili za mwili, wenye dhambi hawakuweza kuelewa. Yesu alitumia mifano kuficha kanuni hizi za kiroho kutoka kwa wasioamini.

4. Ufalme wa Mungu.

SURA YA KUMI NA MOJA:

1. Mnapoenda, hubirini, mkisema, Ufalme wa Mbinguni umekaribia.

Ponyeni wagonjwa, safisheni wenye ukoma, toeni wafu, toeni pepo; mmepokea bure, toeni bure. (Mathayo 10: 7-8)

2. Balozi ni mwakilishi aliyetumwa na ufalme mmoja kuwakilisha na kufanya biashara katika ingine. Yeye ni mjumbe na wakala aliyeidhinishwa wa ufalme anaowawakilisha.

3. Shahidi ni mtu anayeweza kushuhudia na kuwasilisha ushahidi wa jambo fulani la kujionea mwenyewe. Yeye ndiye anayeona, kuona, uzoefu, na kutoa uthibitisho wa kile amepata.

4. Maonyesho ya nguvu.

5. Kwa sababu mwisho hautakuja na Ufalme wa Mungu hautawekwa katika hali yake ya mwisho mpaka Injili ya Ufalme itahubiriwa ulimwenguni kote.

6. Kueneza ujumbe wa Ufalme wa Mungu.